

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 41 (768) • SPALIS — OCTOBER 8. • 1964 — Donelaičio metai • 154 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Asmuo ar kapitalas?

E. SUDIKAŠ

Kiekvienais metais spalio 15 d. yra skirta kooperacijai. Ši tarptautinė kredito kooperatyvų diena š.m. bus minima 70 valstybių. Minėjimo šūkis: "Jūs draugas reikale ir partneris progrose".

Kredito kooperatyvų idėja gimė Vokietijoje, kai 1849 m. F. W. Raiffeisen įsteigė pirmąjį kredito kooperatyvą Flammerfeldėje, Bavarijoje. Nuo to laiko, pirmąsias Vokietijoje, o vėliau ir kituose kraštuose, kredito kooperatyvai smarkiai išsiplėtė. To nuostabaus augimo priežastis yra ir buvo ta pati: bendrai taupyti ir kitų santaupas skolinti paskolų reikalingiems nariams prieinamiausiomis sąlygomis. Kredito kooperatyvų tikslas yra ne pelno siekimas, bet patarnavimas savo nariams ūkiškų planų įgyvendinime ir finansinių sunkumų pašalinime. Kooperacijoj asmuo, o ne kapitalas vyrauja. Štai kodėl kredito kooperatyve kiekvienas narys savo teisėmis yra lygus, nežiūrint kiek jis pinigų laiko kooperatyve ir kokias jis operacijas atlieka. Narių lygybė ūkines problemas sprendžiant, jų savigarbos, tarpusavės pagalbos, pasitikėjimo, solidarumo ir bendradarbiavimo principai yra tie pažymiai, kurie išskiria kooperatyvus iš kitų kapitalistinių bendrovių tarpo.

***

Kredito kooperatyvai šiandieną patarnauja milijonams žmonių visame pasaulyje. Vien JAV šiandieną yra 21.500 kredito kooperatyvų su daugiau kaip 14 milijonų nariu.

Kanadoj pirmasis kredito kooperatyvas buvo įsteigtas 1900 m. Kvebeko prov., o 1906 jau buvo išleistas pirmasis įstatymas, tvarkas kredito kooperatyvus. Šiandieną Kanadoj yra 4650 kredito kooperatyvų su virš 3 milijonais nariu. Vien Ontarijo prov. veikia 1500 kredito kooperatyvų su apie virš pusės milijono nariu.

Lietuviai Kanadoj kredito kooperatyvus, populiariai vadina bankeliais, pradėjo steigti prieš dešimt metų ir jų dabar yra 4: Toronto — "Parama" ir Priskelimo parapijos, Montrealy — "Litas" ir Hamiltone — "Talka". Visi jie palaipsniui auga. Tas rodo, kad mūsų tautiečiai ekonomiškai yra jau gerai pasirūkę, pasitikę savo bankeliais ir stengiasi pinigines transakcijas atlikti per juos. Garbė tokiems nariams, nes jie, remdami bankelius, įgalina pastaruosius mokėti savo nariams indėlininkams didesnius procentus, negu kur kitur ir sukaupti pelno, kurio dalis visada yra skiriama lietuvių išlaikyti. Uždirbti pinigai grįžta vėl lietuviams ir nepatenka į privačių finansinių bendrovių kišenes.

***

Nežiūrint į gerą lietuvių bankelių augimą, vis dar didelė dauguma tautiečių laikosi nuosialiai nuo bankelių. Pvz. Hamiltonas. "Talkoj" šiuo metu yra 773 nariai, išskaitant ir nepilnamečius. Tai sudaro tik trečdali kolonijos lietuvių, t.y. tik kas trečias hamiltonietis priklauso "Talkai", o kur dar du trečdaliai? Ar jie neturi pinigų laikyti bankelyje, ar jie neatlieka jokių piniginių operacijų, ar jie dar nepasitiki bankeliu ar yra tiesiog nerangūs savo piniginius reikalus? Man atrodo, kad tik paskutinis motyvas svarstytinas. Jei taip, tai dėl to nerangumo patys nukentė, nes laikydami pinigus kituose bankuose gauna mažesnes palūkanas, duoda uždirbti kitatauties ir neprisideda prie lietuvių stiprinimo.

Tarptautinė kredito kooperatyvų diena yra proga kiekvienam pagalvoti, ar ne laikas mesti visas abejones ir įsijungti į tuos milijonus narių, kurie dirba ir gauna naudą iš kredito kooperatyvų. Spalio mėnuo yra pats geriausias laikas perkelti santaupas iš kitų bankų į lietuvių bankelius, nes to mėnesio pabaigoj paprastai bankai priskaito palūkanas už indėlius. Tas sumas tuoj perkelsi į mūsų bankelius nebus nustota palūkanų.

Senas kooperacinis šūkis "vienybėje — galybė" buvo, yra ir bus teisingas bei aktualus.

IR VĖL RAUDONASIS FESTIVALIS!

J. GRIKIS Mūsų korespondentas Švedijoje

IX-sis pasaulio jaunimo festivalis įvyks ateinančių metų vasarą Alžyre. Tokį nutarimą padarė Helsinkyje posėdžiavę 58 kraštų jaunimo ir studentų organizacijų atstovai, kurie sudaro komunistų kontroliuojamą festivalio rengimo komitetą. Posėdį sukvietė paskutinio festivalio šeimininkai suomių.

Tikrieji rengėjai — komunistai

Tikrieji festivalių rengėjai yra dvi komunistų vadovaujamos organizacijos: Pasaulio demokratinio jaunimo federacija ir Tarptautinė studentų sąjunga, o visos kitos tėra tik jų "pakeleiviai". Festivalių tikslas taip pat labai aiškus: pasaulinio susitikimo proga plačiau užmegzti tarptautinio komunizmo tinkle ir prisivilioti daugiau jaunimo. Pirmas toks festivalis įvyko Prahoje 1947 m., paskui iš eilės kitose komunistų valdomų kraštų sostinėse. Po Maskvos festivalio rengėjai galutinai įsitikino, jog lazda turi du galus. Iš viso pasaulio atvykę jaunuoliai nevisuomet pasirodė tokie patogūs, kaip to norėtų režimas. Todėl nuo 1959 m. sugalvota festivalius rengti už komunistinės "stovyklos" ribų — neutraliose kraštuose. Tačiau nei Vienoje, nei 1962 m. Helsinkyje komunistų viltys nepasitvirtino. Ypač Helsinkyje jų laukė didelis nusivylimas, kai suomių jaunimo šalta ir priešiška laikysena, padėdant aktyviai nekomunistų dalyvių mažumai, festivalį paverė laikiniais atvejais tiesiog anti-komunistine demonstracija. Mat, pradžioje linke daugiau boikotuo-

ti, vakariečiai staiga pakeitė taktiką ir savo dalyvavimu iš vidaus pradėjo keisti pradinį festivalio pobūdį. Nors iniciatyva ir nebuvo visiškai išmūšta iš komunistų rankos, vis dėlto pradėta rimtai abejoti, ar verta išleisti milijonų kas sumas parengimui, kuris neatsiekė užbrėžto tikslo. Tas svyravimas Helsinkyje buvo toks didelis, kad, VIII-jam festivaliui pasibaigus, buvo labai abejojama, ar bebūs jis toliau rengiamas. Kaikas spėjiojo, jog sekanči kartą turės būti vėl pasirinktas grynai komunistų kontroliuojamas kraštas, būtent, Kuba. Pagaliau paaiškėjo, kad festivalis bus rengiamas (Nukelta į 8 psl.)

KARALIENĖ ELZBIETA II su savo vyrų kunigaikščiu Pilypu atskrido į Charlottetown ir pradėjo savo vizitą. Ji lankysis Ontarijo ir Kvebeko provincijose. Labai rūpinamasi jos saugumu, ypač Kvebeke. Dar niekad nebuvo tam reikalui suteikta tiek policijos ir kitų priemonių. Premjeras L. B. Pearson pareiškė: "Karalienės saugumas užtikrintas".

EKONOMISTAI MANO, kad ateinančius dešimtmetis Kanadai bus ypač geras, nes kanadiečiai kaskart vis daugiau pradeda kreipti dėmesį į ekonominį augimą. Už 10 metų Kanada turėsiant 24 ml. gyv. ūšieniečių investuojamas kapitalas į Kanados pramonę taip pat padidėsias.

Sveikiname X Kanados Lietuvių Dienos Hamiltone rengėjus, dalyvius ir svečius!

Pirmosios Kanados Lietuvių Dienos rengėjai — KLB Hamiltono apylinkės valdyba 1963 m. Iš kairės: K. Baronas vicepirmin.; V. Subatnikaitė, narė; inž. J. Kšivickas, pirm.; J. Giedraitis — Salpos Fondo pirm.; stovi: J. Mikšys, švietimo vadovas; St. Dalius, sekr.; V. Antanaitis, ižd. Iš jų gyvųjų tarpe nebėra J. Giedraitis.

Visuotinė santaryba iš arti

Specialus pranešimas iš Romos

Visuotinės santarybos III sesijos darbai vyksta pilnu tempu. Pirmosios darbų savaitės pradžioje buvo svarstomas schemas "Apie Bažnyčią" 7-sis skyrius, liečiantis antgamtinę mūsų paskirti ir vienybę su triumfuojančia Bažnyčia. Ta proga visa eilė santarybos tėvų pareiškė savo nuomones bei pastabas. Čia Briuselio-Malines kard. L. Suenens, kalbėdamas apie paskelbimą palaimintaisiais bei šventaisiais, pastebėjo, jog šio srity reikia daugiau universalumo: šventaisiais turi būti skelbiami visokios socialinės padėties ir visu tautų to verti asmenys. Tuo tarpu nuo VIII š. visu kanonizuotųjų 85% priklauso vienuolijoms, o 90% visu kanonizuotųjų — 13-kai Europos tautų. Be to, pats kanonizacijos bylos procesas esąs labai lėtas — trunkąs 50-80 m. ir daug kainuojąs.

NEPERTEMPTI MARIJOS KULTO

Baigus šį klausimą, tuoj buvo pradėtas svarstyti tos pačios schemas 8 skyrius, kalbą apie šv. Mariją. Quebec arkiv. M. Roy pradžioje paaiškino, kad šv. Marija yra tampa įsijungusi su visos Bažnyčios gyvenimu, kuris yra šio susirinkimo svarstyti centre. Todėl Dievo Motinai ir yra skiriama vieta šioje schemoje. Varšuvos kardinolas St. Wyszynski pastebėjo, jog Marija turi nepaprastai didelę reikšmę Bažnyčios gyvenime, todėl Lenkijos vyskupas specialiu raštu prašė popiežių Paulių VI, kad šioje santaryboje Marija būtų iškilmingai paskelbta "Bažnyčios Motina". Kiti kalbėtojai šia proga pa-

stebėjo, kad visuotinė Bažnyčios santaryba turi pateikti tikrą ir pagrįstą Bažnyčios doktriną apie Mariją ir neprimesti visiems kokio nors privataus pamaldumo ir Ją. Taip pat visa eilė santarybos tėvų pasiūlė, kad schemoje būtų išvengiama Marijai taikomų titulu, kaip "Tarpininkė" arba "Kotatpirkėja", nes jie sukėlė daug neaiškumų. Iš viso, ginčytinus bei neaiškius dalykus geriau esą palikti laisvoms teologų diskusijoms.

VYSKUPAI IR ATEIVIAI

Po to buvo pereita prie naujos temos: "Apie vyskupų ganytojų pareigas Bažnyčioje". Šios temos svarstymui buvo paskirtos trys dienos, todėl santarybos tėvai turėjo laiko pasikeisti nuomonėmis iškeltais klausimais. Čia daugiau dėmesio suklelė vyskupų kolegialumo problema. Iš tuo klausimu vykusiu balsavimu pasirodė, kad 300 santarybos tėvų laikėsi skirtingos nuomonės, tačiau pastarųjų tik mažuma. Taip pat buvo skirtingų pasisakymų, liečiančių vienuolynus bei kitas institucijas, nepriklausančias vietos vyskupo valdžiai, bet tiesiog popiežiui. Iš vienos pusės buvo pabrėžtas reikšmingas ir vienuolynus itraukti į vietos sielovadą, bet iš kitos pusės buvo pastebėta, kad vienuoliai, turį istatus ir skirtingą tvarkymą bei atskirą vadovybę, negali būti traktuojami kaip vietos vyskupo valdžiai priklausantys kunigai. Čia reikalingas nuosirdus bendradarbiavimas iš abiejų pusių. Be to, daugelis kalbėtojų pabrėžė, jog vyskupas turi būti tėvas savo vyskupijoje: visi suprasti, visiems būti pavyz-

dži ir su visais rasti kalbą. Taip pat šia proga buvo paliestas ir emigrantų klausimas. Esą vietos vyskupai turėtų parodyti ypatingą dėmesį savo valdžios ribose esantiems imigrantams. Net pats konsistorinės kongregacijos sekr. kard. C. Confalonieri pasiūlė, kad būtų peržiūrėta ir pritaikyta dabartinės sąlygoms Sv. Sosto konstitucija "Exsul Familia". Žodžiu, santarybos tėvų buvo pakartotinai pabrėžta, kad vyskupai visu tėvišku nuosirdumu bei rūpestingumu imtų dėmesį jų vyskupijoje esančių imigrantų sielos reikalus.

VYSKUPŲ ATRANKA

Baigiant šiuo klausimu diskusijas, Valencijos (Ispanijoje) vyskupas - pagalbininkas mons. R. Gonzales Moralejo pasiūlė, kad būtų aiškiai nustatyti principai ir nuorodos normos, kurių turėtų būti laikomasi skiriant naujus vyskopus. Esą, reikia aiškiai nustatyti pozityvius bei negatyvius kriterijus, turinčius reikšmės kandidatui į vyskupus parinkime, kaip jau esą panašiai nustatyta klebonų skyrimo. Ypač esą reikalinga nustatyti, kas yra kompetentingas kandidatas į vyskupus parinkime ir kokias tam tikslui turi priemonės ir funkcijas apatalskieji nuncijai.

Baigė pasisakyti dėl šios schemas, santarybos tėvai pradėjo svarstyti naują schemą "Apie ekumenizmą", kurios pirmuosius tris skyrius jau buvo aptarę pernykšte sesijoje. V. D.

Ruošiamasi Kanados lietuvių atstovų suvažiavimui

KLB krašto valdyba pirmąjame savo posėdyje po vasaros atostogų aptarė krašto tarybos suvažiavimo programą ir kitus bėgamuosius reikalus.

J. Adomaitis padarė pranešimą apie šalpą: Vasario 16 gimnazijai pasiūsta \$1.167; Salpos F. izde yra \$305. Kun. B. Liubinas, gimn. dir., raštu pranešė, kad jo lankymosi metu S. Amerikoje gauta aukų: JAV — \$14.503, Kanadoje — \$2.543. Gimnazijai reikią \$50.000.

Politinis komitetas pranešė, kad yra paruoštas raštas Britanijos užs. reikalų ministeriui dėl britų susitarimo išlyginti piniginius reikalus, liečiančius okup. Lietuvą.

Kr. valdybos sekr. inž. Iz. Mališka pranešė apie pastarimus pasaulio liet. jaunimo kongreso reikalus pas PLB pirm. J. Bačiūną.

Pirm. dr. P. Lukoševičius paformavo apie KLB kr. tarybos sesiją, kuri įvyks Delhi, Ont. lapkričio pabaigoje. Svarbiu dalyviu bus pabrėžtas reikšmingas konsistorinės kongregacijos sekr. kard. C. Confalonieri pasiūlė, kad būtų peržiūrėta ir pritaikyta dabartinės sąlygoms Sv. Sosto konstitucija "Exsul Familia". Žodžiu, santarybos tėvų buvo pakartotinai pabrėžta, kad vyskupai visu tėvišku nuosirdumu bei rūpestingumu imtų dėmesį jų vyskupijoje esančių imigrantų sielos reikalus.

1967 m. pasaulinės parodos Montrealyje klausimas darosi vis aktualesnis. Jau ir parodos vadovybė susirūpinusi etninį grupių dalyvavimu. Tam tikslui KLB kr. v-ba išrinko komitetui organizuoti (su seimelio prezidento

paskirtais asmenimis) parodos komitetą. Išrinkti pirm. dr. P. Lukoševičius, prof. dr. V. Pavilanis ir red. J. Kardelis.

Aptarta ir Xoji Kanados Lietuvių Diena Hamiltone. KLB kr. v-bai atstovauti išrinkti A. Norkeilūnas ir J. Kardelis.

Išrinkta laikinė VLIKo valdyba

1964 m. spalio 3 Niujorke susirinko pirmojo posėdžio apsiungusio VLIKo taryba, kuriai pirmininkavo amžiumi vyriausias narys K. Bielinis. Posėdį pradėjo VLIKo pirmininko p.e. J. Audėnas. Taryba išrinko laikinę VLIKo valdybą: K. Bielinis, J. Audėnas ir V. Vaitiekūnas. Ji sukviess VLIKo seimą ir atliks visus einamuosius VLIKo reikalus. Nuolatine VLIKo valdyba bus išrinkta kitame tarybos posėdyje, kurį sukvies šio tarybos posėdžio pirm. K. Bielinis, kai VLIKo seimas bus priėmęs statutą. Apsijungusio VLIKo seimas susirinks sesiją lapkričio 28-29 d. Niujorke.

Taryba išrinko statutui paruošti komisią: V. Banell, S. Lūši, B. Nemicką, K. Siliūną ir V. Vaitiekūną; deklaracijai "Visiems lietuviams" suredaguoti: B. Bieliuką, J. Brazaitį ir S. Lūši. Pirmame VLIKo tarybos posėdyje pasireiškusi darnaus vieningumo kr. v-ba išrinko komitetui organizuoti (su seimelio prezidento

Savaitės įvykiai

LAISVĖS DEMONSTRACIJOS ĮVYKO ŠIAURINĖJE AIRIJOJE, KURI TEBERA VALDOMA BRITANIJOS. Karalienė Elzbieta II su savo vyrų viešint Kanadoj ir vyriausybei belaukiant parlamento rinkimų, tūkstantinės minios atrių, nešdami uždraustą neprikl. Airijos vėliavą, šaukė: "laisvės!" Demonstracijos ir net riaušės truko kelias dienas. Britanijos vyriausybė kasmet šiaur. Airijai skiria \$85 mil. pašalpos, bet tai respublikininkų sąjūdžio nę kiek nenuramino.

Iškastu slaptu tuneliu iš R. Berlyno į vakarus pabėgę 57 vokiečiai. Tunelis buvo iškastas iš vieno namo pogrindžio į kitą namą V. Berlyne.

N. Chruščiovas nepraleidžia progos šelpti ginklais tuos, kurie ardo taiką ir kelia karus. Jis siūnia ginklus: Indonezijos prez. Sukarno, kuris puola mažą ir jauną valstybę Maleziją; Kipro salai, kur JT deda visas pastangas, kad išvengtų ir kur jau yra pasistūti JT įvairių tautų kariuomenės būriai kruvinoms susirėmimams sustabdyti.

Susitarė V. Vokietija su R. Vokietija dėl lankymosi giminių R. Vokietijoje. Daugiau kaip 800.

000 berlyniečių galės metų laikotarpįje 4 kartus lankytis rytuose. Deja, niekas negaus leidimo vykti į vakarus.

Nutraukta sovietinių šnipų byla, ir jie laisvai išvažiuoja į savo tėvynę. Tai Sokolovas ir jo žmona Balstsch, kurie buvo sugauti bešnipinėjant ir pasodinti į kalėjimą. Prasidėjęs jų teismas buvo staiga "saugumo sumetimais" JAV vyriausybės sustabdytas. Šnipai neturėjo diplomatinio korpuso narių teisių, ir turėjo būti nubausti. Sumiti dar du šnipai — Butenko ir Ivanov. Ar ir jie bus paleisti?

Indijoje, griuvus vienai užtvankai prie Macherla miesto, vandens banga ligi 10 pėdų augščio pridarė didelių nuostolių. Žuvo apie 100 žmonių.

Atlanto naujasis gen. sekr. italas M. Brosio buvo atvykęs Kanadon trim dienom tartis su vyriausybės nariais.

Etiopijos karalius H. Selassie lankėsi Rumunijoje, kur išbuvo tris dienas, ir Jugoslavijoje pas Tito, kuris jį ir kvietė.

Graikijos karalienė — motinai Frederikai buvo pasiūlyta pensija \$1.000.000 su sąlyga, kad ji išvažiuotų iš Graikijos ir nesimaišytų į politiką. Karalienė pasiūlymo nepriėmė.

Ispanija reikalauja Britaniją grąžinti Gibraltarą. Klausimas iškeltas JT kolonizmo komitete. Britanija protestuoja ir siūlo atsiklausti vietos gyventojų.

Prancūzija žada padėti Argentina, Brazilijai ir Ispanijai įsitaistyti atominę įgajaines.

Kanadoje: karalienė, sovietų profesorius, ateistai...

KARALIENĖ ELZBIETA II su savo vyrų kunigaikščiu Pilypu atskrido į Charlottetown ir pradėjo savo vizitą. Ji lankysis Ontarijo ir Kvebeko provincijose. Labai rūpinamasi jos saugumu, ypač Kvebeke. Dar niekad nebuvo tam reikalui suteikta tiek policijos ir kitų priemonių. Premjeras L. B. Pearson pareiškė: "Karalienės saugumas užtikrintas".

EKONOMISTAI MANO, kad ateinančius dešimtmetis Kanadai bus ypač geras, nes kanadiečiai kaskart vis daugiau pradeda kreipti dėmesį į ekonominį augimą. Už 10 metų Kanada turėsiant 24 ml. gyv. ūšieniečių investuojamas kapitalas į Kanados pramonę taip pat padidėsias.

ATVYKSTA JAPONIJOS prekybos delegacija iš 22 asmenų užmegzti glaudesnių ryšių su Kanada ir pajieškoti galimybių investuoti japonų kapitalui. Jų dėmesys krypstą į Kanados vakarus, kur dar yra daug neišnaudotų žemės turtų.

SOVIETŲ EKONOMISTAS A. B. Nikolajev pakviestas Saskačevano universiteto šiem mokslu metams dėstyti ekonomiką. Parlamente buvo iškeltas klausimas dėl profesoriaus pakvietimo, esą jis galis skleisti komunistinę propagandą. Buvo atsakyta, kad studentai esą suaugę ir gali skirti tiesų nuo propagandos. Studentai irgi pasisakė už Nikolajevą.

KANADIEČIAI iki šiol buvo pir-

mieji siusti savo kariuomenę į Suezą, Kongą, Kipro salą ir kitas vietoves. Nors ta kariuomenė yra po JT vėliava, tačiau visa finansinė našta tenka Kanadai. Užsienio reik. min. P. Martin pareiškė, kad Kanada negalės ateiityje likti vienintelė valstybė, kuri pirmoji šoktų į pagalbą JT krintančiam prestižiui išlaikyti.

OLANDŲ ATEIVIAI E. Bergsma buvo atsakyta Kanados pilietybė, nes jis pareiškė esąs ateistas ir negalįs prisiekti Dievo vardu. Imigracijos ministerija tą bylą svarsto ir siūlo E. Bergsmą kreiptis į augštesnį teismą.

FEDER. IR PROVINCIJŲ vyriausybų atstovų konferencija įvyks Otavoje spalio 29-30 d. Tarp kitų klausimų

my bus svarstoma 200.000 Kanados indėnų problema. Beveik visi indėnai gyvena vyriausybės išlaikomuose rezervatuose.

SOVIETAI PAREIŠKĖ, jog pirkutų daugiau prekių iš Kanados, jeigu gautų skolon ilgesniam laikui — iki 15 m. Nei privatus pirkliai, nei vyriausybė nėra linkę duoti kreditus ilgesniam laikui kaip 5 metams.

KIEKVIENA PARTIJA ieško garsenybių, kad padidintų savo atstovų parlamente eiles. Liberalai parlamente turi garsų ledo rutulio žaidėją "Red" Kelly, o konservatoriai sekančiam rinkimam jau turi žinomą imtininką Whipper Billy Watson.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
 Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
 Deadline for advertisements — Thursday
 Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
 and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
 Tel. 368-6813

Lietuviškas kryžius Vokietijoje

Memmingeno lietuvių skautų „Kestučio“ draugovė, su žinia ir pritarimu PLB Memmingeno apyl. valdybos, stato lietuvišką kryžių — koplytėlę pabaltiečių gyvenvietėje — „Baltensiedlungen“. Vokiečių valdžia pastatė Memmingene prieš 13 m. pabaltiečių miestą išties mato dalį, kad estus, lietuvius, latvius galėtų iškelti iš senų karo metu subombarduotų buvusio karo aerodromo namų.

Memmingeno lietuvių kolonija yra šiuo metu pati gausiausia gyventojų skaičiumi Vokietijoje. Čia gyvena arti 300 lietuvių: senelių, ligonių ir ypač paskutinių laiku priaugo daug lietuviško jaunimo. Veikia lietuviška vargo mokykla, taut. šokių grupė, vad. A. Grinienės, skautų organizacija, „Kestučio“ draugovė ir neseniai dar egzistavęs „Darnos“ choras, vad. muz. M. Budriūno. Memmingeno lietuvių, norėdami atsidėkoti vokiečių vadovybei už pastatytus butus pabėgė-

liams ir pastatyti šiame istoriniame mieste savo tautos religinį, tautinį, kultūrinį paminklą, nutarė krepintis ir viso pasaulio geros valios lietuvių prašydami aukų, nes vien savo jėgomis nepajėgtų. Miesto burmistras mūsų sumanymui mieliai pritarė ir sutiko duoti leidimą statyti kryžių, kuris, kaip jis kad minėjo, bus taip pat gražus miesto papuolasas — savotiška lietuvių dovana. Kempeno miesto valdžia sutiko duoti prašytą žemės sklypą šiam reikalui. Kryžius bus pastatytas lietuvių gyvenvietės pusėje, prie pat pagrindinio kelio, važiuojant Miuncheno link. Taigi, jis bus matomas labai daugelio pravažiuojančių.

Iniciatoriai tikisi, kad tautiečiai parems šį sumanymą aukomis ir prašo jas siųsti šiuo adresu: Bayerisches Staatsbank, Memmingen, 894 Memmingen, Konto Nr. 1071; A. Lit. K. W. Germany. B. C.

Rikiuokimės Tautos Fondui

Lietuvos išlaisvinimui Tautos Fondo valdyba jau prieš keletą mėnesių yra pasistūsi geros valios lietuviams prašymus su taiklėmis sutikti būti Tautos Fondo įgaliotiniams ir organizuoti pastovių rėmėjų būrelius, kurių nariai sutiktų ir išpareigotų mokėti kasmet T. Fondui.

Reikia manyti, kad įgaliotiniai jau turį suorganizuoti nemažai būrelių, o taip pat ir surinkti aukų. Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinio suvažiavimo proga labai būtų svarbu, kad Tautos Fondo atstovybės bei visi įgaliotiniai greičiau siųstų surinktas

aukas Tautos Fondui ir kad būtų galima paskelbti spaudoje ir išrašyti T. Fondo metinę apyskaitą, kuri bus pateikta metiniam suvažiavimui.

Įgaliotiniai, kurie dar nesuorganizavo būrelių, prašomi paskubėti, o pinigų, nors ir dalį, siųsti T. Fondui.

Taip pat atskiri asmenys bei organizacijos nuosirdžiai prašomi siųsti savo aukas: Lithuanian National Fund (prel. J. Balkūno adresu) 64-14 56 Rd., Maspeth, N.Y. 11378, U.S.A.

Už bendradarbiavimą nuosirdžiai dėkingas — Prel. J. Balkūnas

GEDIMINAS GALVA

Vatikano santarybos posūkiai

Sio amžiaus praslinkusių dešimtmečių didieji įvykiai atsidaužė ir į Vatikaną. Ateizmas, dialektinis materializmas tapo komunistinio sąjūdžio kampiniu akmeniu. Sovietai ir naujosios lietuvių respublikos jėga bandė užgniauti religinį tikėjimą. Lenkijoje Katalikų Bažnyčia naudoja si kaikiurėmis teisėmis, tačiau vyriausybės spaudimas ir ten ją pasiekia. Matomosios Bažnyčios ženklai pažeidžiami. Tikintieji persekiojami. Jie vėrčiami pasirinkti naujas priemones savo tikėjimui išlaikyti. Ateistinė propaganda kaiko pasiekė, nors sovietuose reiškiamas nusivylimas dėl jos išdavų.

Vakaru pasaulyje yra daugelis ženklų, kurie kelia susirūpinimą. Technikos išugdytosios masės nevisur randa sąlyti su Bažnyčia. P. Amerikoj iškyla aštrūs tikėjimo atšalimo klausimai, kurie dailimi susieti su tenykšties socialinėmis negerovėmis. Afrikos kolonijų pasiskelbimas nepriklausomomis valstybėmis Vatikanui atnešė naujos veiklos galimybes, tačiau lydimas didelių rūpesčių.

Sie ir kiti klausimai skatino Joną XXIII susiekti II Vatikano santarybą. Kūrijos kaikiurios lūstovus gąsdino ne tik organizacinių, bet ir studijinių pasirušimais. Jonas XXIII, lyg nujausdamas artėjantį mirtį, paskubomis sukvietė suvažiavimo pirmąjį pilnatį, kuri padėjo pagrindus ateičiai. Jei jo įpėdinis ir nepalankus būtų buvęs didiesiems užmojams, sunku besustabdyti įsibėgėjimą.

Smūgiai raudonajam konservatizmui

Pastarajame dešimtmetyje įvairiose stovyklose pradėta svarstyti reformų klausimas. Neatsiliko nė komunistas, nes jo sukurtas valstybės kapitalizmas emė sutrikti. Stalino mirtis pagelbėjo suversti kaltę vienvaldystei, tačiau neatšakytą komunistinių „dogmų“. N. S. Chruščiovas, pasiekęs pirmtakūno valdžios, bandė tešti jo sukurta vadaus santarką, ją lopyti, bet ir labai atšargiai daryti kaikiurių nuolaidų valdomiesiems. Jis nesuteikė didesnių laisvių, bet tik žadėjo tikroviškesnį gerovės siekimą, asmenis saugumo sustiprinimą ir bandymą žmogui žmogaus įsėkoti. Jis neatšakė smerkiamos vienvaldystės ideologinių pradų, puoselėjo rusiškąją veržlę, bandė išlaikyti savo rankose vadovau-

vimą užsienio kompartijoms ir emė įsėkoti sąlyčio su socialistais, kurie jau daugelyje kraštų atsisakė kaikiurių marksistinių pradų ir ateizmo.

Vadinamuose komunistiniuose kraštuose iškilo naujas veiksnys — slopintas tautiškumas, kuris pamažu nusmelkia gyvenime sunkiai įvykdomas komunistines dogmas. Kova dėl tautinės laisvės iškėlia ir tikėjimo laisvę. Ne puolamumas, kad tautinis komunistas Wl. Gomulka nenoromis pakencija Katalikų Bažnyčiai, o P. Togliatti, italų kompartijos buvęs vadai, prabyla apie ateizmo beprasmiškumą. Sovietai karo metu ortodoksų Bažnyčiai suteikė tam tikrų teisių siekdami sujungti jėgas priešui sunaikinti. Šiuo metu vadinamas komunistinis pasaulis, pergyvendamas tarpusavio nesutarimus, nejučiomis vėrčia kiekvieną kraštą remtis savo jėgomis, savo žmonėmis, kurie reikalauja ne tik duonos, bet ir laisvės. Šiuos posūkius galima vadinti mostais ir dešinę ir atgrėžimu nugarų konservatyviam komunistui.

Ganytojas Jonas XXIII, neturtingos kilmės, gilau proto ir nemažos nuojautos, šaukdamas II Vatikano santarybą ne dogmoms svarstyti, nors ir jos netiesiogiai paliečiamos, bet Katalikų Bažnyčios veiklai atnaujinti, turėjo galvoje eilinių tikintį, siekdamas padėti skurstantiems dvasiškai ir medžiagiškai, kuriuos komunistai masina gerovės pažadais.

Abu kovojantieji sparnai užtinka didelių kliūčių konservato-

riams palaužti, kurie nori gyventi lopomu įsibėgėjimu.

Konservatoriai Vatikanė

Vatikano santarybos metu iškilų Pijui IX priskiriami žodžiai: „Santaryboj esama trijų tarpinių: vėlinio, kuris siekia viską sugriauti, žmonių, kurie bando daug ką sujaukti ir Sventosios Dvasios, kuri apšviečia žmonių protus.“ Vatikano konservatoriai tikrą ar tariamą posakį bando ir šiam suvažiavimui pritaikyti. Pirmoje santarybos sesijoje 1962 m. rudenį laisvas vyskupų pasisakymas, nesutarimas dėl kūrijos vaidmens ir šiuo metu svarstomas vyskupų tarybos — Vatikano senato sukuriamas konservatorių buvo palydėtas pikto žodžio.

Pirmoji sesija buvo pradėta lengvais klausimais. Praėjusioje sesijoje beveik vienbalsiai nutarta liturgijos reforma ir dalinis lotynų kalbos atsisakymas. Tautinės kalbos platesnis naudojimas liečia ir mus. Šioje vietoje aš tenorių paklausti: ar mes esame tinkamai pasirušę lotynų kalbą pakeisti lietuvių kalba leidžiamose ribose ir jai išlaikyti pvz. JAV lietuvių bažnyčioje? Ar mums nepravartu likti lotynų kalbos šalininkais?

Antrosios sesijos metu iškilo vyskupų tarybos klausimas. Jis liečia ne tik kūrijos kompetenciją, bet turi tam tikrą sąlytį ir su popiežiaus neklaidingumu, kuris buvo paskelbtas I Vatikano santaryboje. Išsiaiškinta belgi, kad tai suderinami dalykai.

POLITINĖ IR ŪKINĖ EUROPA

J. LANSKORONSKIS
 Mūsų bendradarbis Paryžiuje

Nesutariant kur ir iki kokio laipsnio dabartinės sąlygos politinė vienybė gali būti įvykdyta, mėginama pabrėžti bendros užsienio politikos reikalingumą. Be abejonės visi pageidauja, kad europiečiai turėtų bendrą politiką, ypač komunistinio bloko, „trečiojo pasaulio“, ir JAV atžvilgiu. Atlantinė draugystė išsivaduoja drauge su vieninga ir sutelkta Europa. „Sešių“ Europa, nors ir apima buv. didžiąsias galvybes — Vokietiją, Prancūziją ir Italiją — nėra ir nebus tikra Europa (Erhardas pvz. teigia, kad Europa be Britanijos yra tik „atlaūža“).

Visi brangina suverenumą

Užsienio politikos dalykuose ne vien Prancūzija, bet ir daug kitų valstybių nėra linkusios atsisakyti nuo esminio suverenumo. Užsienio politikos srityje tautos visiškai teisėtai, ar mano si teisėtai, turi savo problemas. Kas dris pvz. papeikti Vokietiją, kad ji savo teritorijos apjungimą laiko savo politikos svarbiausia ir pirmąja problema? Arba ar galima prikaišioti Britanijai, kad ji savo santykius su Commonwealthu laiko svarbesniais nei su Europa? Ar galima prikaišioti Prancūzijai, kad ji dabartinę Indokiniją, kuri buvo jos „kolonija“, stengiasi išsaugoti bent savo kultūrinę įtaką ir veda priešingą JAV politiką? (JAV politika tose srityse panaši ir Prancūzijos politika, kai ši dar netaip seniai kariavo už tu kolonijų išlaikymą.) Praplečiant bendros užsienio politikos problemą į Atlanto S-gos rėmus, ar galima kietai kaltinti JAV, kai jos į Kubos „dygli“, savo artimą kaimyną, žiūri kitokios kritikos akimis, negu daugis europiečių? Taigi, manyti, kad vien „bendruomeninėmis institucijomis“ ar „Valstybių Europos“ sąjungos pagalba pavyktų suliedinti į vieną monolitinį liejinį bendrą užsienio laisvųjų kraštų politiką yra iliuzija. Visokios aimanos dėl tariamo „laisvojo pasaulio“ sukilimo yra bergždžios, lygiai kaip yra tuščios kurio nors solisto pastangos diktuoti Europai jos užsienio politikos liniją arba kalbėti tos Europos vardu, kol jos nėra.

Dėl tų įvairių priežasčių politiniai Europos jungimuisi atsidūrus akligatvėje, protai subruzdina, kiek sumišo ir pasimetę įvairiose priešybėse... Prasidėjo

šnibždėjimas, kad tas Europos jungimasis iš viso yra sukompromituotas, kad ir Ekonominė Europos Bendruomenė ateisias galas...

Nepagrįsti nusiteikimai

Ankstyesni įvykiai ir dabartiniai pakankamai įrodė, kad ekonominė bendruomenė gali egzistuoti ir išsilaikyti ir be politinės kepturės. Pirmiausiai įsisteigusi Belgijos-Liuksemburgo ekonominė unija, o kiek vėliau ir visas Beneliuksas (Belgija-Olandija-Liuksemburgas) išaugo, toms tautoms net negalvojant susirūšti staugresniais politinio pobūdžio saitais. Anglijos ir plieno bendruomenė, vėliau įsisteigusi ekonominė bendruomenė, nepaisant rimtų kaikiurių dar neišspręstų sunkumų, pavyko sukurti plačią Bendrąją Rinką, kurios niekas, rimtai galvodamas, nepanorių ir gal nebeįstengtų suardyti.

Ekonominė Europos gyvenime įsigalėjo nauja vargu bepažečiama, situacija, kuri ir ateityje išliks, nežiūrint ar E.E.B. bus ar nebus pridinginta kurio nors pavidalo antautiniu autoritetu. Tų bendruomenių steigėjai galvojo ir pranašavo, kad ekonomikai apsiungus Europai kelio atgal nebebus ir po to neišvengiamai seks politinis apsiungimas. Politinė ir ekonominė bendruomenė, tiesa pasakius, Ekonominė Europos priešpastatymas politinei Europai nėra tikslus, bent jau nevisai tikslus. Ekonominė bendruomenė jau yra kartu ir politinė bendruomenė, kuri vykdo savo galia tik tam tikrose srityse. E.E.B. pagal Romos sutartį veikiama, primeta savo nariams ekonomine, žemės ūkio, karta is bendrą socialinę politiką, dažnai atvejais „Sešių“ vardu ji veda derybas su užeuropiniu pasauliu. Visa tai jau yra bendros europinės politikos praktikas. Taigi, negalima tvirtinti kad nieko nepadaryta Europos politinio apjungimo kelyje. Per mažiau kaip 20 metų padaryta pažanga, kaikiuriu akimis, yra stačiai nuostabi. Tuoj po karo kas galėjo tikėti, kad šiandien tūkstantčiai europiečių pareigūnų grįs bendros ekonominės politikos kelius kraštų, kurie dar taip neseniai buvo užimti žiauria sąvaidystė.

Jau egzistuojančios politinės Europos brandulio reikia stiprinti tiek Europos sudėties prasme riosiose priešybėse... Prasidėjo

Norėdami atsikviesti gimines, sužadėtines ar kitus asmenis iš Lenkijos ar kitų kraštų, kreipkitės į

J. Kazimierz Michalski

347 BAY ST. TORONTO, II AUGSTAS, KAMB. 210, TEL. 368-9430
 Taip pat patarnauja vertimui, notarizavimo ir kelionių bilietų reikalais.

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos

2 MULOCK AVE. 769-5171 vak. 762-9759

- Įvairios medžiagos namų taisyms
- Lentos, fanera, cementas, bloklai
- Taip pat atliekame visus remontus:
- Poilsio kambarius, virtuves, verandas,
- Naujus priestatus, garažus, stogus.

Sav. B. Saulėnas

Jie sako...

Ernest Hemingway: „Kaikurie žmonės, išgirdę garsą, pradeda galvoti, jog jie jį išrado.“

N. Chruščiovas: „Praėjo tie laikai, kada vyras išėjęs į darbą nežinojo, ar jis bėpamatys savo žmoną ir vaikus... Aš gaunu begales laišku, kurie giria dabartinę santarką. Galia, kad Stalinas nemirė 10 metų anksčiau. Žmonės įvertins mūsų darbą pagal tai, kiek jie duonos ir mėsos gaus, kokiais drabužiais apsiręngs, kiek jie laisvo laiko turės... Socializmas visų tų dalykų parūpins daugiau, negu kapitalizmas.“

F. W. Bender: „Nevenias pesimistas tokiu pasidare tik todėl, kad finansavo optimistą.“

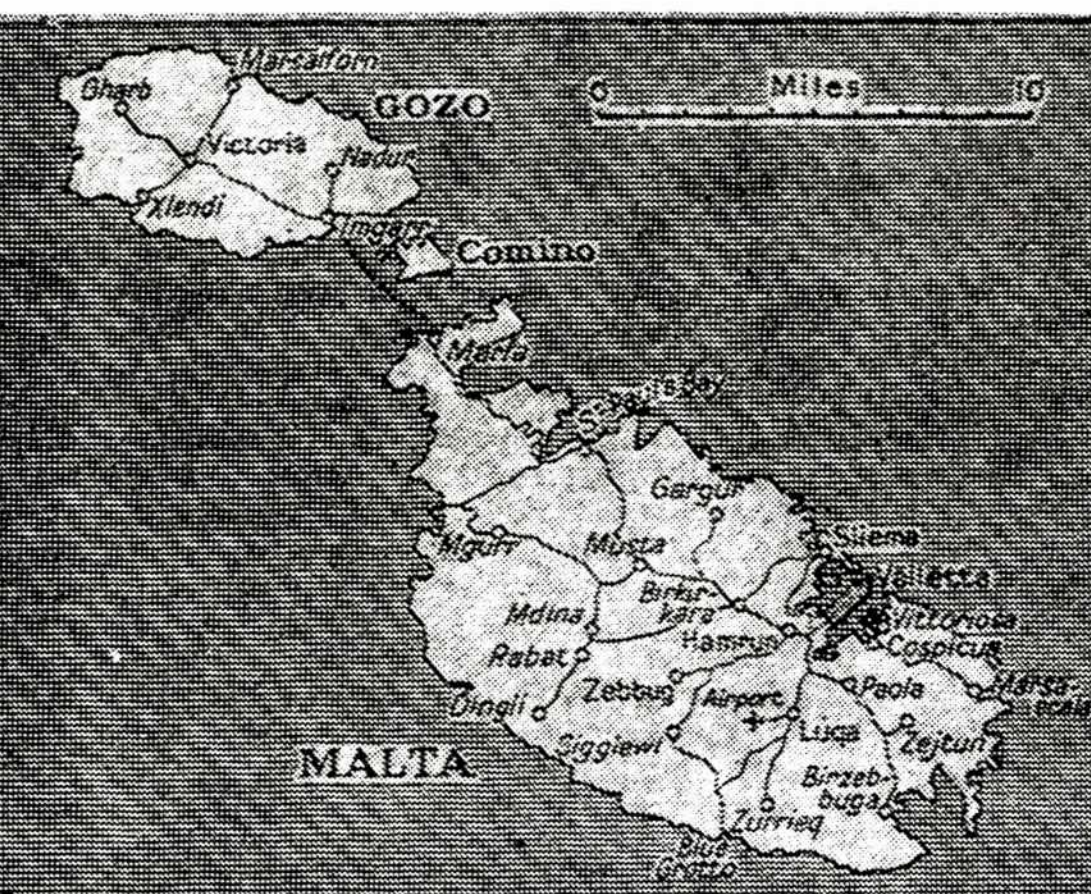
Jaunas rusų potas, kalbėdamas apie Jevtušenko: „Jis yra kaip Kolumbas. Jis plaukia ten, kur kiti ne nesvajoja ir tada visi pradeda jį sekti. Jevtušenko laivas šiuo metu priverstas pasilikti uostie ir niekas nežino, kada jis galės vėl išplaukti... Bet mes žinome, kad žemė yra apvali...“

B. Vaughan: „Galbūt mes perdaug rūpinamės, kad automatinės mašinos atims mūsų darbus. Juk kai tik judėjimas gatvėse padidėja, tuoj išjungiamos šviesos ir viduryje gatvės pastatomas policininkas.“

„The National Observer“: „Šiandien yra išrasta tiek daug naujų dalykų, kurie lengvina darbą ir taupo laiką, kad žmogus privalo dirbti visą amžių, kol juos išsijaya.“

A. Baronas: „Nesidomėti beisbolu, kuriuo domisi mus priglaidusio krašto apie 120 ml. gyventojų, būtų priešinga rašytojo paskirčiai.“

Dr. J. Adomavičius, „Draugo“ sveikatos skyriaus redaktorius: „Ko ūkininkas nežino, to jis ir netrokšta, pvz. karališkų pietų...“ „Reikia kuo greičiau, kuo gausiau pilnai sveikų žmonių išsilauginti ir jiems — tik tokiems — visas atsakingas vietas pavesti.“ V. K.

Maltos salų grupė Viduržemio jūroje, tarp Sicilijos ir Libijos, rugėjo 21 d. gavo nepriklausomybę. Salose, kurių bendras plotas vos 122 kv. mylios, gyvena 330.000 žmonių.

Naujosios valstybės

V. ZALATORIUS

Mažytė Malta nepriklausoma

Buvusi anglų tvirtovė Viduržemio jūroje, Maltos sala, vidurnaktį iš rugėjo 20-tos ir 21-ąją gavo nepriklausomybę. Tai 25-toji anglų kolonija po II pasaulinio karo įžengusi į laisvųjų tautų tarpą.

Maltos, Komino ir Gozos salose gyvena 330.000 gyv., kurių dauguma katalikai. Prieš nepriklausomybę gaunant, sunkiausios derybos vyko dėl Bažnyčios įtakos naujoje valstybėje. Gyventojų mažumai atstovaujanti darbičių partija būtinai norėjo sumažinti ir suvaržyti katalikybės vaidmenį šiose salose. Tačiau arkiv. dr. M. Gonzi su savo tikinčiais išėjo laimėtoju.

„Maltiečių tikėjimas yra Romos katalikų apaštališkasis tikėjimas“, skelbia naujosios valstybės konstitucija, kurią remia iš tautininkų sudaryta vyriausybė su B. Olivier priekšakyje. Kaip tik šitą paragrafą darbičiai būtinai norėjo išbraukti. Jie taip pat buvo linke suvalstybinti salų mokyklas, kurios pasilikto katalikiškos. Derybos Londone tarp tautininkų, darbičių ir anglų buvo

patekusios į akligatvį. Angliai kreipėsi į Vatikaną, prašydami intervencijos, kuri pavyko.

Apaštalo Pauliaus sala

Maltos sala turi gerai dokumentuotą ilgą istoriją. Apaštalas Paulius buvo į ją patekęs 59 m., kai sudužo laivas, gabenęs jį į Romos teismą. Ap. Darbuose 27, 41 rašoma: „Mes patekome į vietą, turinčią iš abiejų pusių jūrą; laivas ištrenkė, taip kad priešais laivą išsimegė, o galas pradėjo irti dėl jūros smarkumo.“ „Tik išsigelbėję patyrėme, kad sala vadinas Melita. Barbarai parodė mums nemažą žmoniškumą“ (28, 1). Dar ir šiandien Malta laikas vadina šv. Pauliaus sala.

Padavimas sako, kad Maltoje Kalpis laikė Odisejų uždarus, daug metų prieš šv. Paulių ten patenkant. Manoma, kad jos pirmieji gyventojai buvo žiloje senovėje savo prekyba ir jūrininkyste pasijūmę finikiečiai, kuriuos užkariavo graikai, graikų romėnai, romėnos arabai, arabus ispanai. Pagaliau 1530 m. Karolis V, Ispanijos karalius ir vokiečių Romos imperijos imperatorius, salas atidavė joanitų ordinui, kuris jam turėjo mokėti simbolišką nuomą — vieną sakalą ir metus.

Nuo joanitų laikų sala ir įgavo griežtai katalikišką charakterį. Joanitai, kurie dar buvo žinomi Maltos ordino vardu, labai narsiai apgynė Maltą nuo turkų antplūdžio 1564 m. Tada Anglijos karalienė Elzbieta rašė: „Jei turkai užimtų Maltos salą, nežinia kokiame pavojui būtų įstatytas likęs krikščioniškasis pasaulis.“

Napoleonas buvo sėkmingesnis už turkus ir 1798 m. užkariavo Maltą, nors daugiau klasta negu ginklu. Tačiau jo revoliuciniai daliniai ten teisiškai tik dvejuis metais. 1800 m. anglai prancūzus išvyjo ir nuo to laiko iki š.m. rugėjo mėn. Malta buvo žymi britų laivyno ir aviacijos bazė, saugojanti kelius pro Suez kanalą į Indiją ir iš Indijos bei iš Italijos į Šiaurės Afriką.

Strateginė bazė

Kai prasidėjo II pasaulinis karas, italai iš paskutiniųjų stengėsi dalyvius.

Garsieji pasaulio ŠNIPAI

J. VAICELIŪNAS

Nuo 1810 m. Šulmeisteris gyveno savo nuosavybėje, Elzase. Jo pasitraukimo iš aktyvios tarnybos pareikalavo Austrijos karalius Pranas I, išleisdamas už Napoleono savo dukterį Mariją Luizę.

Kai 1814 m. sąjungininkai laimėjo Leipcigo mūšį, austrai išsiveržė į Elzsa, kur jie artillerijos ugnimi specialiai sunaikino Šulmeisterio namus.

Napoleonui grįžus iš Elbos salos, Šulmeisteris vėl stoji jo tarnybon. Tik dabar jam nebepatep gerai sekėsi. Napoleonui išvykus ugnimi specialiai sunaikino Šulmeisterio namus. Napoleonui grįžus iš Elbos salos, Šulmeisteris vėl stoji jo tarnybon. Tik dabar jam nebepatep gerai sekėsi. Napoleonui išvykus ugnimi specialiai sunaikino Šulmeisterio namus.

SNIPŲ KARALIUS ŠTYBERIS

W. Štyberis laikomas šnipų karalium. Jis buvo ne tik šnipas, bet ir jų vadovas — špiūno viršininkas.

Vilhelmas Štyberis gimė 1818 m. gegužės 3 d. Merseburgo mieste, 25 km. į vakarus nuo Leipcigo. Jo tėvas buvo eilinis valstybės tarnautojas. Netrukus jis buvo perkeltas tarnybai į Berlyną, kur jis persikėlė su savo šeima. Berlyne Vilhelmas lankė liuteronų mokyklą, kurioje iš mažens buvo ruošiamas liuteronų pastorui. Jis pastorium netapo, bet vėliau baigė teisės mokslus ir vertėsi advokatura.

Tais laikais Europoje vyko įvairios revoliucijos, kurios stengėsi pakeisti atskirų valstybių valdymo formą. Toms revoliucijoms tomo davė K. Markso mokslas, o jas vykdė įvairūs jo sekėjai: socialistai, liberalai, radikalai.

Štyberis tokiose aplinkybėse galėjo turėti abipusio populiarumo. Jis pranešdavo policijai apie visokius marksistų veiksmus, o teisme nemokamai gindavo sumtuosius marksistus. Kartą jis laimėjo didelę bylą, gindamas radi-

kalus. Tas jį taip išgarsino, kad 1845-50 m. jis turėjo per 3.000 klientų.

Palaiakydamas gerus ryšius su revoliucininkais, jis geriau galėjo pažinti jų pasaulį ir tuo pačiu padėti savo kraštui — karaliui, kuris revoliucijos metu savo kraštą valdė iš Potsdamo. Netrukus Štyberis buvo paskirtas policijos laikraščio redaktorium, o vėliau — policijos įgaliotiniu. Tos pareigos jam patiko.

1851 m. jis nuvyko į Londoną, į pasaulinę parodą, bet iš tikrųjų jis tenai sekė pabėgusį Markšą ir jo šalininkus. Iš Londono jis atvyko į Paryžių. Čia jis pavaizdavo pabėgėlių ir susidraugavo su socialistais, gaudamas iš jų reikalingų radiakalų sąrašus. Netrukus Vokietijoje prasidėjo radikalių suėmimai. Daug radikalių pabėgo į užsienį, ypač į JAV, kur jų kaikiuri pasireiškė JAV civiliniame kare 1863 m. Svarbesnieji jų buvo: Schurtz, Jacobi, Siegel.

1848 m. revoliucijos dar labiau sustiprino valdovų absoliutizmą. Prancūzija, kuri tais metais tapo respublika, 1852 m. vėl tapo imperija su Napoleonu III priekšakyje. Imperatoriai ir karaliai neapkenčia socialistų. Ir Napoleonas III persekiojo socialistus, ypač svetimtaučius. Dabar Štyberis ypatingai atkreipė akis į sugrįžtančių į Vokietiją socialistus, kurių, žinoma, sugrįžo tik dalis.

Dirbdamas kartu su policija, Štyberis išleido knygą, kurioje pavaizdavo kovą su marksizmu. Toje knygoje taip pat buvo idėtas Vokietijos žymiųjų socialistų sąrašas, kad juo galėtų pasinaudoti Vokietijos ir kitų kraštų saugumo pareigūnai.

Štyberis, dirbdamas policijos tarnyboje, galėjo stiprinti karaliaus sostą, bet ne jo mintis. 1857 m. karalius Fridrichas Vilhelmas IV susirgo psichine liga. Prūsijos karaliaus sostą, kaip regentas, užėmė jo brolis Vilhelmas I. Pastarasis Štyberį pašalino iš tarnybos, nes manė, kad, jei karalius buvo nepilno proto, tai tokio pat pro-

ŠEIMOS ŽIDINYS

Skyrių veda IRENA LUKOŠEVICIENĖ

Bręstanti ir nykstanti vyro - žmonos meilė

Šiandien beveik visi tuokiasi iš meilės arba bent mano, kad myli. Nemanau čia nagrinėti tos meilės kokybės, bet yra aišku, kad labai dažnai ta meilė yra paviršutiniška. Šiandien jaunieji tuokiasi per greitai, pirmo kontakto, jausmo ar aistros vėdai. Jie dažnai mano, kad myli, bet esmė vienas kito nepažįsta ir tiki kitame atrasti savo svajonių mylimąjį ar mylimąją. Šeimos kūrimas — vedybos buvo ir yra tikra rizika, o šeimos laimė — nelengvai ir ne be pastangų pasiekiamas. Rusų patarlė sako: "Reikia sukalbėti vieną poteri išeinant į karą, du — išplaukiant į jūrą, ir tris — vedant."

Bendradarbiavimas ar meilė?

Ivairių kraštų statistikos rodo vis didėjantį skyrybų skaičių. Prie to dar prisideda šeimos, kur vyro ir žmonos tarpusavio meilė baigia išblėsti ir užleidžia vietą prieštastams bei neapykantai. O kiek yra vadinamųjų laimingų šeimų, kur vyro ir žmonos ryšys yra palankios bendrais siekimais pagerinti savo materialinę gerovę, auklėti ir ruošti gyvenimui vaikus, bendra meile vaikams? Kitaip sakant, šių šeimų ryšys yra pagrįstas tikrai bendradarbiavimo dvasia. Mažiausias skaičius yra šeimų, kuriose šalia šių bendrų pareigų ir atsakomybės interesų yra dar vyro ir žmonos vienas kito supratimas, noras bei mokėjimas vienas kitam padaryti malonumą, užtikrinamas vieno kitam dvasinio maisto ar moralinio sustiprinimo. Šiose šeimose vyro ir žmonos tarpusavio ryšys nėra pagrįstas gyvenimo rutina, vaikų atsakomybe, bendromis pareigomis ir interesais, bet gilia tarpusavio meile, įėjū ir po kelių metų būtų galima iš naujo pasirinkti savo gyvenimo bendrąjį partnerį, pasirinkimas būtų tas pats.

Pradinis tarpinis

Yra pripažintas faktas, kad vyro ir žmonos meilė šeimos gyvenime pereina visą eilę tarpinių. Pradinė meilė paprastai būna nekasdieniška, nors vedusiųjų meilė yra skirtinga nuo susiziedavusiųjų svajonių. Juk žmogūi yra charakteringa džiaugtis tuo, ką jis atranda, išgyvena pirmą kartą. Ypač vaikystėje beveik kiekviena diena yra nauja. Kiek džiaugsmo atneša pirmas sniegas, pirmas dviratis, pirmas lėlė, kuri ir kalba ir veikia... Ir vėliau gyvenime yra panašiai — naujas namas, nauji baldai, naujas automobilis, nauji kailiniai, nauji atsieklimai darbe ar profesijoje, naujas bendro gyvenimo intymumas. Tai vis dalykai, kurie pradžioje vyro ir žmonos meilę daro nepaprastą, nekasdienišką. Bet ji negali likti nauja ir atradimų stadijoje visą amžių, kaip ir vaikystėje nesitęsianti amžinai, bet baigiasi žmogaus subrendimu. Deja, dažnai ši evoliucija atneša pripratimo, monotoniškos rutinos ar net nuobodulio jausmus. Čia yra nepaprastai svarbu su visu suaugusio žmogaus subrendimu mokėti atrasti kasdieniam gyvenime džiaugsmą, naujumą, šviežumą.

Tikrovinis tarpinis

Kitas vedusiųjų evoliucijos tarpinis yra gyvenimo realybė. Prieš vestuves, draugaujant, sužadėtiniai matois kartis nuo karto, tu pasimatymų laukia, jiems ruošiasi, ir ji tampa lyg savotiškomis šventėmis. Šeimoje tenka išmokyti susitikti ir gyventi kasdien, pažinti ir pamilti vienas kitą ne tik šventadieniškai, bet ir kasdieniškai, realų, tokį, koks iš tikrųjų yra. Čia dažnai vienoks ar kitoks ryškesnis charakterio bruožas pasidaro varginantis, reikalaujantis daug kantrybės. Seksualinis gyvenimas nevisuomet atneša harmoniją. Namų ruošia, visi jos smulkūs darbai, besikartojanti diena iš dienos, praranda savo svajoniškos susikurtą atrakciją. Viskai, jų atneštos nemigos naktys, ligų rūpesčiai, pririšimas prie namų ir dažnai izoliavimas nuo didesnių išėjų — tai vis vedybinio gyvenimo realybė, kuri visose šeimose yra daugiau ar mažiau ta pati.

Pakitėjusios laikysenos tarpinis

Trečiasis tarpinis — tai evoliucija vyro ir žmonos laikysenoje bei jausmų pareikšime vienas kitam kasdieninėje gyvenimo realybėje. Ypatingai didelis

skirtumas pastebimas vyro laikysenoje, kuris prieš vestuves ir neužilgo po jų įvairiais matoimais būdais išreiškia savo meilę, jausmus, dėmesį moteriai. Po vestuvių vyro meilė ir jausmų pareikšimas pasidaro daug realiausias, dažnai tik intymiojo gyvenimo metu. Jis iš siekimo dvasios pereina į nuosavybės dvasią — jis myli savo žmoną daug giliau, daug tikčiau, bet išreiškimo būdas yra kitas. Dažnai tai žmona interpretuoja sumažėjimu meilės, nesidomėjimu ja. Jei ji negirdi nuolat sakomų komplimentų ir nepatiria kitų meilės pareikšimo ženklų, ima manyti, kad tos meilės ir nebėra.

Moteris irgi pasikeičia. Namų ruošia, vaikai ir su jais atsiranda nauji rūpesčiai dažnai pavergia visą jos dėmesį, visus jos interesus, ir vyras pasijaučia šeimoje lyg ir paskutinėje vietoje — jo vaidmuo apsiriboja tik šeimos išlaikymu.

Asmeninio egoizmo pavojus

Kiekviena šeima praeina šiuos tris pagrindinius tarpinius: naujienybų bei atradimų, gyvenimo realybės ir savitarpės laikysenos evoliucijos. Abiejų prisitaikymas ir susigijimas yra šeimos sugyvenimo, šeimos laimės kūrmas. Kyla konfliktai, barmiai ir nesugyvenimas, net ir skyrybos, jei vyras ir žmona užsidaro vienas kitam, pasiduoda savo asmeniniam egoizmui, prieštastams būtų ir nebūtų išgyvenimui bei nepasiekimui, stato pavydžiū kitą vyrą ar žmoną. Ir priešingai, kai vyras ir žmona sutinka kiekvieną dieną su realizmu ir kantrybe, stengdamiesi prisitaikyti ir suprasti vienas kitą, mėginami vienas kitam duoti pirmą nei reikalaujant, padaryti kitam malonumą siekiant bendros šeimos laimės — tada yra atrandamas ketvirtasis šeiminio gyvenimo tarpinis — meilės augimo, kuri prisideda prie vyro ir žmonos asmenybės kūrimo, jų turtinimo ir bendros šeimos laimės siekimo. Žinoma, čia nėra nei receptų nei magišku lazdele, kaip nėra pasaulyje dviejų lygių tokių pat žmonių, vienodai galvojančių ar vienu ir tuo pačiu keliu einančių ir bendrą tikslą.

(Naudota literatūra: Pierre Dufour, La vie conjugale au fil des jours. Mudd Krich, Man and Wife. I. L.

Berlynas. — Daugel metų senoj Berlyno aludė ant sienos mėtėsi užrašas: "God is dead. — Nietzsche". Neseniai turistai pastebėjo prierasą: "Nietzsche is dead. — God."

Sol. Lilija Šukytė, dainavusi G. Verdi operos "Falstaff" Alicia Ford vaidmenyje. Opera buvo pastatyta Banff, Albertoje, ir kt. vietovėse.

KYLANTI DAINOS MENO ŽVAIGŽDĖ - LILIJĄ ŠUKYTĘ

Jaunoji hamiltonietė sol. Lilija Šukytė rugsėjo 20 d. turėjo savo recitalą per Toronto radijo stotį CJBC. Sis jos pasirodymas liudija, kad solistė yra pasiekusi neeilinį muzikinį iššlavimą ir drąsiai žengia į dainos meno viršūnes.

Pusės valandos programoje sol. L. Šukytė išpildė vokiečių kompozitorių — Wolfgang, Sumano ir R. Strausso pačias sunkiasias kompozicijas precizišku tikslumu, neaprašant subtiliai ir kartu tvirtai.

Sol. L. Šukytė šiuo metu studijuoja trečiuosius ir paskutinius metus Toronto-unto muzikos fakultete dainavimą, taip vadina, mą, Artist Diploma Course. Ankščiau ji yra baigusi McMaster-unte, Hamiltone, kalbų fakultetą, kuriame, kaip pagrindinius dalykus, studijavo vokiečių, prancūzų ir anglų kalbas. Šalia įtempto studijinio darbo unte, sol. L. Šukytė yra pasirašiusi sutartį su Kanados opera ir ši sezona dainavo G. Puccini operoje "Madama Butterfly" Pinkertonos žmonos partiją. Be to, ji buvo pasirašiusi pagrindiniam šios operos vaidmeniui, jei pakviestoji pasaulinė garsenybė Mieta Ziegleris La Scala, Milano operos, būtų susirgusi ar dėl kurios kitos priežasties būtų negalėjusi dainuoti.

Praejusią vasarą sol. Lilija praleido vakarų Kanadoje, kur Banff, Albertoje, buvo statoma G. Verdi opera "Falstaff". Čia ji dainavo pagrindinį Alicia Ford vaidmenį. Ši opera buvo statoma ir kituose

didesniuose vakarų Kanados miestuose. Sol. L. Šukytė savo gastroliu metu vakarų Kanadoje turėjo keletą interviu televizijoje ir kalbėjo apie Kanados operą, pasisakė esanti lietuvaite ir davė ilgesnį lietuvių kompozitorių apžvalgą. Televizijoje pasirodė su tuo pačiu Alicia Ford kostiumu, kuri matome nuotraukoje.

Sol. L. Šukytė ši sezona buvo kviečiama į visą eilę Amerikos lietuvių kolonijų koncertams, bet daugumą kvietimų prieš savo norą dėl įtempto darbo unte ir operojo turėjo laikinai atsakyti. Spalio 11 d. Lilija koncertuos lietuviams Bostone ir spalio 24 d. — Rochesterje. Vėliau rudenį ji koncertuos Toronto lietuviams ir duos kelis savo recitalus su simfoniniu orkestru Toronto kanadietė publiškai.

Sol. L. Šukytė visomis progomis pabrėžia esanti lietuvaite. Puikiai kalba ir rašo savo gimtąją lietuvių k. ir yra tvirta lietuvaite suvalkiatė. Iš pat mažens ji aktyviai dalyvavo liet. skautų ir ateitininkų org-jose ir, be to, yra viena iš pirmųjų Lietuvių Namų Hamiltone narių. Sk. St.

Lietuvių skaučių sąskrydis

Ši rudenį spauda mirga suvažiavimų aprašymais. Didele daili tai jaunimo studijų dienos. Vienas iš paskutiniųjų buvo Lietuvių Skaučių Seserijos skautininkų ir vadovų sąskrydis "Rambynas" rugsėjo 19-20 d. Klevelande, kurį sukvietė LS Seserija skaučių ugdymo reikalams aptarti.

Vadovės suvažiavo iš Čikagos, Detroito, Bostono, Klevelando, Niujorko, Hartfordo, Hamiltono, Toronto, o iš Omahos 3 vadovės atvažiavo net 800 mylių automobiliu. Iš viso susirinko 170 skautininkų, vyr. skaučių ir vadovų.

Sąskrydis buvo atidarytas iškilminga sveika, kurioje buvo pakelta Gairė ir vyr. skautininkė O. Zailskienė uždegė tradicinį aukurą. Sąskrydžiui pirmininkavo F. Kurgonienė. Diskusijoms vesti po kiekvieno pašnekesio buvo kviečiama vis kita skautininkė.

Buvo diskutuota tautinio auklėjimo problema, konkretus darbas su skiltimis, jaunesnių ir vyresnių vadovų problemos, administraciniai reikalai ir kt. Tautinio auklėjimo reikalu pagrindinė kalbėtoja Aldona Augustinavičienė kėlė tautinio auklėjimo būtinumą. Nuolat bus sunkumu, kod išvija apsispręs ar visas lietuviškas judėjimas išvijoje yra tik laikinai dalykas, ar tęstinas per kartų kartas. Svarbu tikėti tautiniu idealizmu ir tautos kultūrine vienybe. Nereikia žiūrėti, kad kitas už mus dirbtų, bet kiekvienas turi pradėti nuo savęs — aš dirbsiu Lietuvai, aš išlaisvinsiu ją.

Po kiekvieno pašnekesio vyko diskusijos, kuriose gyvai pasireiškė jaunosios vadovės savo drąsiais pasisakymais, kritika bei savo nuomonių pareikšimais. Ypač

Padėkos savaitgalis JAV dar toli (lapkričio 26-29 d.), bet tuo laiku Klevelande įvykstančio ateitininkų sendraugių suvažiavimo aktualumas kaskart didėja. Juk sąjungos atstovai galės pakęsti jos vardą, jei to pakęsimu dauguma pageidauja. Prof. Ant. Sužiedėlis taria padėti ir laukia sugestijų ASS vardo reikalui. Per paskutinį dešimtmetį jaunų, jau JAV ar Kanadoje studijas baigusių, akademikų skaičius progresyviai išaugo — atėjo laikas pilniau pajusti jų įtaką ir veikimui krypti. Pats sąjungos vadavimas galėtų pereiti į jų jaunesnes rankas ir gyvnes širdis.

Siuo metu naujų gairių formavimas yra susijęs su (skyriaus) veiklos metodų komisija, kuriai vadovauja dr. Arūnas Liulevi-

čius, o taip pat su jaunimo veiklos komisija, kurios pirmininku yra T. Ged. Kijauskas, SJ. Kur bus nukreipta ateitininkų elito energija, parodys pats suvažiavimas. Tai pats esminis klausimas ateitininkšajam gyvastigumui plėtoti toli nuo tėvynės ribų.

Suvažiavimo rengimo komisija, kuriai vadovauja Sim. Laniauskas, jau baigia paruošiamuosius darbus ir laukia didelio dalyvių skaičiaus tiek suvažiavime, tiek jo pagrindinėje paskaitoje, kurią skaitys iš Sveicarijos specialiai pakviestas prof. dr. Juozas Erenas tema "Dvidešimtmetis išeičioje: prasmė ir uždaviniai". Bus augšto lygio literatūros vakaras, kuriame savo kūrą skaitys Kazys Bradūnas, Jurgis Jankus, Alo-

yzas Baronas ir Julija Svabaitė. Sekmadienį iškilmingos pamaldos bus 10 val. ir 30 min., o lygiai 12 val. iškilmingas posėdis. Jame ASS pirm. prof. Just. Pikūnas padarys manifestacinį pranešimą.

ASS centro valdyba kviečia visus sendraugius JAV, Kanadoje ir kitur susirūpinti sąjungos veikla ir uždaviniais šiuo jai ypatingu laikotarpiu. Jau dabar siūlymus ir sugestijas perduokite atitinkamoms komisijoms, išrinkite atstovus, kad visa vyresnioji ateitininkija šiam suvažiavime būtų pilnai atstovaujama. Neabejojama, kad Kanados ir JAV ateitininkai gausiai dalyvaus ASS Klevelando trimetiniame sambūryje ir jo kruopščiai paruoštoje programoje. J. P.

LABDAROS SAMARIEČIAI RIKIUOJASI

Turbūt nedaug yra lietuvių, kurie nežinotų, kas yra BALFas, kuris tiek daug lietuviams vargę, nelaimę ir ligose yra padėjęs savo šalpos darbu. Berods jau dvidešimt metų, kaip tas gerasis samarietis nepavargdamas atlieka artimo meilės pareigas. Jei ir pavargo, vargu jis gali išsėtis, juk tiek daug vargo, asarų ir nelaimių pasaulyje. Daug mūsų brolių ir sesių su palaužta sveikata skurde yra vargstančių Sibire, Lietuvoje, Vokietijoje ir net čia pat mūsų tarpe. BALFas visiemis norėtų padėti, bet jo ištekliai taip pat yra riboti. Jis pajėgus tiek, kiek ji paremia mūsų geriausių tautiečių.

Dirbamas darbas yra tiek svarbus, kad jis negali net trumpam laikui būti nutrauktas. Todėl, baigiantis ištekliais, BALFas vėl kreipiasi į geriausių lietuvių aukų. Jis šiemet, kaip ir pereinamais metais, lapkričio mėn. organizuoja Čikagoje ir jos apylinkėse piniginių vajų. Yra no-

rima surinkti nemažiau lėšų, kaip pereinamais metais, nes išties pagalbos rankų skaičius nesumažėjo. Pasišventę BALFo tautiečiai lapkričio mėn. aplankys kiekvieną lietuvių šeimą tekdami pagalbą artimui.

Darbas didelis, reikia tad daug ir talkininkų. Apskaičiuojama, kad tikslui pasiekti reikia 1000 talkininkų. Todėl vajuos komite-

tas nuoširdžiai prašo visus galtingus ir artimą mylinčius lietuvių-samariečius ateiti talkon, registruojantis savo apylinkės BALFo skyriuos arba vajuos komiteto būstinėje.

Vajuos komitetas vadovauja BALFo veikėjas inž. Juozas Stikys. Vajuos būstinė: 1611 So. 49 Avenue, Cicero, Ill. Tel. TO. 3-3146. Zenonas Ašoklis

SOVIETINIŲ AGENTŲ KERŠTAS

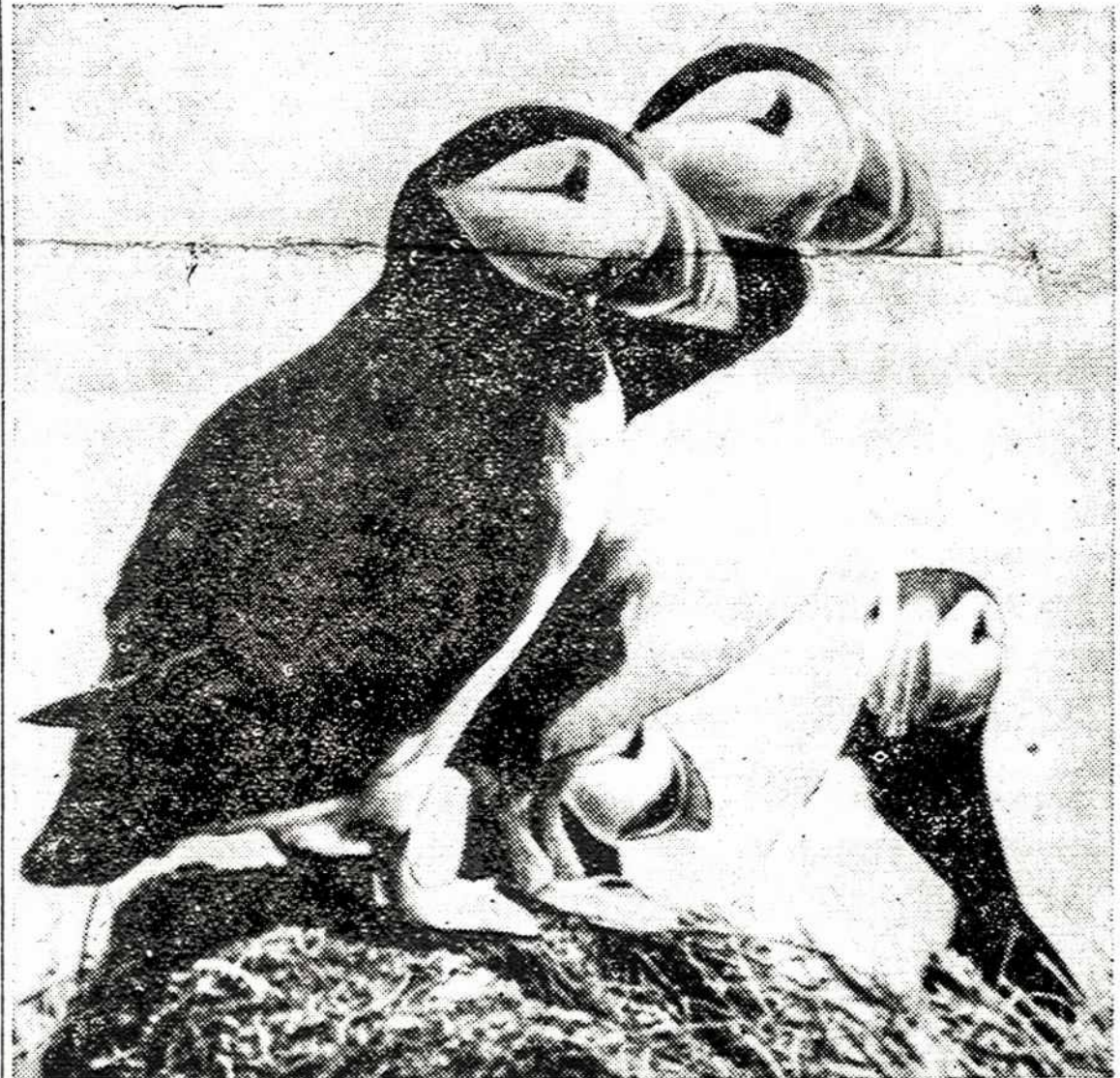
Vokiečių ambasados saugumas Maskvoje nuo 1956 m. buvo patikėtas gabiam elektronų mokslo žinovui Horst Schwirkmann. Jo pareiga buvo apsaugoti ambasada nuo visokių mikrofonų ir prisijungimų prie ambasados vidaus susijungimo linijų. Darbas jam sekėsi. Savo gamybos aparatais jis tuojau suradavo paslėptus mikrofonus ir kitokius špiūno instrumentus. Prie ambasados, vienišas negalėjo prisijungti, nes vielos buvo apsaugotos augštos įtampos elektros srove, nepa-vojeja ambasadoje gyvenantiems. H. Schwirkmann, kaip turistas lankydamas Zagorske, netoli Maskvos, seną vienuolyną, buvo apdegintas nuodingomis

garstyčių dujomis. Labiausiai nukentėjo kojos. Pervėžė į V. Vokietiją gydymas ligoninėje. Spėjama, kad tai padaręs iš keršto sovietų saugumas, be Chruščiovo žinios, nes pastarasis rengiasi vizitui į V. Vokietiją ir nori kol kas išlaikyti gerus santykius.

Darmstadtas. — Grasinantys, terorizuojantį pobūdžio telefonų skambinimai gali tapti praeities dalyku. Vokiečiai išradę prietaisą, kuris prijungiamas prie telefono ir veikia elektroniniu būdu — atseka telefono numerį, iš kurio buvo skambinta. Veikia tuoj pat po pasikalbėjimo ar pasikalbėjimo metu, kai aparatas paleidžiamas į darbą — jis informuoja telefonų centrą.

Ir paukščiai turi prieglauda. Niunfoudlando prov., Kanadoje, yra Witless Bay sala, 20 mylių nuo St. John's, kuri rezervuota paukščiams. Žmonėms ten lankytis neleidžiama. Sala daugiausia naudojasi puifinai — pavasarį atskrenda čia labai punktualiai.

Nuotrauka Globe a. Mail

Ir paukščiai turi prieglauda. Niunfoudlando prov., Kanadoje, yra Witless Bay sala, 20 mylių nuo St. John's, kuri rezervuota paukščiams. Žmonėms ten lankytis neleidžiama. Sala daugiausia naudojasi puifinai — pavasarį atskrenda čia labai punktualiai.

Nuotrauka Globe a. Mail

Mažytė Malta nepriklausoma

(Atkelta iš 2 psl.)

si šią salą užimti ir užsitikrinti saugų susisiekti su Libija. Vėliau jiems ir pagalbą atėjo vokiečiai, kurie irgi darė viską likviduoti šią tvirtovę. Per oro puolimus vieną dieną virš Malto, kuri yra maždaug 10x10 mylių plotu, buvo numušti 63 vokiečių lėktuvai. Nežiūrint visų puolimų, 15.000 Malto milicijos ir tiek pat anglų igulos išsilaikė. Anglijos karalius už šį didvyriškumą maltiečiams suteikė Sv. Jurgio kryžių. Išspildė anglų gen. V. Porterio žodžiai, kuris 1833 m. rašė: "Jei kada nors reikėtų aukos, pasaulis pamatytų, kad anglų kraujas gali tekėti kaip vanduo šiai uolai apginti, kurią Europa jai (Anelija) patikėjo."

Net ir šiame raketų amžiuje Malta nenustojo savo strateginę reikšmę, ir anglai išsuderėjo šioje saloje sau oro ir laivyno bazes 10-čiai metų, tik ne už vieną sakalą ir metus, bet už \$140 mil. Jei jie kartais prarastu savo bazes Kipro saloje ir Libijoje, tai Malta liktu viena ginti Anglijos interesus Viduržemio jūroje. Ji turi puikų Valetos uostą ir didelį Lukos aerodromą.

Ryšiai su Britanija

Anglams reikia Malto, o maltiečiams reikia Anglijos. Per šimtmečius turėjęs dideles kari-

nes igulas bei įrengimus salos ūkis smarkiai priklausė nuo anglų karinio biudžeto. Vienas penktadalis Malto darbo jėgos tarnavo anglams. Kiti netiesiogiai gyveno iš saloje išleistų svarų.

Ir šiandien didžiausias salos ekonomistų rūpestis yra pusiausvyros stoka ūkyje. Pramonė sudaro tik 41% tautos bruto pajamų, žemės ūkis ir žuvininkystė — 7%, o tuo tarpu beveik 50% pajamų ateina iš tokių neproduktyvių sričių, kaip prekyba, transportas ir pan.

Malto vynas ir chrizantemos yra gerai žinomos Anglijoje. Žemės ūkio našumui pakelti reikia padidinti elektros gamybą ir vandens tiekimą. Tie projektai reikalauja daug kapitalo, kurio ka tik gimusi valstybė, aišku, neturi.

Naujoji vyriausybė pasiryžus nenutraukti ryšių su Anglija. Ji nusprendė pasilikti britų tautų bendruomenėje. Premjeras B. Olivier po nepriklausomybės paskelbimo pareiškė: "Eidami pirmyn šiuo mūsų naujoju keliu, mes nenutraukiame ryšių su valstybe, kuri per eilę metų teikė mum pagalbą ir patarimus, už kuriuos mes esame dėkingi. Iš tikrųjų... mes tikimės, kad mūsų seni draugystės, bendradarbiavimo ir geros valios ryšiai dar labiau sustiprės."

1964

Canada Savings Bonds

Investavimas,
kurio nesigailėsite

Gaunami kiekviename skyriuje

Available at any branch of

THE TORONTO-DOMINION BANK

Where people make the difference

SVEIKATOS KLINIKA - Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo Lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spindulinių ir garų vonios. Gydomeji judesiai ir psichologinė terapija.

460 Roncesvalles Ave., Toronto Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.P.

NAKTINIAI KONCERTAI
Vilniaus gyventojos M. Motiejaitienė ir M. Kalėnikaitė "Tiesoje" rašo: "Apie 24 val., o dažnai ir vėliau, pasipila į gatves restoranų ir kavinų lankytojai. Nemažą jų dalį sudaro dar palyginti jauno amžiaus vaikai ir merginos. Būriais traukiami Vilniaus gatvėmis, jie taip "koncertuoja", kad net trečiame aukšte langų stiklai virpa. Jeigu vėlyva valanda, ypač šeštadieniais ir sekmadieniais, pavaikštinės sėdintis gatvėmis, tai tokių "ansamblių" sutiksime ne vieną."

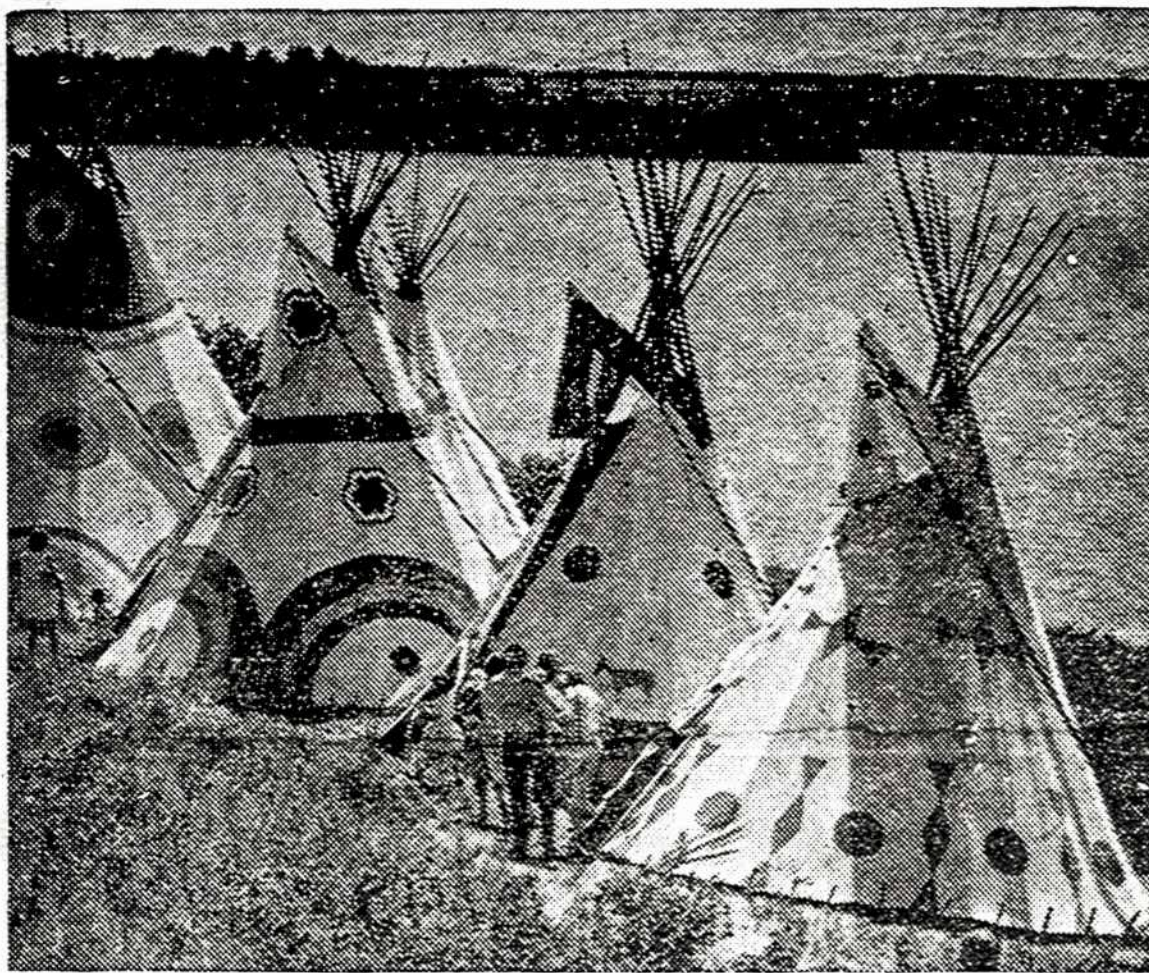
ATEITINIS TECHNIKAS
Kaune įvyko konferencija automatikos ir skaitmeninio technikos klausimais. Pasitarimuose dalyvavo virš 400 mokslininkų iš visos Sov. Sąjungos. Keturias dienas trukusioje konferencijoje Lietuvos mokslininkai padarė 11 pranešimų. Didžiausio įvertinimo susilaukė politinės institucijos katedros ved. J. Zdanio ir energetikos ir elektrotechnikos instituto telemechanikos laboratorijos viršininko M. Paulausko pranešimai.

DZŪKIJOJ PARTIZANAI
"Minties" leidykla išleido knygą "Buržuazinių nacionalistų gaujų slaptėjimas Džukijoje", kurioje daug patikimų išsilaikančių pokarinių metų veikusių partizanų adresu. Vadindamas juos banditais, knygos recenzentas Stasys Šarūnas šitaip apibūdina jų veikimo priežastis: "Degdami akla neapykanta Tarybų valdžiai, nacionalistiniai banditai siekė nuosipalinti jos žiebtus šviesos, kultūros židinius. Jie degino kaimo kultūrinės įstaigas, naikino pirmuosius kultūrinius darbo entuziastus." Kadangi komunistinėje santvarkoje kultūra ir propaganda yra tas pats, paaiškėja, jog partizanų kovoje ne prieš kultūros veikėjus, bet sovietinio komunizmo garbintojus ir karjeristinio plauko Maskvos tarnus. Esą vien tik 1946 m. bir-

želio 14 d. per 5 valandas Alavės višė nuo jų rankos krito 24 okupanto pataikūnai, o rugpjūčio mėn. per vieną naktį — 70. Kritusių tarpe buvusios ištisos šeimos: Muželinų kaimė — Simo Vadelkos, Gudakienio — Jono Braslauskos, Vytauto — Antano Andriuskevičiaus, Liudviko Gerbelio; Balbieriškių višė — apylinkės pirm. Jonas Seilius, liaudies "gynėjas" Bilota ir kt.

Is Džukijoje veikusių partizanų minimi: "Genys", Jakimavičius, Bačinskas, P. Vaitkus, J. Vitkus, D. Jėčys, A. Ramanauskas, Kunigams J. Kudirkai, J. Stasiūnui, V. Zelniai priekaištaujama, kad jie Naumiesčio pranciškonu vienuolyne klausydavę partizanų išpažinčių, o Nedzingės kleb. Z. Neciuskas juos slėpdavęs klebonijoje ir padėdavęs palaikyti ryšius. Žūtbutinėje kovoje neapsieinama be žiaurumų, tačiau komunistinės propagandos krododilo ašaros ne vietoje. St. Šarūnas tikriausiai dar nėra užmiršęs, kaip buvo elgiamasi su pagautais ar nukautais partizanais ir jų artimaisiais. Is kitos pusės, kas gi pradėjo šį visą terorą? Nepriklausomoje Lietuvoje žudynių nebuvo. I Lietuvą jos atkeliavo 1940 m. vasarą su Stalino NKVD batalijomis, išsiubavo trėmimų naktimis 1941 m. ir kulminaciją pasiekė Pravieniškės, Rainiuose, Panevėžyje, Zarasuose pirmomis sovietų-vokiečių karo dienomis. Žudė tada enkavedistai, o juk ir mažam vaikui aišku, kad veiksmas paprastai išsuka atoveiksmį — gyvenimasi.

AUSŲ CHIRURGAS
Alytaus ligoninės gydytojas Česlovas Jurevičius yra padaręs keletą komplikuočių ausų operacijų, gražindamas prarastą klausą Marytei Kvederaitei, Domicelai Ribinskenei ir kt. V. Kst.

Tai Kanados indėnų palapinės — tipis Saskačevano ir Albertos provincijose. Jos apdengtos bisonu ir kitų žvėrių kailiais. Viršuje įrengtas ventiliatorius. Palapinės yra 15 pėdų skersmens ir 20 pėdų aukščio.

Gramercy Shipping Company

Established 1945
Turinti Vnespylytorg leidimą

AUGŠČIAUSIOS RŪŠIES PREKĖS IS U.S.S.R. SANDELIU. Vidutinis kainos. Jokių mait. Gavimas pavatuojam. Specialus pristatymas.

PILNAI GARANTUOTA.

Motociklas JUPITER (su šalinu vežimėliu) \$488.88
Siuvamos mašinos TULA (12 dūrių) \$48.88
Televizijos aparatai RECORD (15 lėmpučių) \$179.66
Didelis pasirinkimas puikių dovanų. Ivaizy rūšių GARDASU MAISTO SIUNTINIAI.

GR 3 \$25.00
22 sv. kvietinių miltų, 4,5 sv. rūkytos salami, 7 uncijos degintos kavos (1 dėžė), 400 cigarečių.

AUGSTOS KOKYBĖS AUDINIAI.
Rašykite ar skambinkite angliškai ar lietuviškai, kad gautumėte pilną katalogą.

PINIGAI ! U.S.S.R.

Pilnai išmokama. Jokių atskaitymų. Pasirašyti kvitai. Pristatomą per 2 savaites. Pilnai garantuota. Turi bankų departamento (N.J.) leidimą ir apdrausta iki \$20,000.

Vertė 9 rubliai už \$10. Persiuntimas iki \$30—\$2.75; per \$30—10%.

GRAMERCY SHIPPING CO.
118 East 28 Street, New York, N.Y. MU 9-0598.

Atidaryta: 9-5.30, šeštad. 9-1.
GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Broad Street, Newark, N.J.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$5,000, morkių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.

Dorbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. p.p. — 8 val. vakaro.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA 8-0511

LIETUVIŲ DIENOS baigiamieji darbai vyksta pilnu tempu. Rengėjai stengiasi, kiek laikas ir sąlygos leidžia, viską tinkamai paruošti, kad suvažiuavę tautiečiai jautųsi jaukiai. Vietinė bendruomenė tikisi, kad į tradicinę šventę suvažiuos daug tautiečių, ypač iš artimesnių kolonijų — Toronto, Niagaros pusiasalio, Londono, Delhi, Tillsonburgo, Windsoro ir kt. Programa paskelbta laikraščiuose (žiūr. "T2" 10 psl.). Į meninę programą įtraukta, šalia mūsų žvaigždžių, ir daug jaunimo. Sportinė programa pavesta vien jaunimui. Taigi, Hamiltono kolonijai bus didelis sujudimas. Svarbu, kad patys hamiltoniečiai nepasitiktų nuostaliai, bet dalyvautų — ir sportinėse rungtynėse, ir susipažinimo vakare, ir pamaldose, ir koncerte. Yra pakviesta daug žymių svečių. Tad dalyvaukime visi. Krs.

SANATORIJŲ gydosi p. Kemežienė. Bolševikinėje santvarkoje ji išgyveno 20 metų. Laiškę "T.2." redakcijai ji gražiai aprašo savo išpūdžius is sanatorijos: "Dar nepirpatau prie Kanados, dar neužmiršau savo tėvynės Lietuvos". Skundžiasi, kad negali susikabinti angliškai, bet džiaugiasi radusi ten du lietuvius, taip pat besigydančius. Rašo: "Mums ligoniams labai malonu, kad mūsų užjaucia ir lanko artimieji. Ypač buvo malonu, kai mums aplankė mons. J. Tadarauškas, katalikų moterų organizacijos atstovė ir pavieniai asmenys. Tai didelė pagunda žmogui, kai jautiesi, kad taves neužmiršta. Visiems esu nuosirdžiai dėkinga... Garbė Kanadai, garbė Hamiltonui, kad gali išlaikyti tokią sanatoriją... Ligonijai ne daug — apie 40. Svara nepaprasta. Valgis geriausias, o slaugės — kaip angelai. Doktoras taip pat visad linksmas, šypsosi kaip tikras tėvas".

SKAUTŲ STOVYKLAVIETĖ "ROMUVA" įrengta aukšto Mons. dr. J. Tadarauškas \$550, V. Narkevičius \$50, J. Svila \$30, J. Bajoraitis \$29, P. Bulkė \$27; po \$25: S. Bakšys, P. Breichmanas, L. Gutauskas, A. Kaušpėda, J. Mačiukas, H. R. Rimkevičiai, P. Sakalas, E. Simansonas, B. O. Steponavičiai, D. L. Stukai, Kredito Kooperatyvas "Talka", A. Tumaitis, Urbonavičiai, J. Vilimas; P. Stosius \$20; po \$15: Deksniai, Dirvaitis, Dransutavičius, Šaukaičiai; Leparskai \$12; po \$10: S. Bikinas, Z. Bolskis, Dirsė, Garkūnas, Inkratas, V. Jasinevičius, Jonikas, V. Kybartas, E. L. Klevai, D. Kuchanka, O. Krivickas (Oakville), V. Pašlys, A. Pilipavičius, A. Repčytė, J. Rudaitis, B.Z. Stonkai, A. Simkevičius, V. Verbieckas, A. Vizbaras, P. Volunge, N. Zabulionis; Stabingis \$9; J. Telyčėnas \$7; P. Armonas \$6; po \$5: J. Andriukaitis, E. Antanaitienė, A. Arštikaitis, Balčiūnai (Sarnia), J. Bartkus, K. Butkevičius, R. Banaitis, Z. Gedminas, J. Giedraitis, R. Giedraitis, A. Gureckas, J. Januškevičius, M. Juodis, Jurgutis, E. Keršienė, P. Klimaitienė, E. Kronienė, J. Kšivickis, G. Meliukas, L. K. Meškauskai, L. Meškauskas, G. Martišius, K. Mikšys, D. Morton, A. Mulilius, N. Vg. Navickai, Z. Laugaly, A. Laugaly, M. Lazdūtis, E. Lenginkas, B. Pareišienė, J. Paškevičius, A. Repčys, F. Rimkus, V. Sasnauskas, P. Savickas, J. Stanaitis, K. Stanaitis, A. Silinskas, J. Tamoliūnas, A. Tėvelis, J. Trečiokas, M. Trumpickas, I. Varnas, P. Vizbaras, A. Verbieckas, R. Zubrickas, K. Žilvytis; po \$4: Burdinavičius, P. Kalvai-

tis; po \$3: K. Bungarda, V. Domeika, J. Gimžauskas, Ir. Juodgalvienė, A. Maksimavičius, E. Navickienė, A. Obcarskis, Z. Pulianauskas. Kiti aukšto mažesniems sumomis.

MŪSŲ STUDENTAL — Rugsėjo pabaigoje prasidėjo paskaitos McMaster un-te. Gana didelis skaičius lietuvių, baigusiujų Hamiltono gimnazijas, įstojo į McMaster un-tą. S. m. metais studijuoja virš 20 liet. studentų. Būty gražu, kad atsirastų iš pačių studentų iniciatyva ir sudaryty vieneta, kuris visus lietuvius studentus apjungtų. Juk Kanadoje yra Liet. Studentų Sąjunga. Reikėtų joje dalyvauti. Toronto liet. studentai jau susiorganizavę — jie galėtų padėti ir hamiltoniečiams.

SPAUDOS BALIUS — Ateitininkai sendraugiai ruošiasi spaudos baliui. Koncerto programa išpildys žymieji menininkai: sol. Pr. Bičkienė iš Čikagos, aktorius — Alg. Zemaitytis iš Waterburio ir E. Dauguvietytė-Kudabienė iš Hamiltono. Baliaus metu bus renkama spaudos balius karalienė, kuri gaus dovanų tautinius drabužius. Balius įvyks lapkričio 7 d., Royal Connaught viešbučio, Crystal Ball salėje.

"AUKURAS" lapkričio 15 d. Knights of Columbus salėje stato naują veiklą "Pavojingas posūkis", kuriame vaidina ir pati režisė-aktore E. Dauguvietytė-Kudabienė.

R. MUREIKA išvyko tėti studijai į Vašingtono un-tą. Jis ten ruošiasi doktorato laipsniui ir kartu dirba kaip profesorius asistentas. Linkime jaunam ir gabiam vyrui sėkmės. J.P.

BUS PAMALDOS — Kun. J. Gri-gaitis yra pranešęs laiškų T. Andersonui, kad grįždamas iš Argentinos, sekmadienį — spalio 25 d., galės sustoti Kalgarije ir atlaikyti Mišias. Ta pačia proga, tikimasi, svečias papasakos savo išpūdžius Argentinai.

VIESAS PASIRODYMAS — Viskas keičiasi ir sensta — tvirtina jaunimas. Senieji, kritikai priimdami naujoves, nori išskirti praeitį ir parodyti, kad yra vertybių, kurios nesena. Tautinės grupės, atvykdančios į Kanadą, yra atsivežusios daug vertingų daiktų, kurie turi ne tik sentimentalinę reikšmę, bet ir yra vertingi meno, etnografinės ir istorijos prasme. Kanados Pilietybės Komiteto Kalgario skyrius, į kurių ir lietuvių siunčia savo atstovus, neseniai surengė parodą. Joje buvo išstatyta skulptūros, porcelano, keramikos, knygų, kostiumų, audinių ir kitokių rankdarbių. Svečių priėmimu ir paaiškinimais iš lietuvių pusės rūpinosi Vagaicių Elė. Kanados Pilietybės Komiteto posėdyje per eilę metų dalyvavo ir Kalgario Liet. Draugija, kuriai atstovauja B. Yauga. V.

RUGSĖJO 26 D. St. Stephen's Hall įvyko St. Catharines ir Welland apylinkių bendruomenių bendras pobūvis vakarienė ir sutikimas naujo St. Catharines Tėvų pranciškonų vienuolyno viršininko T. Benedikto Bagdono, OFM. Šį pobūvį sutikimą suruošė St. Catharines ir Welland apyl. valdybos ir Niagaros pusiasalio liet. parapijos kleb. kun. B. Mikalauskas, OFM. Susirinko beveik dauguma St. Catharines ir Welland apylinkių lietuvių — katalikų ir nekatalikų. Kalbėjo apie bendruomenių pirmininkų ir visų organizacijų bei klubų atstovai. Paskutinis kalbėjo vienuolyno viršininkas Tėvas Benediktas. Jis ne be reikalo pastebėjo, kad jis savo gyvenime tiek daug kalbų ir tokio sutikimo niekuomet nėra turėjęs: kvietė visus bendradarbiauti ir pareikšė, kad vienuolyno

Sveikiname Rudį Vilembrechtą su Ponia, gyvenančius Chatham, sulaukusius naujagimio —

s ū n a u s —
Giminės ir draugai

Padėka

Nuosirdžiausia padėką reiškiu už suruoštą man povestuvę staigmeną (shower) rengėjoms ponios: R. Bakevičienėi, G. Chvedukienėi, E. Dranseikienėi, O. Indrelėnėi, M. Jokibaitienėi, Z. Jonikienėi, A. Keršienėi, D. Keršienėi, T. Kiškūnienėi, S. Kojelienėi, V. Laurinavičienėi, Z. Lemberienėi, S. Matulevičienėi, M. Rieckevičienėi, V. Simanavičienėi, S. Simonaitienėi, F. Skrinskienėi, B. Staniulienėi, P. Šablinskienėi, Z. Ščepanavičienėi, S. Tumosienėi, E. Vastokienėi, M. Vingevičienėi. Taip pat reiškiu nuosirdžią padėką visoms ponios ir panelems, rengėjoms ir pamergėms už brangias dovanas. Jūsų parodytas nuosirdumas, žengiant man į naują gyvenimą, visuomet paliks mano širdyje —
Vida Rieckevičiūtė - Ciglerienė

Padėka

Nuosirdžiai dėkoju Londono bei apylinkių Bendruomenei ir Londono, Ont., parapijai už parodytą pagarbą mano žmonos Antaninos Jonynienės laidotuvių metu. Ypač nuosirdžiai dėkoju dr. Kaveckui, klebonui kun. B. Pacevičiui, Bendruomenės pirm. J. Butkui, J. Petrauskui, p. Brazlauskams, p. Danielūnams, p. Kerams ir visiems kitiems, kurie nesigailėdami nei laiko, nei triušo man tiek daug padėjo liudėsio ir skausmo valandose.
Su pagarba —
A. Jonynas ir vaikai
London, Ont., 116 Bruce St.

Padėka

Už taip netikėtą staigmeną, suruoštą mūsų 15-kos metų vedybinio gyvenimo sukakties proga, už Jūsų vaišingumą, dovanas, o ypač už Jūsų visų malonų apsilankymą mūsų pastogėje, mūsų nuosirdžiausias ačiū:
p.p. J.K. Bartkams, V.J. Bernotams, A.D. Dransotavičiams, J.S. Gimžauskams, A.E. Keršiams, R.E. Konteniams, V.G. Morkūnams, V.A. Pašiliams, H.R. Rimkevičiams ir J.M. Zurliams.

Jūsų B.A. Pauliai

BENDRA PABALTIECŲ ŠVENTĖ. Apylinkės valdyba kviečia visus vietas ir kaimyninių kolonijų lietuvius gausiai dalyvauti bendrame pabaltiečių 20-ties metų bolševikų okupacijos ir tremties minėjime, kuris įvyks spalio 17 d. plieno darbininkų unijos salėje — 68 Dennis St. Programoje matysime estų, latvių ir lietuvių tautinius šokių, estų vaikų šokių ir chorą, lietuviškas kanklines ir akordeonistą. Po programos — susipažinimo balius. Gros geras orkestras. Veiks bufetas su įvairiais gėrimais. Bilietai bus gaunami ir prie įėjimo; kaina: suaugusiems \$1.50, vaikams 75 ct. Prašome nesivėluoti, nes bus laikomasi punktualumo.

UŽSISAKYKIME KNYGŲ! — Apylinkės valdybos pastangomis, šiuo metu mūsų kolonijoje vyksta knygų platinimo vaju.

Platiniojai turi kaikiurių knygų pavyzdžių ir katalogų, iš kurių kiekvienas gali pasirinkti kas jam patinka, pradedant maldaknyge ir baigiant puikiausiu romanu. Taigi, nepraleikime progos ir tuo pačiu paminkime šimto metų lietuviškos spaudos uždraudimo sukaktį.

RUGSĖJO 5 D. APYLINKES V-BA buvo surengusi pirmus rudens šokus. Nors žmonių buvo neperdaugiau, bet gaudė pelno \$63.44.

SALPOS FONDO ATSTOVAS p. J. Okmanas baigia vykdyti Vasario 16 gimnazijai rinkliavą ir jau yra surinkęs apie \$80. Ta pačia proga yra renkamos aukos ir Salpos Fondui. V.S.

Otava. — Vairuotojas, kuris atsisako prisipažinti darąs klaidas, kuris tiki esąs geras automobilio vairuotojas yra pats pavojingiausias, — skelbia Kanados kelių saugumo komisija.

CALGARY, Alta.

BUS PAMALDOS — Kun. J. Gri-gaitis yra pranešęs laiškų T. Andersonui, kad grįždamas iš Argentinos, sekmadienį — spalio 25 d., galės sustoti Kalgarije ir atlaikyti Mišias. Ta pačia proga, tikimasi, svečias papasakos savo išpūdžius Argentinai.

VIESAS PASIRODYMAS — Viskas keičiasi ir sensta — tvirtina jaunimas. Senieji, kritikai priimdami naujoves, nori išskirti praeitį ir parodyti, kad yra vertybių, kurios nesena. Tautinės grupės, atvykdančios į Kanadą, yra atsivežusios daug vertingų daiktų, kurie turi ne tik sentimentalinę reikšmę, bet ir yra vertingi meno, etnografinės ir istorijos prasme. Kanados Pilietybės Komiteto Kalgario skyrius, į kurių ir lietuvių siunčia savo atstovus, neseniai surengė parodą. Joje buvo išstatyta skulptūros, porcelano, keramikos, knygų, kostiumų, audinių ir kitokių rankdarbių. Svečių priėmimu ir paaiškinimais iš lietuvių pusės rūpinosi Vagaicių Elė. Kanados Pilietybės Komiteto posėdyje per eilę metų dalyvavo ir Kalgario Liet. Draugija, kuriai atstovauja B. Yauga. V.

WELLAND, Ont.

RUGSĖJO 26 D. St. Stephen's Hall įvyko St. Catharines ir Welland apylinkių bendruomenių bendras pobūvis vakarienė ir sutikimas naujo St. Catharines Tėvų pranciškonų vienuolyno viršininko T. Benedikto Bagdono, OFM. Šį pobūvį sutikimą suruošė St. Catharines ir Welland apyl. valdybos ir Niagaros pusiasalio liet. parapijos kleb. kun. B. Mikalauskas, OFM. Susirinko beveik dauguma St. Catharines ir Welland apylinkių lietuvių — katalikų ir nekatalikų. Kalbėjo apie bendruomenių pirmininkų ir visų organizacijų bei klubų atstovai. Paskutinis kalbėjo vienuolyno viršininkas Tėvas Benediktas. Jis ne be reikalo pastebėjo, kad jis savo gyvenime tiek daug kalbų ir tokio sutikimo niekuomet nėra turėjęs: kvietė visus bendradarbiauti ir pareikšė, kad vienuolyno

dury bus visuomet atdaros visais lietuviškos reikalais.
Sokių metu teko išsikabinti ir su "draugais", ir su "priešais", vieniems tos kalbos patiko, kiti skundėsi, kad jų perdaug. Kiekvienas turi teisę į savo nuomonę, bet kad ir be kalbų apsieiti negalima, taip pat aišku. Juk žmonės susirenka, kad išsikabėtų.

Galima tikėtis, kad ir ateityje tautiečiai parems abiejų valdybų veiklą ir ras bendrą kalbą bendruomeniniuose ir parapijos reikaluose. Kor.

Vokietija

KUN. ALF. BERNATONIS rugsėjo 16 d. minėjo savo 50-tąjį gimtadienį; gimęs 1914 m. Jiezo apylinkėse. Gimnaziją baigė Plungėje, teologiją studijavo Münsterioje. Kunigū šventintas 1943 m. Nuo 1950 m. yra vyr. lietuvių tremtinių sielovados tvarkytojas Vokietijoje. Daugiausia jo pastangomis yra nupirkti Vasario 16 gimnazijos pastatai Huettenfelde. Tėvas Bernatonis gimnazijos ateitimi ir dabar nuolat rūpinasi, eidamas jos švietimo komisijos pirm. pareigas. Š.

Padėka

A. a. K. Petraičiui mirus Klevelande, seserį M. Norkienę ir jos šeimą nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

K.L.K. Moterų Draugijos Sv. Jono Kr. parapijos skyriaus narės

Padėka

Visagalio valiai staiga pašaukus amžinybėn mūsų giminaitį ir taurių lietuvių agronomą Praną Rimkūną, gilia padėką reiškiamė: kleb. prel. dr. J. Tadarauškui, kleb. kun. P. Azubaiui, kleb. Tėv. Placidui, OFM, ir sol. V. Verkeičiui už paskutinius religinius patarimus laidotuvių namuose. Hamiltono Ausros Vartų Marijos bažnyčioje ir Toronto lietuvių kapinėse: karšta nežuosiems: K. Mikšui, St. Dalui, J. Stonkui, P. Savickui, P. Kazėmkui ir V. Blaudžiui; atsiveikimui žodį tarusiems K. Mikšui ir P. Savickui; už Mišias užprasčiusiems: Mrs. F. Allan, P. Cepukams, V. Kesūnienėi, Miss M. Kelly, P. Kovelui, Mr. and Mrs. Logan, A. J. Mikšiams, Ontario Hospital lietuviams tarnautojams, p. Stankevičiams, O. J. Stonkams, Z. A. Vainauskams; už gėles prie karsto — L. P. Kazėmkams, V. Kesūnienėi, p. Mažiliams ir velionies krikšto sūnui Jurgui, O. J. Stonkams, Ontario Hospital Hamiltono, Ontario Hospital Civil Service, Ontario Hospital Hamiltono liet. bendradarbiams; už užuojautos spaudoje ir raštu — P. Alšėnui, J. P. Augustinavičiams, E. S. Kėkšams, K.L.K. Kultūros Draugijai, M. V. Meliūnams, O. A. Mikulskiams, E. V. Mozoliūnams, Ontario ligoninės lietuviams bendradarbiams, B. A. Sapjūnams, M. S. Setkams, A. H. Stepačiams, B. J. Tamulioniams, "Tėviškos Ziburiais", "Ziburių" Spaudos Bendrovei.

Atskira gili padėka priklauso velionies staigos mirties vieninteliui liudininkui J. Tarydui ir ilgametiams velionies būto šeimininkams O. J. Stonkams, parodžiusiems daug širdies ir rūpesties sunkiomis dienomis.

Taip pat nuosirdžiai dėkojame visiems, gausiai lankiusiems velionį laidotuvių namuose Hamiltone ir palaidėjusiems į amžinojo poilsio vietą Toronto. Tėbinė visa tai skirta ilgam ir šviesiam velionies Prano atminimui.

Giminių vardu velionies pusbrolis A. Rinkūnas

J. A. Valstybės

KARDINOLAS CUSHINGAS, Bostono arkivyskupas, lankėsi pasaulinėje Niujorko parodoje ir apžiūrėjo lietuvišką kryptį. Grįžęs namo, lietuvių komitetui atsiuntė \$1,000 čekį ir savo palatinimą lietuviams.

ZIOGELIŲ ŠEIMOS TRAGEDIJA Rugsėjo 29 d., netoli Concord, Virginia, automobilio nelaimėje žuvo Stasys Ziogelis, 55 m., jo žmona Marijona ir sūnus Mykolas 11 m., o sūnus Raimundas mirė Roanoke ligoninėje. Šeima vyko į Concord įregistruoti Raimondo kolegijon. Manoma, kad dėl audros ir lietaus vairuotojas prarado kontrolę. Su bažnytinėmis išklėmis vi si žuvusieji palaidoti rugsėjo 2 d. Ziogelių šeima iš Wilkes Barre persikėlė į Neptune, N.J., kur ir dabar gyvena, prieš 15 m. iš jų šeimos beliko viena duktė.

ANTANINA GRABAUSKIENE, 67 m., gyvenusi paskutiniu laiku Kaune, atvyko į Los Angeles pas savo sūnų Juozą ir dukterį Antaniną.

ŽALIOJO INTERNACIONALU SUVAŽIAVIMAS įvyko rugsėjo 5-6 d. d. Vašingtone. E. Devenienel neatvykus, lietuviams atstovavo B. Paramas. Iš lietuvių suvažiavime dar dalyvavo: H. Blazas, plk. K. Škipra, J. Audėnas, dr. J. Pajajus - Javis, P. Zundė, K. Zalkauskienė ir plk. K. Grinius su ponia. Pirm. S. Mikolaitičui iš pareigų pasitraukus, nauju S-gos pirm-ku išrinktas buv. Vengrijos min. pir. F. Renca Nagy.

JAV LIET. B-NĖ PRISTATĖ IR TARYBA PATVIRTINO tokio sastatę c. v-ba: J. Jasaitis — pirm., M. Rudienė — vicepirm., Z. Dailidka — vicepirm. kult. reikalams, J. Ignatonis — vicepirm. šviet. reikalams, V. Kleiza — jaun. reikalų vėd., M. Simkus — ižd., J. Paštukas — protokolo sekr. ir K. Januška — sekr.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

NUO RINKIMINIO KARŠČIO pradeda ikaisti ir lietuvių. Neseniai Čikagoje aplankė 3 didieji kandidatai š. m. rinkimuose, kurie savo viešėjimą čia specifiniai išnaudojo medžiojimui balsų lenkų tarpe. Kadangi resp. prezidentinis kand. sen. Goldwateris ir viceprezidento pozicijai kandidatuoja resp. kongr. Milleris turi giminystės ryšius su lenkais, tai jie Čikagoje tai su kaupu išnaudojo savo naudai.

Sen. Goldwateris Čikagoje aplankė Lenkų Tautinį Muziejų, apžiūrėjo ekspozitą ir, žinoma, nepamiršo pažadėti Lenkijai laisvės. Kongresmanas Milleris Čikagoje viešėjo kiek vėliau, kai čia vyko Amerikos lenkų kongresas. Milleris dalyvavo kongreso atidarymo pamaldose lenkų bažnyčioje, o kongrese atstovauti paliko savo žmoną ir jos motiną — gryną lenkę. Čia ir viceprezidentinio kandidato žmona delegatus sveikino lenkiškai ir angliškai, taip pat visko jiems žadėdama, jeigu tik jos vyras bus išrinktas.

Pats Milleris, kaip "Chicago Sun-Times" pranešė, po pamaldų lenkų bažnyčioje ir pasitarimų su vietos respublikonų vadais, išskubėjo į Pitsburgą kalbėti lietuvių piknike. Tačiau iš kitų šaltinių buvo sužinota, jog jis kalbėjo ne lietuvių piknike, bet lietuvių ūkyje — Lithuanian Country Club su sirinukais įvairios kilmės respublikonams.

Nuo respublikonų kandidatų pataikime lenkams neatsiliko ir demokratų. Lenkų kongrese buvo pažadėję dalyvauti ir pats prezidentas Johnson, tačiau, matyt, dėl saugumo sumetimų, nevažiuojo.

LIETUVIAI, nors ir neturi laimės susilaukti žymiųjų politikų, irgi pradėjo šiek tiek šioje srityje organizuotai judėti. Lietuvių Demokratų Lyga, kurios veikėjas net tarpusavyje nebaitaria, rugsėjo 19 d. vakare Liet. Vyčių salėje buvo surengę vakarinę ir lyg propagandini mitingą už demokratų kandidatus. Šiame vakare buvo paskelbta žinia, jog vienas lietuvis demokratas — dr. K. Sidlauskas buvo paskirtas viešinio prokuroro padėjėju. Pats dr. Sidlauskas savo žodyje trupučių nebuvo tikras, kodėl jam ši vieta buvo paskirta, kadangi paskyrimai yra daromi motu pradžioje. Nors jis aiškiai nepasakė, bet čia buvo galima suprasti, jog tas paskyrimas laikytinas priešrinkiminiu mostu. Vakarietinės mėsos buvo nusisuksta, jog anksčiau lietuvių demokratų tarpe turėję didesnį pripažinimą; paspartinus metais lietuvių esą gerokai ignoruojami. Vienas kalbėtojas priminė, norint atgauti pripažinimą, reikia didesnės vienybės sąjūvių tarpe, o tada įvertinimas ateis ir iš kitų. Daugelis tokiai nuomonei pritariai pailingavo galva, bet kaip tokia vienybė lietuviuose įgyvendinti, niekas recepto nepateikė.

NESENIAI ŠIOJE VIETOJE rašė apie Čikagos latvių leidžiamą periodinį leidinį. Prie jų dar norime pridėti vieną,

Kas atsakingas už Kristaus mirtį?

Krikščioniškoji tradicija duoda mums antrą išskeltą klausimą du prieštaraujantiems atsakymams. Apaštala Tikėjimo Ispanime kalbėdamas krenta Pontijui Pilotui, kuris vienintelis minimas, kalbant apie Kristaus mirtį: „Kentėjo prie Pontijaus Piloto...“ Yra tiesa, kad teisiškai Judėjos prokuratorius neša šito teisiško nužudymo atsakomybę. Jis turėjo galią išlaisvinti tą kaltinamąjį, kurį jis pripažino nekaltu. Jis to nepadare, ir visi žino dėl kokių žmogiškų, per daug žmogiškų priežasčių. Bet palikime tam valdininkui aiškintis pačiam su savo sąžine.

Jeigu bailumas ir charakterio silpnumas yra nepateisinami, argi moralinė atsakomybė nekrinta dar labiau ant jų, kurie naudoja šias silpnības savo negarbingiems tikslams atsiekti? Užtenka tik paskaityti evangelijas, kad galima būtų įsitikinti, jog Pilotas, tas išdidusis romėnas, buvo savo valdininko rankose. Grasamos įskusti Tiberijui ar galėjo nepaklusti? Šis vienšalis Kapri neurastenikas nejuokavo šitos rūšies dalykais. Taip galvojo krikščioniški rašytojai nuo Bažnyčios Tėvų laikų: „Pilotas dalyvavo jų (savo valdininkų) nusikaltime savo veiksmu, bet, palyginus, jis daug mažiau kaltas, negu jie“ — sako šv. Augustinas.

VIESPATIES ŽUDIKAI?

Kas gi tie jie? Atsikleiskime ketvirtąją evangeliją ir rasime joje atsakymą. Tai yra žydai, kurie veda visą reikalą iki baisaus šaukmo: „Mirio! Nukryžiuokite jį!“ Taip pat Apaštala Darbuse (II. 22) šv. Petras kreipiasi į Izraelio tautą, mesdamas jiems į akis priekaištą dėl to, kad jie „nukryžiuo, budelio ranka nužudė“ Jėzų iš Nazareto. Taip pat žydai šv. Paulius, buvęs Izraelio rabinų mokinys, liudija: „Jie (žydai) nužudė Viešpatį Jėzų“ (Tes. 2, 15). Tai reiškia žydai bendrai, žydų tauta savo visumoj Švento Rašto tekstų laikoma kaltininke.

Viespaties žudikai! Tas kaltinimas buvo nuolatos kartojamas per amžius. Nėra abejonės, kad jis pateisino tą nukrypimą, kuris vadinamas antisemitizmu. Ta tradicija taip įsigalėjo, kad krikščioniai, nežinūrė ar jis būtų katalikas, ar ortodoksas, ar protestantas, tasai tvirtinimas, kad „žydai nukryžiuo Jėzų“ sudaro sunkią problemą.

Argi visa žydų tauta, gyvenanti Palestinoje (nekalbėkime apie tuos, kurie buvo išsklaidyti visoje romėnų imperijoje) pažino Jėzų? Labai abejojama. Didžioji Jo misijos dalis įvyko Galilėjoje, nuosajoj provincijoje, kurią pamaldūs Jeruzalės žydai laikė nereikšminga. „Minios“, kurios sekė Jėzų, ar buvo gausios? Didžiausi susibūrimai, kaip duonos padauginimas, neperžengė 5000 žmonių; tai yra daug, bet dar nevisa tauta. Jėzus mažai tebuvo žinomas Judėjoje; tai įrodo šv. Matas, kuris pasakodamas iškilmingą Jėzaus žengimą į Jeruzalę „Verbų sekmadienį“ tikina, kad susirinkę sakė viens kitam „kas Jis yra?“. Be to, ir šv. Jonas mini, kad Jėzus dažnai slėpdavosi. Iš milijono žmonių, kurie tada gyveno Šventojoje Žemėje, argi buvo ten bent 50.000 sielų, pažinusių kas buvo Jėzus iš Nazareto? Ar galima būtų sakyti, kad jų tarpe pasipriešinimas buvo bendras prieš Jėzaus asmenį ir Jo misiją? Kitaip sakant: „Ar visi žydai buvo prieš Jį?“ Norint išdrįsti atsakyti taip, reiktų atimti nuo Jėzaus evangelijos liudijimą, pamiršti tuos nuostabių suskaitomos ant pirštų. Tačiau žmonės, visus kilusius iš žydų, kurių Jo šaukiami paliko tinklus ar

DANIEL ROPS Prancūzų Akademijos narys

muitinės tarnautojo stalą tam, kad Jį amžinai sektų; ir tas nuostabias moteris, sekusias Jį, ir tą Mirtį ir Mariją iš Betanijos, ir tą atgailotoją, kuri pylė kvepalus ant Jo kojų; ir netgi tas masės, kaip sako šv. Lukas „visi žmonės“ (19, 48), kurie Jo klausė, ir tas minias, kurios „stebėjosi Jo mokslu“, kaip mini šv. Morkus (11, 18). Visa tai nėra negalima ar perdėta. Daugiau negu įtikinčiai skamba žodžiai, kuriuos šv. Jonas įveda į Jėzaus priešų lūpas: „Jei paliksime jį taip, visi įtikės į jį“ (11, 48).

Giliau pažvelgus, tas tragiškasis ginčas, kuris pastato Jėzų prieš žydų tautos vadus, kunigus ir teologus liečia Jo mesijini pobūdį. Jeigu Jis tikras Mesijas, visi turėtų Jam nusilenkti. Bet ką žinojo tauta apie Jį? Jėzus pats labai mažai tepasakė, kad Jis yra Mesijas. Aiškiai prasarė vieną sykį samarietėi, bereikšmei svetimsalei. Savo apaštalamis, kiekvieną sykį, kai apsirėišė Jo dieviškumas, pvz. atsimainymo metu, Jis liepė tylėti. Jo stebuklai nebuvo sąvyje to laiko žydų akys įrodymai Jo pašaukimo, dar mažiau Jo dieviškumo, nes ir paprasti pranašai juos buvo darė.

Tai gi, tvirtinti, kad „Žydai pažino Jėzų, ir jie atsakė laikyti Jį Mesiją“ reiktų mesti nepagrįstą kaltinimą, kuriam prieštarauja labai aiškiai evangelijų tekstai ir faktai.

ŽYDAI VISAI NEATSAKINGI?

Argi tai reikštų, kad Jėzaus dramoje nėra žydų atsakomybės, sunkios atsakomybės? Be abejonės ne. Štai kodėl kaikiuriuose žydų sluogsnuose yra pradėta daryti žygių apriboti šią atsakomybę ir nuimti ją nuo visos žydų tautos. „Šių dienų žydai apgailestauja tragišką Jėzaus mirtį“, sako vienas iš jų — Enelow. 1933 m. vienas žydų „tribunolas“ Jeruzalėje norėjo gražinti gerą vardą Jėzui. Tebūnie taip. Bet kas gi tada žydų tautoje buvo to skandalingo teismo vykdytojai? Kas norėjo tos neteisybės dėl politinių ar savanaudiškų sumetimų?

Atsakymas yra duotas daugelyje Naujojo Testamento tekstų. Šventasis Jokūbas formuluoja tai aštriais žodžiais savo laiške: „Jūs (turčiai) pasmerkėte ir užmušėte teisųjį“ (V. 6). Šv. Jokūbas gi mums vaizduojamas kaip pamaldus žydai, griežtas Mozės įstatymo laikytojas. Trys pagrindiniai evangelistai aiškiai kaltina „didžiuosius kunigus, tautos vadus, vyresniusius, Rašto žinovus, įstatymo žinovus“. Tai visi tie, kuriuos šv. Paulius vadino „šio pasaulio kunigaikščiais“ (I Kor. 2, 18). Kaltinimas krenta valdantieji klasei, politikams, intelektualams. Jie galėjo žinoti misiją, vykdomą, jaunojo Galilėjos pranašo. Jie galėjo įžiūrėti Jo misijos grėsmę tam tikrai nustatytai tvarkai; jie turėjo priemonių pajudinti teisės aparatą, neišskiriant nė romėniško okupanto.

ŽYDAI — JĖZAUS SEKEJAI

Reikia tačiau pripažinti, kad netgi tų „pirmaeilių“ žmonių tarpe atsirado išimčių, žmonių kurie garbino ir mylėjo Jėzų, kaip kad Nikodemai, Juozapas iš Arimate ir Jo kiti. Netgi kaikiurie farizėjai, argi jie nepalaikė draugiškų santykių su Jėzumi priimdami Jį prie savo stalo? Bet tos išimtys jimą, pamiršti tuos nuostabių suskaitomos ant pirštų. Tačiau žmonės, visus kilusius iš žydų, kurių Jo šaukiami paliko tinklus ar

sektų vadai yra atsakingi už Kristaus nužudymą. Prancūzų rašytojas Renanas tikruoju teisėtu žudiku laiko vyriausią kunigą Anną. Kitas vyr. kunigas Kaifas pareiškė, esą naudingiau, kad vienas mirtų. Sadukėjai, artimi romėnams, bijojo, kad sujudimai Nazarete neišauktų okupanto reakcijos. Taip pat ir farizėjai, kurių įsitikinimai, interesai ir išdidumas buvo pažeidžiami Kristaus mokslo. Ir kada didieji vadai išėjo prieš Mesiją, kaip gi visa tauta galėjo jais nesekti?

AR TAUTA ATSAKINGA?

I tą pačią išvadą veda kitas nemažesnis svarbos klausimas. Iki kokio laipsnio visa tauta atsakinga dėl nusikaltimo, padaryto dalies jos narių? Baisi istorijos logika moko mus, kad valdančiųjų klaidas apmoka visa tauta. Tačiau mums kyla protestas. Argi visi prancūzai jaučiasi atsakingi už Joanos Arkietės mirtį ir Liudviko XVI egzekuciją, arba anglai dėl jų karalių ir karalienių galvų? Vokiečiai už savo koncentracijos stovyklas ir Hitlerio dujų kameras? Amerikiečiai už indėnų išnaikinimą ar nelemtus segregacijos įvykius? Prieš nusi-kaltimą, įvykdytą vienos grupės, klasės, režimo, vado individuali sąžinė reaguoja protestas: „Nekaltas!“ Kodėl gi atimti šią teisę mažai Izraelio tautai?

VISI — JĖZAUS KANKINTOJAI

Atsakomybė už Jėzaus mirtį nėra tik teisės ar istorijos dalykas, nes ta mirtis nėra tik istorinis faktas. Vienintelis galimas pilnas atsakymas yra antgamtinio pobūdžio. Atpirkimas turėjo ateiti su Jėzaus mirtimi per įsikūnijimo paslaptį. Ar kartais tie nelaimingieji, nuteisė Jėzų, patys to nežinodami, nebuvo įrankiai to, kas turėjo įvykti?

Norėdami bent kiek teisingiau išspręsti šį klausimą, išvaizduokime, koks būtų buvęs kiekvieno mūsų nusistatymas, jei būtume gyvenę Kristaus laikais. Jo žmonių tarpe, kunigų valdžioje ir smulkmeniško rabinų uolumo įtaškoje. Kokia dalis šių dienų krikščionių būtų buvusi Kristaus pusėje ir kokia Jo budelių tarpe? Žydų kunigai kalbėjo apie didelių principų, nustatytos tvarkos laikymąsi. Tėvas jėzuitas Lulac savo „Ateistinio humanizmo dramoje“ rašo: „Argi daugumas mūsų neišpažįsta katalikybės dėl tų pačių priežasčių — intymaus patogumo ir socialinio konformizmo, kuris prieš 20 šimtmečių būtų priverstęs mus atmesti drumsčiančią evangelijos naujovę?“

Tiksliausią atsakymą duoda Péguy: „Ne žydai nukankino Jėzų, bet mūsų visų nuodėmės“. Kiekvienas mūsų esame visuotinio blogio dalininkai. Kiekvieną sykį, kai padaroma neteisybė, kiekvienas mūsų užsideda dalį naštos. Izraelio, Dievo išrinktos tautos, paslaptis yra kaip tik būti liudininku ir auka visos šios atsakomybės. Atstumdami ir nuteisdami Kristų, žydų tautos vadai buvo, to nežinodami, ištikimi tam antgamtiniam pašaukimui, kuris amžių būvyje lėmė Izraelio tautos likimą. Jie buvo atstovai tos žmonių klasės, kuri visais laikais ir visuose kraštuose niekuomet nebaigė Kristaus kryžiuoti.

TAI NE PABAIGA

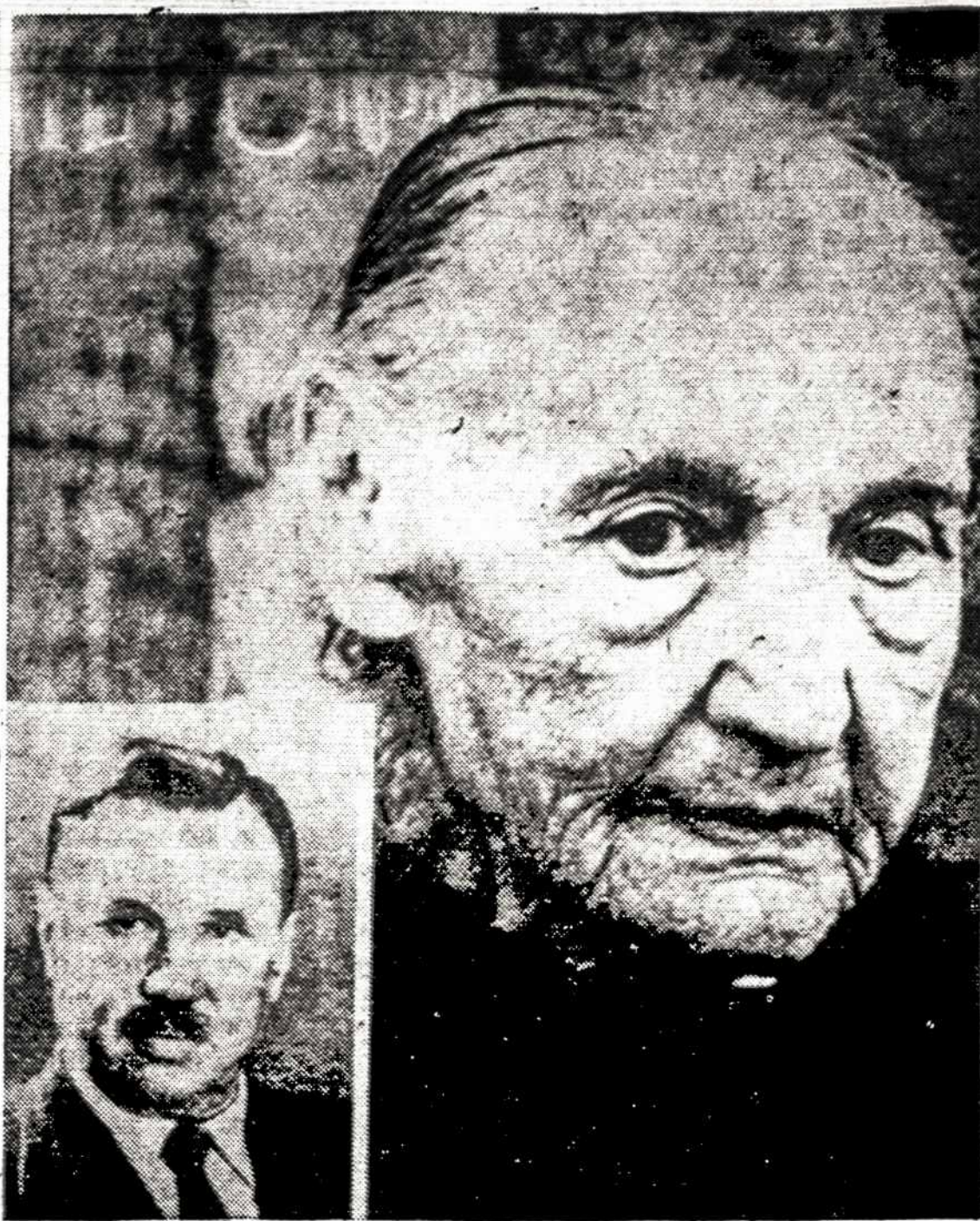
Teismas, pasmerkimas, nukryžiuojimas... Tais žodžiais, atrodo, viskas jau pasakyta ir kad žmogų nusidėjėliui belieka nulenkėti galvą ir verkėti. Bet ne: tai ne pabaiga, tai tik pradžia. Kalvarijos drama nesibaigia tamsos bedugne ar rūstaus Dievo kerštu. Nuo kryžiaus pasigirs žodis iš Kristaus lūpų, žodis, kuris pakeis baimę viltimi: „Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką daro!“. Ir kas yra išskirtas iš šito pasigailejimo? Niekas. Nei Annai, nei Kaifai, nei Pilotai, nei sadukėjai, nei farizėjai, nei visų laikų teisingieji. Ir žydų tauta, nepriklausomai nuo to, ar ji tai žino ar ne, priima ar atmets, — gauna tas pačias malones, kaip ir visi kiti. „Žydai, sako Péguy, kurie tebuvo tik įrankis, naudojasi, kaip ir visi kiti, išganymo šaltiniu“.

Iš prancūzų kalbos vertė
E. Krikščiūnienė

AMERIKOS BALTYJŲ TEISINGUMAS

Mažame Danielsville miestelyje, Georgia valstijoje, buvo teismai du Ku-Klux-Klan bariai, nušovę negrą mokytoją L. A. Penn, važiuosį automobiliu. Tardymo metu abu prisipažino nušovę Penn, ir sakėsi norėję išgąsdinti negrus, kad vėliau jie neįsitraisintų ir nepradėtų demonstracijų. Teisme abu sakėsi esą nekalti: jų advokatas kalbėjo net 1 val. 40 min. Kaltintojas reikalavo mirties bausmės ir prašė, kad prisiekusieji įsitikintų, jog čia yra apgalvota žmogžudystė, reikalinga griežtos bausmės.

Prisiekusieji, visi buvo baltieji, apsvaistę bylą, nusprendė, kad abu žudikai nekalti.

Marija Sniečukienė ir jos sūnus Antanas, dabartinis Lietuvos kompartijos gen. sekretorius. Motina, protestuodama prieš sūnaus bolševikišką laikyseną, išvyko į tremtį Vokietijoje ir ten mirė. Šią nuotrauką, ryšium su Fidel Castro sesers pasitraukimu iš Kubos, paskelbė itališkoji „Elta“ Romoje. Ši „Elta“ laida pateikė platoką A. Sniečkaus ir jo motinos biografiją. Ji tarp kitko mini, kad A. Sniečkus su grupe lietuvių komunistų buvo iškeistas Lietuvos valdžios ir sovietų kalinamųjų kunigų grupe, kurių tarpe buvo ir vyskupas Teofilas Matulionis, ilgai laikytas Solovkų salose ir kitur.

Canada Savings Bonds 1964

LENGVA NUPIRKTI

Galite Kanados taupomuosius lakštus pirkti grynais pinigais arba dalimis išmokėtinai. Pirkite juos darbovietėje pagal algos taupymo planą arba bankuose, pas oficialius investavimo agentus, biržos tarpininkus, pasitikėjimo ar paskolų bendrovėse. Lakštai gaunami po \$50, \$100, \$500, \$1000, iki 10.000 vienam asmeniui.

LENGVA IŠKEISTI Į PINIGUS

Galite kiekvienu metu Kanados taupomuosius lakštus parduoti už jų nominalinę vertę ir dar gauti prisidėjusias palūkanas. Kai jums prireiks pinigų, užpildykite lakštų išpirkimo formą ir pristatykite savo bankui. Pinigai bus tuoj pat išmokėti.

PATARTINA LAIKYTI

Jūs gausite už Kanados taupomuosius lakštus palūkanas kiekvienų metų pirmąją lapkričio dieną po 4½% už pirmuosius metus; 5% už sekančius 5 metus ir 5½% už likusius 3 metus — tai yra vidurkį po 5% kasmet, jei išlaikysite pilną 10 metų terminą.

Kiekvienas turi kam nors taupyti

SKAITYTOJAI PASISAKO

KURIS KELIAS GERESNIS LIETUVIAMS?

Siame krašte yra dvi nuomonės jaunimo auklėjimo klausimu. Daugumas ateivių europiečių yra nuomonės, kad jaunimas ir 18-21 m. turį likti griežtoje tėvų kontrolėje. Esą tėvai turi sekti jaunimo veiklą, nurodyti ką jis turi veikti, kur eiti, kur neiti, su kuo eiti. Kas galima, kas negalima. Esą tėvai turi atiduoti savo pinigus, kad ir sunkiausiai uždirbtus, vaikų išmokslinei. Žodžiu, jiems dirbti, gyventi, kol jie atsistos ant tvirtų kojų. Net ir sukūrus vaikams šeimas, tėvų ranka turi būti juntama.

Daugelio senų kanadiečių ir amerikiečių pažūros į jaunimo problemas yra kitokios. Suėjo vaikams 18-20 m., ir jie paliekami ramybėje. Daugelis vaikų pradeda dirbti nuo 12-14 m. (laikraščius pardavinėja!). Gi jau nuo 16-18 m. beveik visų dirba ir tėvams moka už butą ir maistą (\$8-15 savaitėi). Gimnazistai (16-18 m.), studentai beveik visi dirba per Kalėdų ir vasaros atostogas. Dalis jų dirba net šeštadieniais, penktadieniais ar sekmadieniais. Beveik 90% moka tėvams už išlaikymą.

Mano bendradarbis kanadietis prieš porą metų baigė technikos mokyklą, bet su žemais pažymiais. Dabar lanko Ryerson institutą vakarais ir dirba įstaigoje. Jo tėvas turtingas, bet sūnus moka savaitę \$18 už išlaikymą. Sakau: „H, mesk darbą, stok į universitetą, tėvas duos pinigų.“ „Ne“, — jaunuolis H. atsako, — „jie dabar augina vieną berniuką iš prieglaudos; tėvas daug aukoja bažnyčiai, labdarai.“ Man nesuprantama, keista atro-

do. Jaunuolis H. yra dabar 21 m. Jo tėvai niekad neklausia, kur jis eina, su kuo eina, kada pareina namo; nori mokykis, nori ne, nori dirbti, nori ne.

Kuris auklėjimo metodas yra geresnis? Laisvė ar sumanus planingas vaivimas? Būtų gera, jei šias problemas pagvildintų mūsų bažnyčios vadai, pedagogai, psichologai. Mūsų jaunimas į tokius laisvės sukūrus jau yra patekęs.

Jonas Karka

MARGOS ĮVAIRYBĖS

• Iš Berlyno pranešama, kad vėliausioje aštuonių tomų enciklopedijoje, rytinėje Vokietijoje, neįdėtas žodis „meilė“. Vyr. leidyklos direktorius A. Uhlmann prisipažino, jog tai įvyko „per neapsižiūrėjimą“. O tas „neapsižiūrėjimas“ — tai komunistinė realybė, nes kur ten tau bus pas komunistus toks žodis kaip „meilė“ ir dar kam — žmogui.

• Talas iš Mileto sakė: — Sunkiausia pažinti save, lengviausia pasmerkti kitus...

• Liuksemburgo kunigaikštijoje yra 330.000 gyventojų, jų tarpe — tik vienas bedarbis.

• Vilniuje leidžiamam komunistų žurnale „Švyturys“ yra tokia pastaba: „Kadangi nėra galimybės pagaminti įvairesnės avalynės, tad nieko kito nelieka, kaip perauklėti moteris, kad jos visos turėtų vienodą skonį ir pirkėtų vienokių batukus.“

Parinko Pr. Al.

Siuntiniai į Lietuvą

BE MUITO, LEIDIMŲ IR KITŲ MOKESČIŲ

Tokius siuntinius galima pasiųsti per mus iš sandėlių, esančių Sovietų Sąjungoje. Taip siunčiame automobilius, motociklus, dviračius, stumamas mašinas, akordeonus, radio ir televizijos aparatus, medžiagas, maistą, svaiginamus gėrimus, cigaretes ir t.t.

Taip pat be jokių kliūčių galima siųsti į Lietuvą maistą, medžiagas ir kitas prekes iš Anglijos. Kviečiame pasinaudoti ir pasiųsti giminėms specialų labai vertingą ŽIEMINI SIUNTINI — P-3, susidedantį iš dviejų atkarpų po 3 jardus dviem apsiaustam labai šiltos angliskos ULSTER medžiagos ir vienos atkarpos ¾ jardo ekstra geros angliskos medžiagos žieminei vyriškai arba moteriškai eilutei tik už \$75.00 (JAV) su sovietiniu muitu ir persiuntimu.

Tap pat dar galima pasiųsti mišrų labai kaloringo maisto 22 svarų siuntinį M-13, susidedantį iš taukų, kakavos, miltų, kavos, šokolado, cukraus, arbatos, prieskonių tik už \$30.00 (JAV) su sov. muitu ir pasiuntimu.

Be to, dar tebesiunčiame labai didelį pasisekimą turėjusį specialų tvirtų ir gražių vilnonių angliskų medžiagų siuntinį V-3, susidedantį iš trijų atkarpų, trims eilutėms po 3½ jardo, išviso 10½ jardo, tik už \$55.00 (JAV) su sov. muitu ir pasiuntimu.

Reikalaukite pavyzdžių ir rašykite į:

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421, HACKNEY RD., LONDON, E. 2., ENGLAND

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje, veikianti nuo 1938 metų.

Atstovai Kanadoje:

A. Kusinskis, 124 Park Street, Sudbury, Ontario
L. Radzevičius, 61 N. Windermere Ave., Port Arthur, Ontario

Juo giliau praeitin slenka trumpas, bet nepaprastai spalvingas nepriklausomos Lietuvos išgyventas laikotarpis (1918-1940), juo labiau domina stebėtoja dalykai bei daiktai, kurie tą nuostabų laikotarpį gyvai primena.

Belgai pavydėjo Zikaro

Vienas pastoviausių čia "liudininkų" yra ir visuomet bus tėvynėje išlikusios, o taip pat ir kitas šalis patekusios, mūsų dailios, patvarių metalų monetos. Jos buvo kaldintos dviem atvejais: 1925 m. Anglijoje ir 1936-1939 m. savojoje, naujai įrengtoje monetų kalykloje Kaune. Nors kiek skirtingos, visos jos buvo gamintos pagal skulptoriaus prof. Juozo Zikaro modelius, kuriuose tasai Zikaro menininkas, neįskrydamas iš tradicinio lietuviško kulkumo, vykusiai sujungė iš visiem vienodai suprantamą grožį mūsų heraldikos, tautinės ornamentikos, kaligrafijos ir kitus modernioms monetoms deramus elementus. O jau paveikslai — Vytauto, Basanavičiaus, Smetonos — tiesiog gyvi! Niekur šie veidai nebuvo taip puikiai įamžinti. Standien dar labiau supranti, kad buvo ne koks pataikavimas, bet teisybė, kai Belgijos monetų kalyklos direktoriai man tvirtino, jog tik jų tautinės ambicijos su laiknėsios juos nuo pasinaudojimo Zikaro paslauga jų karaliaus veidui perkelti į belgiškas monetas.

Abiem minėtais atvejais (Anglijoje ir Kaune) buvo nukaldinta virš 75 milijonų visų rūšių monetų. Paskutiniiais laisvės metais, pagal 1940 m. liepos 1 d. statistiką, apyvartoje buvo:

a. bronzos monetų	
1 cento vertės	11.630.000
2 cento vertės	4.020.000
5 " "	13.400.000
10 " "	10.586.000
20 " "	6.505.000
50 " "	3.668.600
b. sidabro monetų	
1 lito vertės	5.053.400
2 litų vertės	2.728.250
5 " "	2.938.760
10 " "	892.330

Likusios gulėjo Lietuvos banko rūsiuose.

Sidabriniai litai — brangūs

Jei visos nepriklausomos Lietuvos monetos būtų išlikusios sveikos, šiandien ir ateity nebūtų buvę sunku betkur jų daugiau ar mažiau užtikti. Deja, Lietuvą okupavę bolševikai milžinišką jų dalį 1940-41 m. išrinko, pagrobė ir nusigabėję Maskvon (gautomis žiniomis, į Čigunno-Litsejnų zavod imeni Molotova) sulydino. Dėlto išlikusios monetos bemaž tarsi didelių numizmatų kilmės, retenybių kategorijoje. Numizmatikai bei įvairūs šios rūšies istorinių išlikų mėgėjai jau kuris laikas godžiai jų monetų klausia, jas gauda, o jų kainos perkant — parduodant jau gerokai iškilusios, vis kyla ir, suprantama, dar kils. Kaip yra kituose kontinentuose, mes nežinome, bet Amerikoje (ir Kanadoje), pagal R. S. Yeoman 1962 m. katalogą, jau prieš trejetą metų buvo mokama: už sidabrinį litą \$2, 1936 m. penklitį — \$7, 1925 m. penklitį — \$14, už abu dešimtilčius — po \$20 (nors lito-dolerio paritetas spalio mėn. 1939 m. tebuvo 1:0,1664). Šiuo metu, kaip pats ištiktinau, čia minėtų Lietuvos sidabrinukų kainos vėl apie 25% pašokusios. Brangsta ir mūsų bronzinės monetos; antai, tame pačiame kataloge 1 centuko kaina nurodyta 75-80 amerikinių centų, penkcentis vertinamas \$1,25, 50 c. — \$2,5. Per du pastaruosius metus ir šios monetos jau gerokai pabrangusios.

J. Karys - Kareckas, šio straipsnio autorius, savo darbo kambaryje JAV. Jis yra parąšęs vertingą knygą: "Nepriklausomos Lietuvos pinigai" ir "Senovės lietuvių pinigai". Jos gaunamos pas autorį arba pas platintojus.

Malonu pastebėti, kad lietuviai išėviai, išskyrus retą atvejį, savo tautinėmis monetomis neprekiauja, bet glaudžia sąsą, saugoj ir palieka šeimose kaip vieną brangiausių tautos šviesųjų lietuvių atminimą. Ir aš giliai tikiu, kad tie nepriklausomos Lietuvos monetų rinkiniai nepateks į "numizmatikų - spekuliantų" naugus, o atsidsurs viešuosie muzejuose praeiviui pamatyti, mokslininkui pastudijuoti, per pasaulį keliaujančiam lietuviui pasidžiaugti...

Sidabro ir bronzos monetos

Anglijoj kaldintos nepriklausomos Lietuvos monetos buvo dviejų rūšių metalų: 1, 5, 10, 20 ir 50 centų — aluminijaus bronzos (0,100 Al ir 0,900 Cu); 1, 2 ir 5 litų — sidabrinės (0,500 Ag ir 0,500 Cu). Tenai nukaldinta monetų:

1 ir 50 centų	5.000.000
5 ir 10 centų	12.000.000
20 centų	8.000.000
1 lito	4.000.000
2 litų	3.000.000
5 litų	1.000.000

Taip pat dviejų rūšių monetos kaldintos ir Kaune. Čia jų nukaldinta:

bronzos	
(0,95 Cu, 0,04 Sn ir 0,01 Zn)	
1 cento	9.955.090
2 cento	4.951.107
5 cento	4.800.000
sidabro (0,500 Ag ir 0,500 Cu)	
1 lito	1.984.714
sidabro (0,750 Ag ir 0,250 Cu)	
5 litų	2.612.000
10 litų	900.000

Išskyrus litą, kuris nukaldintas iš Anglijos pargabentais 1925 m. stampais, ir 20 metų nepriklausomybės paminėjimui 1938 m. dešimtilitį (su prez. A. Smetonos atvaizdu; juo iš Kauno kalyklos išėjo apie 180.000), visos kitos Lietuvoje kaldintos monetos pažymėtos ta pačia 1936 data; Anglijoje kaldintos monetos — visos 1925 metų.

Metalo sudėti ir svorį monetų gamintojose procese sunku išlaikyti, kaip ir anksto įstatymais nustatyta, todėl leidžiami atitinkami svyravimai. Mūsų Anglijoj kaldintos sidabrinės 2 ir 5 litų monetos galėjo nutolti nuo nustatytų normų ligi 0,007 svorio ir 0,005 grynumo, 1 lito moneta — ligi 0,010 ir 0,007; bronzos monetos — abiem atvejais ligi 0,018. Kaune kaldintoms monetoms buvo leisti šie svyravimai: sidabrinės — ligi 0,010 svorio ir 0,005 grynumo, bronzinėms — ligi 0,020 svorio ir 0,009 grynumo.

Apsaagai sidabrinų monetų nuo samoningo žalojimo (pjaustymo bei vogimo sidabro), mūsų Anglijoje kaldinti sidabrinukai

aprupinti smulkiai dantutais graželiais. O Kauno kalyklos penklitis ir dešimtilčiai turi graželiuose išpaustuose sakinius: pirmasis — "Tautos gerovė tavo gerovė, antrieji — Vienybėje tautos jėga".

1938 m. suprojektuota 2 litų sidabrinė moneta, kurios bandomieji egzemplioriai pastebėti viename kitame Europos numizmat. muzėjuje, legaliai kaldinta nebuvo.

Litas kalė angliai, paskui — lietuviai

Patys pirmieji nepriklausomos Lietuvos piniginiai ženklai, kaip daug kas dar tebeprisimenam, buvo iki vieno popieriniai. Bet smulkieji, kurie apyvartoj daugiausia vartojami, greit susidėję, paseno, suplyšo. Visiems buvo aišku, jog be monetų ilgai nebus imanoma verstis, todėl jos buvo Anglijoje užsakytos, 1925 m. nukaldintos ir, žvilgėdamos bei skambėdamos, pasileido Lietuvos pinigų tarpan, nevykusių popieriukščių užvauduoti.

Angliai jas nukaldino be prieštarių. Tik užsakyta buvo permažai. Metams slenkant, o Lietuvos ekonomikai nuostabiais šuoliais besivystant, kaikiurių denominacijų monetų ėmė apyvartoję stigti. Tada finansų ministerijoje surendė idėją įsteigti savą monetų

mai, tačiau veikiančias iš seno kiek laisvokai, be griežtos priežiūros, su "plyšeliais" ir galimus nelegalumus. Nors mane įtikinėjo, kad nesusipratimų neturėję, mes negalėjome rizikuoti jaunos valstybės ir taip svarbios naujos įstaigos garbe, todėl savąją kalyklą suorganizavome visur "užverdami", t.y. taip, kaip mūsų sąlygos buvo būtina ir, svarbiausia, vispusiškai saugu.

Belgų talka

Patogiai ir švariai įrengtose patalpose, atskirtose nuo kitų "Spindulio" patalpų geležinėmis durimis, mes turėjome visas būtiniausias monetų kaldinimui bei jų tvarkymui mašinas ir kitokias priemones. Nuo metalo lydymo įrengimų, o taip pat nuo mašinų, padarancios iš modelių pagrindinius šampus, ekonominiais sumetimais, buvo atsisakyta. Nedidutė, skirta tik savam kraštui, kalykla lengvai gali išsiversti ir be tų brangių dalykų. Belgijos Monetų Rūmai Briuselyje, šitokių Lietuvos nusistatymų visai nesistebėdami, sutiko priemonai kaina mums ir pagrindinius šampus pagaminti, ir tiekti, kiek tikėtai reikės, atitinkamų metalų plokštelių, pagamintų tiksliai pagal visus Lietuvos monetų įstatymų reikalavimus.

Taip susitarus, mūsų kalykla

Griežta kontrolė

Dvi mašinos kaldino Lietuvos monetas Kaune: viena — sidabrinės, antra — "variokus". Mašinoms valdyti ir kitokiems techniškiems darbamams dirbti buvo priskirti rinktiniai "Spindulio" b-vės tarnautojai; visus darbus prižiūrėjo, skaičiavo gautas plokšteles ir pagamintas monetas, jas tikrino, rūšiavo ir svėrė, rašė aktes, vedė knygas ir kalyklą ginkluoti saugojo kalyklos vedėjas parinkti finansų ministerijos etatiniai valdininkai. Priėžiūros sustiprinimui, Valstybės Kontrolės nuolatos laikė kalykloje savo atstovą. Jis, šalia kalyklos pareigūnų, pasirašinėjo gamybos aktes, antriniams raktais rakino sandėlius (nakčiai ar pertraukoms) ir juos, be vedėjo, dar ir savo antspaudu antspaudavo.

Didžiausias tikslumas

Visų didžiausias rūpestis buvo, kad visos mūsų pagamintos monetos visu 100% atitiktų originalus, o tos pačios rūšies monetos — kad visos iki vienos, ir visais atžvilgiais, būtų absoliučiai tokios pačios. Čia mašinistai, jų padėjėjai ir valdininkai praeitėdavo akis. Mažiausias trūkumėlis, ir moneta netinkama; ji krisdavo į lauką. Šampų amžius buvo įvairus: vienais galima buvo atmušinti daug monetų, kiti po kelių smūgių sugesdavo. Jų kaitaliojimas mašinose buvo lengvas, tik laiko reikėjo. Apie akordinį darbą kalykloje nebuvo nė kalbos; atvirksčiai, būvau net uždraudęs skubėti. Visas ir visų ten dirbusių dėmesys koncentravosi į tikslumą. Nukaldintos ir rūpestingai išrūšiuotos — atrinktos monetos būdavo suskačiuojamos, pasveriamos, supilstomos nustatytais kiekiais į atitinkamus maišelius, kurie atsakingo už juos valdininko plomba užplombuojami, etikete pažymimi ir padedami į saugų sandėlį.

Paruošti monetų maišeliai būdavo perduodami Lietuvos Bankui, kuris Lietuvoje visus piniginius ženklus leido apyvartoti. Prieš gabenant į Banką, susirinkdavo kalykloje speciali komisija ir dar kartą paruoštas monetas patikrindavo. Radusi bent vieną nevisai tinkamą monetą, ši komisija atmesdavo visą maišelį ir tekdavo jį peržiūrėti iš naujo. Radusi paruoštas monetas kelis maišelius su defektinomis monetomis, komisija atmesdavo visus.

Kauno monetų kalykla veikė trejus metus — iki II D. karo pradžios. Mano ir visų kalyklos bendradarbių maloniam pasidžiavimui, per visą trimetį nei pats mažiausias nelegalumas joje nepastatė, nei viena jos nukaldinta moneta su koku nors defektu nebuvo iš apyvartos grąžinta.

O. B. AUDRONĖ

KAINAS

Per gyvenimą įieškojau brolio, Kuris neužmuša žodžių, Anei kardu — Einu liūdna prie Tavo kojų, Viešpatie, Nes brolio nerandu.

O Kainas užmuša save, Ne seserį — Ir gaila jo be galo, Nes Kainas be namų ir be širdies, Ir Kaino žodžiai Į akmenis skaudžius sušalo, Kurie, Ji patį žaisdam, Kiekvienam žingsnyje ir amžinai Ties jo keliu riedės.

Einu liūdna — neradus brolio. Ir pakelėsi mano sielvartą neatsiliepiu, O Kaino grasūs žingsniai, Sverdamųjų nutolo — Maldauju, Viešpatie, Te jie sugrįžta — ne prie manęs, Bet prie Tavęs.

GYVENIMAS PRO KELEIVIO LANGĄ

DR. ANTANAS MUSTEIKIS

Penkiolikos metų ruoš

Su koku džiaugsmu jaunystės laikais skaitydavau įvairius kelionių aprašymus! Zavėjo tada tie herojai, kurie pergyvendavo tūkstantį "mirtinų" ir "nemirtinų" nuotykių. Svajojau, kad kada nors suaugęs ir aš paseksiū čigonės burtais, kuri man lėmė kelionę užjūrinę, daug pinigų ir patogią pačią...

Po 15 metų gyvenimo Amerikoje išsirušiau su šeima į pirmąją kelionę, į kurią niekas nestūmė. Tačiau negalima sakyti, kad tai buvo vien pramoginė išvyka. Mat, prieš penkiolikmetį vieną tauri ankstyvosios ateivių kartos šeima mums buvo parpinusi reikalingus dokumentus imigruoti į JAV. Iš karto mes sustojome ketelį dienų globėjį miestelį — 25 mylios nuo Pittsburgho. Kai įsikūrėm kitur, tai tik kalėdinių švenčių proga apsiukeidavom sveikinimais. Ir tik šią vasarą, lyg ir norėdami atsikratyti kažkokio skrupulingo knietėjimo, — ar tik mes nebusime įsiriakėję ir nedėkingųjų eiles, — sulaukėm patogios progos asmeniškai padėkoti savo geradariams.

Tie patys rūpestiai

Pačioje kelionėje tik vienas įvykis galima laikyti nuotykiu — tai pervažiavimas per Pittsburgho miestą. Kalnai ir pakalnės, vingiai ir kreivės, tiltai, pabėgiai ir grindinys mus klaidino ir neramino. Aš niekad nebuvau tikras, ar mano senokas fordas nestos kur nors užkliuvęs už ne-reikalingo stulpo ar aplamai ar jo šeši cilindiniai pabaigs mus tempti į pačią kalvos viršūnę.

Reikėjo pernaktoti senamiesty pas pažįstamus. Gatvelė buvo tokia skurdi ir siaura, kad automobilį galima buvo palikti tik užvažiuavus ant šaligatvio — kitaip jokia kita auto mašina nebūtų prastūmusi gatvę. Žmonės ten gyvena draugiškai, tik gal perdaug prisirišę prie griuvančių lūšnų ir inamių — šunų. Senutės, be abejonės, galėtų apsigyventi pas žentus ir marčias geresniuose miestų kvartaluose, bet čia jos turi savo namus ir, svarbiausia, nepriklausomybę, kurią jos brangina daugiau nei bet ką kita pasauly.

Savo "sponsorius" suradom gyvus, jau perlipusius per 70 metų. Iš 4 vaikų (3 dukros ir 1 sūnus, visi suaugę ir vedę) suradom netikėtai tik vieną dukrą, gyvenančią drauge su mama. Mat, jos vyras miręs prieš porą metų, ir ji grįžo pas tėvus. Po šeimos nelaimės ji vis dar pilnai neatsigavusi — kas naktį turi išgerti bonką alaus, kad užmigti. Ir kita duk-

tė gelia motinos širdį. Toji paliko vienuolyną ir išėjo į platų pasaulį. Panašios bėdos užgruvo ir kitą pirmosios kaimynės. Pastarosios jaunėlė dukterė išėjo iš mamos dominuojamų namų sekretoriauti Vašingtone — sostinėje ir šiuo metu ruošiasi tapti neįtekejusia motina, jei laiku nespės legalizuoti naujos šeimos.

Per keliolika metų Pittsburghas apsisvarino nuo suodžių, tik tie patys vargai tebėdylį gyventojus.

Vaikai išėjė, tėvai susenė

Tos Penssylvanijos senutės turi ne tik kuo pasiskusti, bet ir pasididžiuoti. Daugelis jų vaikų išsikėlė kitur, sukūrė gražias šeimas, kopia karjeros laiptais ir pasisekimą, skambina "ilgų distancijų" telefonu ir kilmės namus, siunčia vertingas dovanas švenčių proga. Yra čia ir lietuviškas klubas — karčiama, tik ir jos lankytojai "sutarptautėję". Mūsų "sponsorius" senelis toje išturtėje buvo gana reguliarus veteranas, tik amžiaus našta dabar jau jį pristabdo, nors jis ir sakosi, kad stikliukas sveikatai nekenkia. Vyresnieji pasigenda savo bendraminčių, kurie nukeliau amžinybėn. Su jais mažai ir lietuviškų salų pėdsakai, anksčiau taip ryškiai išpausti Penssylvanijos apylinkėse.

Nežinau, ar tai atsitiktinumas, bet mano sutiktieji vyresniosios kartos atstovai daugiausia buvo senutės našlės arba jau spėjusios antrą kartą ištėkėti. Visos jos rodė stiprybę, dažniausiai kieta, valinga, autoritetinė charakteri. Šie brožiai padėjo joms ekonomškai tvirtai atsistoti ant kojų. Kitas klausimas, kiek jie padėjo išlaikyti harmoniją ir lietuviybę jaunijoje kaimoje?

Grįžau iš kelionės, atspalaidavęs nuo žmogiškosios kasdienybės ir susikaupdamas ties gražiaisiais gamtos vaizdais. Paraudusi saulė slėpė lietuviškuosius vargus ir džiaugsmus už Penssylvanijos miškų. B. d.

Houstonas. — Ką reiškia trili-jonas? Alyvos žurnalas paaiškina sekančių palyginimų: "Jei žmonai duotumei trilijoną dolerių ir lieptumei apsipirkti kasdien išleisti \$1.000, tai jos nematytumei tris milijonus metų".

Veracruz. — Meksikoje iškasenos atrasti kukurūzų grūdai sugriaua seną teoriją, kad kukurūzai atkeliavo iš Europos. Nauji atradimai įrodo, jog kukurūzų kultyvavimas siekia 4.000—5.000 metų pr. Kr. S. Amerikos kontinente.

1000 kalėdinių siuntinių be uždarbio

Atsidedama už didžiulę paramą, kurios iš savo klientų susilaukė per pastaruosius ASTONERIUS METUS, LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS VADOVYBĖ vėl nusprendė atiduoti savo klientams 1000 SIUNTINIŲ UŽDARBI. Šiais metais parinkome tiems siuntiniams naujas eksportines medžiagas, GAMINTAS ANGLIJOJE.

KALEDINIS SIUNTINYS nr. 1, kurį sudaro: 4 jardi dvigubo pločio afgalino moteriškiems kostiumui arba suknei ir sijoni, rojal, žalias ar raudonos spalvos; 3 jardi baltos poplino bluzėms, marškiniams, apatinams ir kt.; 1 didelė spalvota šilkine skarele; 1 pora moteriškų ar vyriškų kojų. Normali šio siuntinio kaina KITUR būtų \$50. MŪSŲ KALEDINĖ KAINA BE UŽDARBIO TIKTAI — JAV \$29,00, Kanadoje \$31,25, sterlingais £10,5,6, įskaitant visus mokesčius.

KALEDINIS SIUNTINYS nr. 2 (dvigubas siuntinys nr. 1), kurį sudaro: 8 jardi dvigubo pločio afgalino 2 moteriškiems kostiumams arba 2 suknelėms ir 2 sijonams, rojal, žalias ar raudonos spalvos; 6 jardi baltos poplino bluzėms, marškiniams, apatinams ir kt.; 2 didelės spalvotos šilkinės skarelės; 2 poros moteriškų ar vyriškų kojų. MŪSŲ KALEDINĖ KAINA BE UŽDARBIO TIKTAI — JAV \$49,00, Kanadoje \$52,90, sterlingais £17,6,0, įskaitant visus mokesčius.

KALEDINIS SIUNTINYS nr. 3, kurį sudaro: 3½ jardi gabardino ar flanelės vyriškam ar moteriškam kostiumui, tamsiai mėlynos, pilkos ar rudos spalvos; 3 jardi medžiagos vyriškam ar moteriškam ar 2 vaikiškiems apsiaustams, tamsiai mėlynos, mėlynos, kuprunagario, pilkos ar rudos spalvos; 4 jardi plaunamo aksomo moteriškam kostiumui arba suknei ir sijoni, vyšninės, rojal, žalias ar rudos spalvos; 4 jardi dvigubo pločio dirbtinio šilko pamašui, bluzėms, suknelėms, sijonams, apatinams ir kt., juodos, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos spalvos; 3 jardi baltos poplino bluzėms, marškiniams, apatinams ir kt. Normali šio siuntinio kaina KITUR būtų \$80. MŪSŲ KALEDINĖ KAINA BE UŽDARBIO TIKTAI — JAV \$55,00, Kanadoje \$59,40, sterlingais £19,9,6, įskaitant visus mokesčius.

KALEDINIS SIUNTINYS nr. 4, kurį sudaro: 6½ jardi gabardino ar flanelės 2 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams, tamsiai mėlynos, pilkos ar rudos spalvos; 8 jardi afgalino 2 moteriškiems kostiumams arba 2 suknelėms ir 2 sijonams, rojal, žalias ar raudonos spalvos; 8 jardi plaunamo aksomo 2 moteriškiems kostiumams arba 2 suknelėms ir 2 sijonams, vyšninės, rojal, žalias ar rudos spalvos; 4 jardi dvigubo pločio dirbtinio šilko pamašui, bluzėms, suknelėms, sijonams, apatinams ir kt., juodos, tamsiai mėlynos, rudos ar pilkos spalvos; 3 jardi baltos poplino bluzėms, marškiniams, apatinams ir kt. Normali šio siuntinio kaina KITUR būtų \$140. MŪSŲ KALEDINĖ KAINA BE UŽDARBIO YRA TIKTAI — JAV \$75,00, Kanadoje \$81,00, sterlingais £26,11,3, įskaitant visus mokesčius.

Kaip ir visada, KALEDINIUS BE UŽDARBIO SIUNTINIUS gali užsakyti betkas, vistiek, ar būtu mūsų klientas, ar kitą firmą. Norėdami duoti visiems VIENODAS GALIMYBES, mes nusprendėme APRIBOTI UŽSAKYMUS — TIK PO VIENA SIUNTINI KIEKVIENAM. KAD NEBŪTŲ NUSIVYLYMO, UŽSAKYMUS PRASOM SIŪSTI tuojau. Priimėsimė po \$1,00 užstatą iš tų, kurie norės sau užtikrinti KALEDINI SIUNTINI BE UŽDARBIO, ir lauksime iš jų galutinio užsakymo iki 10 savaičių.

Jei kas paprašys, mes ORO PASTU nemokamai pasiūsimė ir betkurį pasaulio kraštą medžiagų pavyzdžius. Mes garantuojame: 1. Kiekvienas siuntinys bus pristatytas gavėjui. 2. Jeigu siuntinys dingtu, grąžinsime pinigus arba nemokamai pasiūsimė kitą siuntinį. 3. Sumokėsimė visus su pasiuntiniu susijusius mokesčius, dėlto gavėjui nebereikės nieko primokėti. 4. Visas medžiagas siūsimė pagal pavyzdžius.

LITHUANIAN TRADING COMPANY

341 LADBROKE GROVE, LONDON, W. 10, ENGLAND

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

kalyklą ir gaminti valstybei reikalingas monetas "namie".

Toji idėja tapo kūnu 1936 m. Vieną gražią birželio dieną (gaila, tikslūs datos nebeprisimenu) grupė augstuųjų svečių bei pareigūnų, dalyvaujant fin. min. J. Tūbeliui, atšventėme Kaune giliai įjaujanči įvyki: ta dieną pirmą kartą subildėjo savo dūžias nepriklausomos Lietuvos monetų kalykla ir pabiro iš jos mašinų naujos, žvilgėdamos, grynai savos monetos! Beveik visi dalyvavusiųjų iš eilės kišome rankas po vamzdžiais, iš kurių bėrė delfus mieli, dailūs, karšti metalo skrituliukai, ta patį momentą atversdami dar vieną įžymų Lietuvos istorijos puslapį...

Kauno monetų kalykla, lyg ir įpėdinė prieš 270 metų šiame mieste veikusios L. D. Kunigaikštienės monetų kalyklos, buvo įrengta "Spindulio" b-vės rūmų (Miško g. 11) apatiname aukšte. Ji betarpiai priklausė finansų ministerijai ir veikė pagal finansų ministerijos ir valstybės kontrolieriaus nustatytas taisykles. Jos vedėju buvo šio rašinio autorius.

Mokėmės iš užsienio kalyklų

Kalyklų administracijos, knygvedybos bei atskaitomybės suorganizavimui trūko patyrimo ir atitinkamų žinių. Todėl, dar gerokai prieš darbų pradžią, apvažiavau bei apžiūrėjau Švedijos, Vokietijos, Belgijos ir Prancūzijos monetų kalyklas. Deja, ten visur radau neįsivaizduojamai stambias įmones, viską padarancias nuo metalo gabalų, jų lydinų iki monetos bei medalio ima-

perduodavo belgams Lietuvos finansų ministerio patvirtintus monetų modelius (tai buvo asmeninė vedėjo pareiga) ir parsigabendavo (taip pat asmeniškai) ten paruoštus pagrindinius šampus, o finansų m-jos užsakomas monetoms kaldinti plokšteles belgai atsisdavė įprastu transportu. Iš pagrindinių šampų mes Kaune dirbdindavome, kiek tik reikėjo, monetoms kaldinti šampus ir jais sakyta plokšteles mūsų mašinose paversdavome monetomis.

perduodavo belgams Lietuvos finansų ministerio patvirtintus monetų modelius (tai buvo asmeninė vedėjo pareiga) ir parsigabendavo (taip pat asmeniškai) ten paruoštus pagrindinius šampus, o finansų m-jos užsakomas monetoms kaldinti plokšteles belgai atsisdavė įprastu transportu. Iš pagrindinių šampų mes Kaune dirbdindavome, kiek tik reikėjo, monetoms kaldinti šampus ir jais sakyta plokšteles mūsų mašinose paversdavome monetomis.

perduodavo belgams Lietuvos finansų ministerio patvirtintus monetų modelius (tai buvo asmeninė vedėjo pareiga) ir parsigabendavo (taip pat asmeniškai) ten paruoštus pagrindinius šampus, o finansų m-jos užsakomas monetoms kaldinti plokšteles belgai atsisdavė įprastu transportu. Iš pagrindinių šampų mes Kaune dirbdindavome, kiek tik reikėjo, monetoms kaldinti šampus ir jais sakyta plokšteles mūsų mašinose paversdavome monetomis.

perduodavo belgams Lietuvos finansų ministerio patvirtintus monetų modelius (tai buvo asmeninė vedėjo pareiga) ir parsigabendavo (taip pat asmeniškai) ten paruoštus pagrindinius šampus, o finansų m-jos užsakomas monetoms kaldinti plokšteles belgai atsisdavė įprastu transportu. Iš pagrindinių šampų mes Kaune dirbdindavome, kiek tik reikėjo, monetoms kaldinti šampus ir jais sakyta plokšteles mūsų mašinose paversdavome monetomis.

perduodavo belgams Lietuvos finansų ministerio patvirtintus monetų modelius (tai buvo asmeninė vedėjo pareiga) ir parsigabendavo (taip pat asmeniškai) ten paruoštus pagrindinius šampus

Rugsėjo 13 d. Otavoje, Maison/ des Oeuvres salėje, įvyko dail. Tamošaičio dailės paroda. Otavos lietuvių bendruomenė šią dieną šventė Tautos šventę ir minėjo Donelaicio ir 15 metų Bendruomenės sukaktis.

Parodoje buvo gražiai išstatyta 25 aliejiniai paveikslai, 10 akvarelių ir 10 grafikos-litografijos kūrinių.

Didelė dauguma išstatytų aliejinų paveikslų buvo iš paskutinio A. Tamošaičio kūrybos periodo, kai dailininkas pasirodė su visai nauja ir visiškai savito stiliaus tapyba. Ji yra nauja, kad dar yra staigmena žiūrovui ir, be to, mūsų meno kritikams ir apžvalgininkams.

Daugumoje savo kūrinių A. Tamošaitis vaizduoja drobėje savo ilgametės lietuvių liaudies meno studijas modernaus meno įtakoję. Šios parodos didžiumoje kūrinių buvo galima aiškiai matyti lietuvių liaudies meno elementus, perėjusius per dailininko individualinę meninę prizmę. Naudojamos spalvos yra tipiškos nuosakios liaudies spalvos. Bet ir lietuviški elementai, kur jų yra, ir lietuviškos spalvos atvaizduotos modernaus meno dviasioje neinančių ir kraštutinių ir sensacijų įvairovėje.

Kiekvienas naujas modernaus meno pasireiškimas sukelia diskusijas, todėl, savaime suprantama, kad ir dail. A. Tamošaičio nauja kūryba sukelia ne tik susidomėjimą, bet ir diskusijas, ypač

JUOZAS DANYŠ

***

dėlo, kad jo stilius yra toks naujas ir originalus. Žiūrovui tenka ilgai stebėti prie šių paveikslų, kad pajustų pilną jų prasmę, nuotaiką, mistiškumą, pusiausvyrą suskaidytose plokštumose ir spalvose.

A. Tamošaitis yra vienas iš tų retų menininkų, kuris kuria modernią lietuvišką dailę ir savitą stilių. Mūsų visuomenėje susidomėjimas šia originalia ir sava kūryba nuolat didėja ir nenuostabu, kad apžvalgininkai ir žiūrovai stengiasi charakterizuoti šią naują tapybą įvairiais aptarimais: „vitražinės pasakos drobėje“, „freskos (monumentalinė sieninė tapyba) drobėje“ ir t.t.

"Nenoriu dangaus"

DR. J. MACERNIS

Tokia antraštė iškunigis J. Ragauskas pereitais metais Vilniuje išleisdino knygą.

Ką gi reiškia norėti dangaus? Tai reiškia norėti Dievo malonę būti pakeltam į tokį būties laipsnį, kur įgalina žvelgti giliau į Absoliučiosios, tai yra, nesąlygotos Būties — Dievo — gelmes. Sukurtoji būtybė ir per visą amžinybę neišsėms tos begalinės

Būties neišmatuojamos inteligencijos, gerumo, grožio. Sukurtoji būtybė visada jausis besanti prieš dar nepatirtas Dievo tobulybės ir savaime iš jos versis nuostaba, žavesys ir meilė. Žmogus, kuris yra pakilęs virš biologinių interesų, žino, kad tikroji žmogaus laimė atsiekiama pilnutinėje tiesoje bei galutiname žmogiskosios būties išsipildyme antgamtinėje plotmėje.

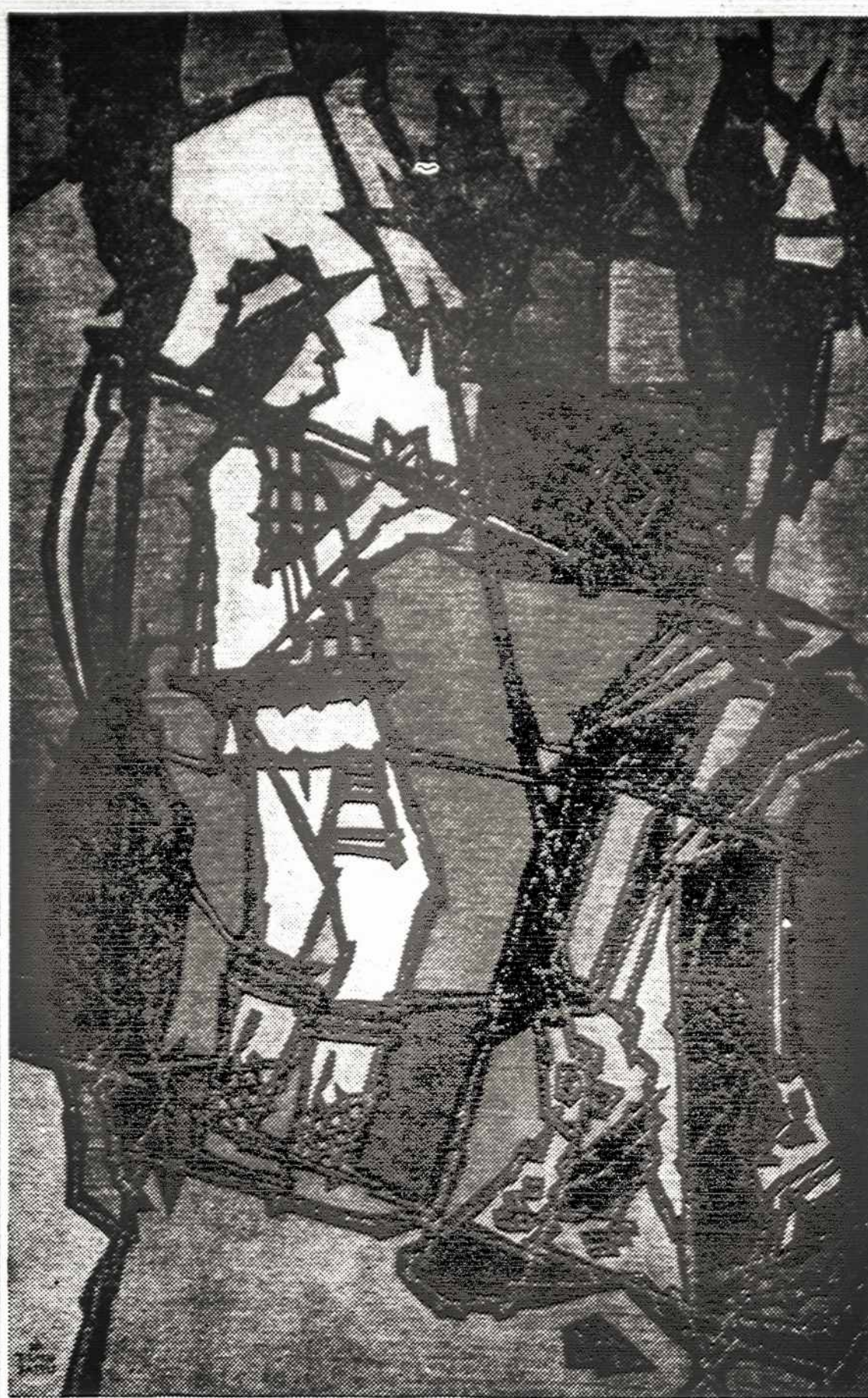
Mums gaila žmogaus, kuris pasisako nebeturintis apetito, nebeneris valgyti, nes žinome, kad kažkas negera yra su tokio žmogaus sveikata. Kas pasisako nebeturintis kilti ir protinės, etinės ir estetinės augštybės, parodo, kad su jo protinėmis galiomis kažkas yra netvarkoje.

Ragauskas savo knygos psl. 298-306 aprašo, kaip šio šimtmečio pradžioje mokininkas mūsų liaudies J. Ragauskas krovėsi sau turintis savo šlamštinę literatūrą, susidedančią iš sapninių, burtininių, šimtmetinių kalendorių, Mikalados pranašysčių. Jis uždavė brūkdamas tai liaudžiai knygutes, kuriomis pasiepdavo dora, religingumą ir niekindavo dvasiškumą. Dabar perskaiciu apie 20 knygų, išleistų Vilniaus valstybinės leidyklos ir skirtų bedievybei platinti. Viena jų („Religijos ir ateizmo klausimai“, Vilnius, 1963) parašyta dešimties filosofijos kandidatų, docentų ir daktarų, pilnai prilygsta Jakavičiaus literatūrai. Komunistai triūbija pasauliui, kad jie prieite daugybę mokyklų ir kad mokslas pas juos labai pakilęs. Norint matyti, kaip nusmukęs mokslas komunistinėje Lietuvoje, pakanka perskaityti paminėtąją docentų ir „daktarų“ parašytą knygą arba kitą verstinę, parašytą penkių rusų ir pavadintą „Pasikalbėjimai apie religiją ir mokslą“. Dar didesnis šlamštas yra Laureckio, J. Vaznelio ir N. Jociaitės knyga „Ar kardinalai eina į pragarą?“. Šios ir visa eilė kitų knygų palieja neraveringes už Jakavičiaus sapninius, burtininkus ar Mikalados pranašystes. Joks padorus ir tikrai inteligentiškas žmogus negalėtų tokio šlamšto rašyti.

Kad rašytojas galėtų imtis tokio mokyklos darbo, pirmą jį turi pasisavinti „komunistinę moralę“. Visoje komunistinėje literatūroje skelbiama, kad dora yra visa, kas tarnauja komuniz-

mui skleist, ir bloga, kas trukdo komunizmui įsigalėti. Tose 20 knygų iš kailio neriamasi, kad įtikintų, jog kaip ugnis nesiderina su vandeniu, taip komunizmas negali derintis su jokia tikra religija.

Vienas buvęs Ragausko draugas — kun. Klevas — laisžame parašė: „Jeigu mokykloje nėra religijos, neturi būti ir ateizmo — reikia duoti laisvę mokiniam, sudaryti jiems lygias sąlygas. O jeigu yra ateizmas, tai reikia ir religijos — tepasirenka kas ką nori.“ Ragauskas jam atsakė (psl. 338): „Protingas pasirinkimas galimas tik tada, kai pasirinkimo

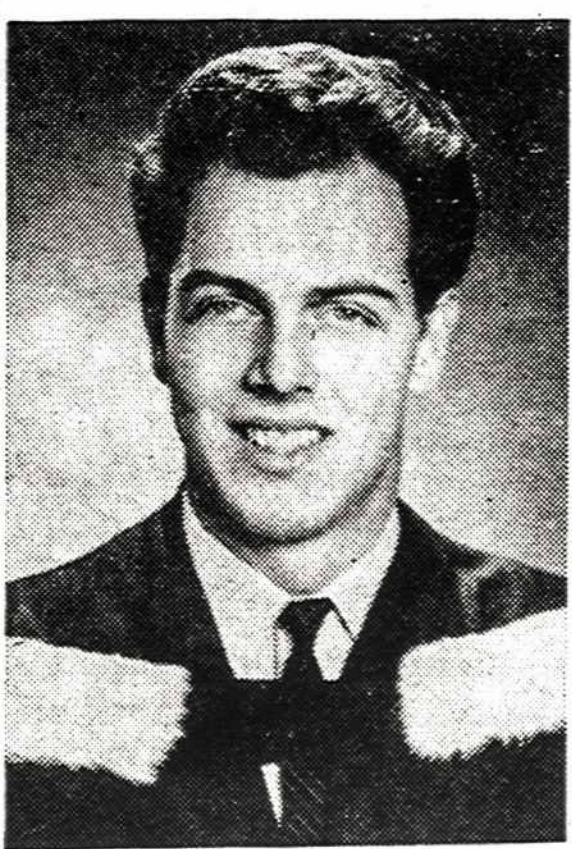
Dal. Antanas Tamošaitis

Pjovėjas

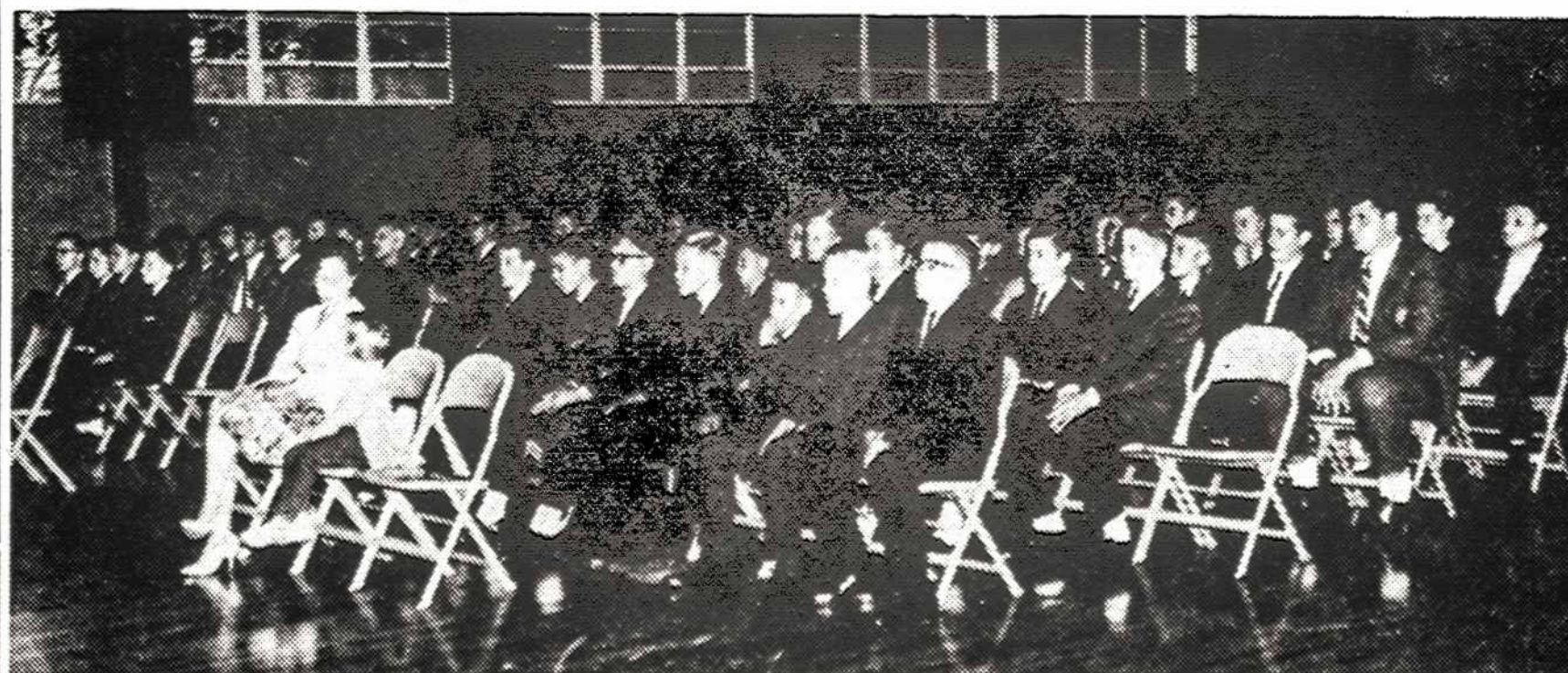
Tapyba

objektai yra maždaug vienodos vertės ir ypač tos pačios rūšies. Bet ar galima kalbėti apie protinę pasirinkimą, jeigu būtų siūloma rinktis vieną iš dviejų ar kelių visiškai nelygių vertės ir skirtingų rūšių daiktų? Ar protinga būtų laisvo pasirinkimo vardu reikalauti, kad, sakysim, kartu su obuoliais būtų siūloma šiukšlių ar akmenų krūva — tegu perkęjas renkasi! O ką Jūs, kunige, pasakytumėte, jeigu kas pasiūlytų mokykloje įvesti — irgi laisvo pasirinkimo vardu — keiksmų, plūdimosi, melavimo pamokas? Jeigu būtų siūloma ir patariamais mokiniam gerti svaigiuosius gerimus, jeigu klasėse būtų įrengtos įvairiausių nuodų ar net bombų vitrinų, — vis to paties laisvo pasirinkimo lozungai?”

Taigi, komunistams religija tėra šiukšlės. Tokios paniekos galima laukti tikrai iš žmogaus, kuris sutrypė savo idealą, išdavė savo pašaukimą ir tapo religijos niekintoju. Jau daug padariau kalba apie religiją neseniai miręs italų komunistų vadas Togliatti. Ragauskas tebėra stalininio rauko ir pagiežos skleidėjas, toli atsilikęs nuo europinės pažangos.

Stasys Ažubalis, šiemet baigęs humanitarinį fakultetą Toronto universitete bakalauro laipsniu. Šiuo metu jis tęsia pritaikomosios matematikos studijas tame pačiame universitete.

Naujieji mokslo metai lietuvių Tėvų pranciškonų gimnazijoje Kennebunkporte, JAV.

Mokslo metų pradžia lietuvių gimnazijoje

Sv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte mokslo metai prasidėjo su 25 naujais mokiniais. Iš viso dabar jų yra 52. Dailius būrelis mokinių susidarė ir iš Kanados.

Mokslo metai pradėti Mišiomis vienuolyno koplyčioje, kurias laikė ir pamokslą pasakė gimnazijos rektorius ir provincijolas T. L. Andreikus. Patys mokiniai gražiai giedoję lietuviškas giesmes Mišių metu, išmokyti T. Bernardo Grauslio.

Po pamaldų gimnazijos didžiojoje salėje, išpuoštoje gėlėmis, buvo antroji programos dalis,

skirta susipažinti mokiniams su mokytojais bei auklėtojais. Prie stalo susėdę mokytojai ir mokiniai tęsė atostavas — S. Brazionienė iš Čikagos ir J. Buivys iš Baltimorės.

Įžanginį žodį tarė buvęs gimnazijos rektorius ir steigėjas T. Jurgis Gailius. Jis išsklė šios gimnazijos steigimo pagrindinius tikslus ir priminė įvykius pasikeitimų mokyklos vadovybėje. Čia jis pristatė ir naują rektorių, pakviesdamas jį turti žodį. Rektorių savo kalboje pirmiausia pasidžiaugė lietuvių tėvų pasitikėjimu pranciškonais, kai šie iš tolimiausių vietų atiduoda jų globai

savo vaikus. Išsklė gimnazijos lietuviškumo būtinybę ir gražaus sugyvenimo reikala tarp mokinių. Paskui dar žodį tarė gimnazijos direktorius T. Gabrielis Baltrušaitis, paliesdamas tvarkos dalykus. Sugiedojus lietuvių tautos himną, išsiskirstyta po klases darbu.

Prieš pradėdant šiuos mokslo metus, per visą vasarą rūpintis pagerinti gimnazijos pastatus. Vienuje ir išorėje daug kas pertvarkyta, perdažyta, priprirkta naujų įtaisų fizikos ir chemijos tyrimams. Mokiniai čia turi geriausią Amerikos mokyklų patogumą.

St. P.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

VARSUVOS LENKAI ilgokai įsiekio vietovės, kurioje gimė kompoz. Stanislovas Moniuska. Buvo žinoma, jog ji vadinasi Ubeliai ir yra kažkur į pietryčius nuo Minsko. Bet toji vietovė — dvarelis, kuriame 1819 m. gegužįjį gimė Moniuska, jau yra išnykęs. Su sovietinių geografų ir vietos žmonių pagalba, pavyko surasti Ubelių pėdsakus. Jie užtikti 9 km į šiaurę nuo Slucko, prie Volmos upelio. Iš to aišku, kad Moniuska gimė istorinėje Lietuvos žemėje. Užbaigęs muzikos studijas, jis apsigyveno Vilniuje. Pradžioje vertėsi pamokomis, o paskiau tapo vargonininku. Ten jis parašė operą „Jaunutį“, kantatą pagal Kraševskio „Vitolio raudą“; kiti jo kūriniai buvo „Nijolė“, „Milda“, opera „Halka“, keletas Mišių ir apie 400 dainų, jų tarpe ir gudiškų.

RUSAS APIE LIETUVIŲ PATRIOTIZMĄ 1863 M. Neseniai Paryžiuje pasirodė ir prancūzų kalba išversti „Atsiminimai“, kuriuos parašė Lionginas Pantilejevas. Autorius buvo rusų rašytojas ir revoliucinis veikėjas, kuris 19 š. turėjo progos susitikti su daugeliu lietuvių, dalyvavusių 1863 m. sukilime. Dalį jų rado Vilniaus kalejime, ir kurį ir jis buvo įmestas, kaip slapto orgo „Žemė ir laisvė“ narys. Apie lietuvių jis parašė: „Jūs visus jungia viena idėja, nors ir skirtingai suprantama, tai yra savo gimtinio krašto laisvė ir atsikratymas svetimo jungo.“ Vėliau tas rašytojas, drauge su būriu nuteistų lietuvių, jų tarpe ir žinomu Vilniuje knygyno savininku Zavadskiu, buvo ištremti į Sibirą.

„MOKSLAS IR RELIGIJA“ — tokio pavadinimu dr. J. Prunskis parašė knygą, o „Lietuvių Dienų“ leidykla išleido. Tai 28-toji kun. dr. J. Prunskio knyga. Joje autorius supažindina skaitytoją su žymiausių gydytojų, fi-

DOLERIŲ ŠALIS

VYT. KASTYTIS

Yra šalis, kur doleriai kišenėję čėza Linksmą tarp centų skambančių, Ir kelnis tavernoj smulkia graža Neskaitys sluoja... po stalu...

Oi gražios, grakščios ten merginos, Turtum žali vijoklį tarp kalnų: Jungtinius žiedus palieka Reno, Aplaisčius skyrbybį kraiti šampanu.

Kai vakarūs saulutė ima blėsti, Dangoraižių languos saulėdydžio žara, Girdi, kaip ilgakojis Elvis Presley Vilioja dolerius kaubojus gitarą.

Tačiau tave ten meiliai pavaišina, Jeigu kada užklysti į svečius. Konjaką liepia gerti, likerį ir džina Ir pavežioja linkolnu plačiu.

Ir tavo Nemuno dienų kaimynas Tarp kadilakų, biukių, dolerių žaliu Staiga ištraukia sūrį nuo lentynos Ir taria tau: — Šį tą lietuvišką turit!

(Pagal P. Vaičiūčio „Yra šalis“)

Atsiūsta paminėti

ir takais; P. Reklaitis, Žibutas Mikšys ir kt. Iliustruota Z. Mikšio linoleumo raizniais.

Satrijos Ragana „VIKTUTĖ“. Apysaka. Nidos Knygų Klubo leidinys nr. 50, Londonas, 1964 m., 143 psl. Kaina minkštasis viršelias \$1,50, kietais — \$2.

Technikos žodis, nr. 4, 1964 m. Turinys: G. P. Mitalas, Šiaurės Kanados stovybos bruožai; P. Daunius, Pastatų pamatai nuolatiniame įsile; A. Jasaitis, Nuo karaliaus — dievažmogio iki technokratijos; A. Nasvytis, Daugiakindrinis planetarinis sankrūvis ir kt. Problems of Communism, May-June, 1964 m. Kas antrą mėnesį leidžia U. S. Information Agency, 1776 Pennsylvania Avenue, N.W. Washington 25, DC, USA. 88 psl. Į užsienį siunčiama nemokamai.

INTERTRADE EXPRESS CORP.

Be maito dovanos i Lietuvą.

Maisto siuntiniai geriausios kokybės Didžiausias pasirinkimas

GOOD AND PLENTY — \$31.56 amerik. dol.: 11 sv. kviet. miltų, 6½ sv. ryžių, 9 sv. rūk. bekono, 4½ sv. rūk. kumpio, 1 sv. kakavos, 1 sv. ger. žuvies pamid. padazė.

Turime standartinių siuntinių: taip pat galime sudaryti siuntinių pagal jūsų norą. Prašykite nemokamai siunčiamų katalogų su didžiausiu pasirinkimu iš maisto produktų, medžiagų, pasiūtų drabužių, namų apyvokos reikmenų ir daugybę kitų dovanų.

Pinigai i Lietuvą

PILNAI GARANTUOTI Kursas: 9 rubliai už \$10. Mokėstis: iki \$30 — \$2.75, už \$30 — 10%.

INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 EAST 23rd STREET NEW YORK, N.Y. 10010

Jau daugiau kaip dešimt metų tūkstantčiai lietuvių pilnai patenkinti mūsų patarnavimu. Turime užstatą, kad būtų apsaugoti užsakymai.

zikų, chemikų, astronautų bei atsroneimų pasakymais apie mokslo ir religijos santykį. Knygoje minimi mokslininkai nuo senesnių laikų iki pat šių dienų garsenybių, kaip Einšteinas, Werner von Braun ir kt.

„RELIKVIJOS“ — tai Nerimos Narutės poezijos knyga, lyriniai natūrmortai. Išleido „Lietuvių Dienų“ leidykla. N. Narutė — K. Bulsienė iki šiol buvo žinoma iš kupinų tėvynės ilgisio eilėraščių, spausdintų „Ateity“, „Aiduos“, „Liet. Dienose“ ir kitur. „Relikvijos“ — jos pirmas, bet brandus rinkinys, kuriame sutelkti 54 lyriniai eilėraščiai, atauti gimtosios žemės grožio. Pr. Al.

„DIDYSIS MALDYNAS“, paruostas kun. St. Ylos jau atspausdintas „Draugo“ spaustuveje ir netrukus pasirodys pas knygų platintojus. Tai ilgu metų įtempto darbo vaisius, vertas visų dėmesio.

KANADOS VYRIAUSYBE paskyrė 15-kai universitetų \$100.000 geologiniams tyrimams. Ta parama yra kasmet skiriama nuo 1951 m. Įvairių projektų tarpe yra minima ir latvio prof. A. Dreimanio, dėstančio Western Ontario un-te, pavarde. Jo vadovaujamiems darbam paskirta \$4300.

TARPTAUTINE KATALIKŲ ENCIKLOPEDIJA suplanuota leisti JAV. Leidėjas — Tėvai paulistai Nijorke 401 West 59th St. Enciklopedija pavadinta „Theology in the Age of Renewal“ ir jos bus 50 tomų. Pirmasis tomas „Dogma, 65“ pasirodys 1965 m. sausio mėn. Jame bus šie darbai: Y. Congar, O.P., Bendrija — Dievo tauta; E. Schillebeeckx, O.P., žmonija ir Krikščionių Bendrija; M. Novak, Nauja Bendrijos sąranga; B. Willes, O. P., Kas priklauso Bendrijai ir kt. Pirmieji enciklopedijos 10 tomų yra skirti problemoms, susijusioms su Vatikano santarybų reformomis. Enciklopedijos redakcijai sudaro atstovai iš JAV, Italijos, V. Vokietijos, Prancijos, Ispanijos, Belgijos, Olandijos, Argentinos ir Sirijos. Redakcijos narių tarpe yra šios įžymybės: R. Auber, Y. Congar, G. Diekmann, H. de Lubac, H. Kueng, E. Schillebeeckx, G. H. Tavad. Yra pakviesta apie 300 bendradarbių iš 26 kraštų. Enciklopedijos reikais kreiptis: Rev. A. Illig, CH 4-7752 Nijorke.

A. KAIRIO „DIAGNOZE“, komedija, buvo sėkmingai vaidinta jau keliose JAV vietovėse. Spalio 10 d. ji statoma Klevelande, o Čikagoje pakartotinai buvo vaidinta Jaunimo Centre. Spektakliuos organizuoja Scenos Darbuotojų Sąjunga Čikagoje; režisoriaus — St. Pilka. Minimoji sąjunga ruošia Donelaicio „Metų“ inscenizavimą Jaunimo Centre spalio 17 ir 18 d.

MAIRONIO „ČICINSKĄ“ rengiasi inscenizuoti „Dainavos“ ansamblis Čikagoj lapkričio 15 d. Muzika — A. Simkūnas, inscenizavimas — Ant. Rūko, dekoracijos — V. Petravičius.

OKUPUOTOJŲ LIETUVIŲ

LIETUVIŲ DAILĖS PARODA, atstovaujanti taikomajam ir dekoratyviam menui, atidaryta Maskvos „Tarybinės kultūros“ paviljone. Išstatyta 134 autorių virs tūkstančio keramikos, tekstilės, gintaro, medžio darbu, vitražų ir mozaikų. Apipavidalinimo darbus atliko archit. V. ir A. Nasvyčiai.

LIETUVOS RASYTOJŲ SĄJUNGA nutarė pasiūlyti lenininių premijų komitetui kandidatų 1965 m. literatūrinei premijai Justina Marcinkevič ir jo neseniai ir rusų k. išversta poema „Kraujas ir pelenai“. Poema skirta Pirmųjų tragedijai. Si tema, Motinos statulos pavidale, yra laimėjusi Lenino premiją skulptoriui G. Jokūbui.

KAUNO DRAMOS TEATRAS gastrolivai Vilniuje. Žiūrovams buvo parodyta pirmoji šio sezono premjera — Kazio Sajos drama „Saulės stulpas“. R. Samulevičiaus pjesė „Studentiška novelė“, vaizduojanti Kauno studentų gyvenimą, K. Inčiūros „Žemaitė“, Fr. G. Lorkos drama „Bernardos Albos namai“, o jauniems žiūrovams — „Buratino nuotykių“, „Snieguolė ir septyni nykštukai“.

VILNIAUS OPEROS TEATRAS sezoną pradėjo J. Massenet operos „Manon“ premjera. Pagrindiniuose vaidmenyse — E. Čiudakova, R. Tumalevičiūtė, V. Noreika ir V. Česas, pagalbiniuose — J. Stasiūnas, R. Siparis, K. Silgalis, E. Kaniava ir kt. Kiekvienam vaidmeniui paruošti du dainininkai. Spektaklio rež. — V. Mikšaitis, dirig. — R. Geniušas, dailin. — D. Usaitė.

LIETUVISKAS KRONIKINIS FILMAS „Naktis prieš parodos atidarymą“ Airijoje įvykusiame tarptautiniame festivalyje laimėjo II premiją. Šio filmo scenarijaus ir pastatymo autoriai — A. Dausa ir A. Tumas, sovietinio kinematografijos instituto absolventai. Filmo techninį darbą atliko operatorius A. Digimas.

KAUNO MUZIKINIS TEATRAS sezoną pradžiui pasirinko Ch. Gounod „Faustą“. Dainavo solistai — S. Rapolienė, A. Domeika, St. Gedvilas, B. Blažys ir kt. Vyr. režisiorius R. Andrejevas ruošia komediją „Mano gražioji ledi“ (pagal B. Shaw „Pigmalijoną“), o rež. A. Ragauskaitė — „Laisvės pamitį“ (pagal V. Katajeva). Muzika sukūrė kompoz. B. Grobulskis, žodžius — V. Bložė. V. Kst.

SIŪSITE KALĖDOMS DOVANŲ SIUNTINIUS I UŽJŪRIUS?

PASITEIRAUKITE SAVO PAŠTE APIE PASKUTINES IŠSIUNTIMO DATAS

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR
\$4,900 įmokėti, gražus, atskiras 6 kambarių mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Modernišką virtuvę ir vonią; vandens alyvos sildymas. Atskira kambarių rūšys. Viena atvira kabinė 10 metų. Tuojau galima užimti.

BLOOR — JANE
\$5,900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvažiavimas ir garažas. Vandens sildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Modernišką virtuvę, gražus kambariai, kilimai ir graži aplinka.

SWANSEA
\$4,900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražus plytų namas. 7 dideli kambariai, modernišką virtuvę, gražus kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

ST. CLAIR — OAKWOOD
\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia.

B. SAKALAS
Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitelkiant mūsų kūrėjų, nes mes galime kas dieną naujų nuosavybių.

Ir vėl raudonasis festivalis!

(Atkelta iš 1 psl.)

mas Afrikoje. Tai reiškia, kad rengėjai smarkiai pasivėlavo ir turės gana intensyvią ruošis. Tokie pasirodymai prasidės žymiai anksčiau.

„Laisvė ir nepriklausomybė!“

Tačiau tas uždelsimas iš tikrųjų siekia suklaidyti komunistams nepalankių vakarietiškuju sluogsnį pasirodymais. Jie patys, atrodo, tyliai dirbo nesigarsindami. Vos buvo paskelbtas rengėjų nutarimas Helsinkio, kai Maskvoje atsidadė „Pasaulio jaunimo forumas“ — tikras priešaismas iš Alžyro festivali. Jame buvo surežisuotas kaltinimo aktas Pietų Afrikai ir nukalti nauji, labiau priimtini šūkiai. Iki šiol festivalių šūkis buvo „taika ir draugystė“, dabar — „laisvė ir nepriklausomybė!“ Keista ir neįprastai buvo klausyti radijo laidų iš Maskvos, kuri sutyrė ne mūsų vienu laisvę ir nepriklausomybę, o nūn naujai atbūduos žemynams su didžiausiu propagandiniu triukšmu prisistato sutryptųjų vertybių čempionu. Tais šūkais laimimos afrikiečių ir azijiečių širdys. Lengva sovietams suvedžioti ir dėlto, kad patys Vakarai, lyg tyčia, apie laisvę ir nepriklausomybę vengia prasižioti.

Tesukrūta laisvieji lietuviai!

Kaip ten bebūtų, naujasis šūkis ir mums labiau prie širdies. Tegū atsakingieji veiksniai ir jaunimo organizacijos jau dabar pagalvo-

Ateitininkų žinios

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos dv. vadas T. G. Kijauskas, SJ, atvyksta į Torontą spalio 10 d. ir pabūs kelias dienas. Pirmadienį, spalio 12 d., 6 v.v. LV Namuose šaukiamas visų būrelių globėjai ir dv. vadų posėdis. Išvyksiantieji ilgam savaitgaliui prašomi sugrįžti anksčiau ir tame posėdyje dalyvauti.

Antradienį, spalio 13 d., 7 v.v. Prisišikimo muz. studijoje T. Kijauskas, SJ., praves parodomąjį susirinkimą su vyr. moksleivių grupe. Visi globėjai taip pat prašomi atvykti.

Atkų sendraugių susirinkimas įvyks spalio 18 d., 4 v.v., Prisišikimo muz. studijoje. Programoje: J. Matulionio paskaita „Pabuskime“ ir informacija savais reikalais. Labai svarbu visiems dalyvauti.

Atkų sendraugių suvažiavime, lapkričio 27-29 d. Klevelande, be ideologinės veiklos klausimų bus svarstomas ir „sendraugio“ vardo pakeitimas. Pagal narių skaičių torontiečiai turi teisę pasiūlyti 3 atstovus.

Glaudesnio bendradarbiavimo reikalu ateity numatoma susaukti moksleivių, studentų ir sendraugių ateitininkų v-bų pasitarimą.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

BLOOR — JANE. \$7,000 įmokėti. mūro, atskiras, 2 aukštų, 9 didelių kambarių; 9 pėdų šoninis įvažiavimas, garažas. Kaina \$21,900.

SWANSEA. \$3,000 įmokėti. mūro, atskiras, 5 kambarių bangalukas, privatus įvažiavimas, garažas. Kaina \$14,900.

BLOOR — SHAW. \$4,000 įmokėti. mūro namas. Pirmame aukšte 4, viso 10 kambarių, 4 virtuvės, 10 pėdų šoninis, privatus įvažiavimas, dvigubas garažas. Liks viena skola balansui. Kaina \$21,500.

BLOOR — JANE. \$6,000 įmokėti. mūro, atskiras, 8 kambarių per du aukštus, geras namas. \$20,000.

BLOOR — RUNNEMEDE. \$3,000 įmokėti. mūro, atskiras, 5 kambarių bangalukas, prašoma \$13,000.

COLLEGE — RUSHOLME RD. \$7,000 įmokėti. mūro, atskiras, 8 kambarių, per du aukštus, 2 didelės virtuvės, vandeniu alyva apšildomas, garažas, privatus, geras įvažiavimas. Liks viena skola balansui. Kaina \$20,900.

ROYAL YORK RD. 8 butų apartamentas, prašoma \$65,000.

Skubiai praskambinti namo asmeniškaip po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA, namų telefonas RU 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą

TORONTO

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Šį sekmadienį, 11 v., Padėkos savaitgalio proga, Springhurst, G. Ganytojo stovyklos kopyčioje bus pamaldos. Stovyklavietėje vykdomi žiemos sezonui pasiruošimo darbai. Maloniai prašoma ateiti į talką.

— Šį penktadienį 7.30 v.v. bažnyčioje kalbamas Rožinis.

— A. A. Klemensas Dargis laidojamas trečiadienį 9.30 v.v. iš parapijos bažnyčios Sv. Jono lietuvių kapinėse. Velionės žmonai, dukroms, sūnui ir jų giminėms nuosirdi užuojauta.

— Šią savaitę lankomi parapijiečiai Weston ir Islington rajone.

— Tikybos pamokos vaikams, lankantiems viešąsias mokyklas, prasidės spalio 18 d.

— Nuo spalio 17 d., po šeštadiet. mokyklos pamokų, bus ruošiamas nauja grupė altoriaus berniukų. Maloniai prašome tėvus užregistruoti berniukus, norinčius išmokti tarnauti Mišioms.

— Sekmadieniais 9.30 val. laikomos dialoginės Mišios. Kviečiame ne tik jaunimą, bet taip pat visus maldininkus įsijungti į maldas ir giedojimą. Specialūs lapeliai yra išdėstyti bažnyčios suoloose. Jaunimo choras 9.30 val. pamaldose nuo šio sekmadienio pamaldoms renkasi ne prie vargonų, bet pirmuose spulvuose bažnyčioje.

— Jaunimo choro repetitijos — kas savaitę po šeštadiet. lietuvių m-klos pamokų. Suvaugusiųjų choras giedojimo repetitijas turi kas sekmadienį po 11 val. pamaldų salėje.

— Gražus būrelis jaunimo, išrašęs į jaunesniuosius ateitininkus, praėjusį sekmadienį turėjo pirmąjį susirinkimą po vasaros atostogų.

— Susituko: Pranas Kūndrotas ir Irena Petruskaitė.

— Pakrikštyta: Jonas Bernardas Ažubalis.

K.L.K. Moterų Dr-jos Prisišikimo par. skyr. narių susirinkimas

rugsėjo 27 d. buvo gausus — dalyvavo virš 50 narių ir viešnių. Sveikiname naujas nares ir linkime aktyviai įsijungti į skryliaus veiklą. Aptarus skyr. ein. reikalus, archit. V. Petrulis, parodė filmą iš Trinidad festivalio ir papasakojo apie šios salos žmonių gyvenimą. Dalyvėms prašant, archit. V. P. pažadėjo ateity dalyvaujant parodyti filmą iš savo kelionių. Valdyba jam nuosirdžiai dėkoja. Nuosirdus aciu seselėms už patalpą. Sekantis skyr. susirinkimas — lapkričio 15 d. Visu laukiamame madų parodoje spalio 18 d., 5 v. p.p. Prisišikimo salėje.

Kor.

Juozas Matulaitis, ilgokai gyvenęs Torontą, persikelia šią savaitę į Čikagą.

K. Kudirka su šeima buvo išvykę į JAV. Kiek laiko pabūnę grįžo į Torontą. Tai jau nepirma šeima, grįžusi atgal į Kanadą.

R. R. Horkins, IX apyl. aldermanas, praneša būsias kandidatūras į Toronto kontrolės tarybą gruodžio mėn. rinkimuose. Jis buvęs raginamas savo bičiulių būti kandidatu į burmistrus, bet nesutiko.

Lietuvių studentų žinios

Sėkmingas valdybos posėdis įvyko rugs. 28 d. Buvo aptarti įvairūs reikalai, susiję su organizacija ir studentų būstine. Valdyba turi daug planų pagyventi liet. studentų veiklą Torontą ir prašo visus studentus prisidėti prie šių planų vykdymo.

Studentų būstinė bus atidaryta kiekvieną sekmadienį po 10 v. Mišiu. Kviečiame visus studentus užėiti, susitikti draugus, susipažinti su naujais ir pasikalbėti. Bus visiems kavos.

Bendras lietuvių studentų susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 18 d. Valdyba pristatys savo planus š.m. veiklai. Tarp kitų klausimų, bus diskutuojama studentų LSS suvažiavimas Detroito Padėkos Dienos savaitgalį, „Lituanus“ vėjus ir kt. Prašome visus studentus į šį susirinkimą atsilankyti. LSS yra jūsų visų organizacija: ji gali būti tiek sėkminga, kiek jūs aktyviai prisidėsite prie jos. Susirinkimo laikas ir vieta bus paskelbti sekančiame nr.

Metiniai HELUP šokiai įvyko spalio 2 d. UNF salėje. Visi dalyvavę labai linksmi praleido laiką ir grįžo pilni įspūdžių.

Paskutinis žodis: jeigu tarp jūsų kas nors įdomaus atsitiktų arba jeigu turite gerą anekdotą, prašome pasakyti mums, kad galėtume visi pasidalinti įvykiais per šį skyrelį.

Balandėlis ir Pelėda

Nauji liet. studentai Torontą un-te: D. O. Andriulionytė — odontologija; A. Businskaitė — gamtos mokslai; A. Slekyas — fizika-inžinerija; E. Sičiūnas: J. Slyvinskis: N. Sernaite — g. mokslai; I. Dvilaitė — g. mokslai; I. Zinkevičiūtė — humanitar. mokslai. York un-te: V. Augaitis — humanit. m.; Otavos un-te: A. Zaliuskas — humanit. m.; S. Jaskevičius — humanit. m. Apie kitus dar neturime žinių.

Prisišikimo par. žinios

— Sveikiname KLB Hamiltono apyl. v-bą ir visus X Lietuvių Dienos dalyvius.

— Šį šeštadienį, 9 v.v. — vaikų ir jų šeimų užprašytos Mišios už a.a. Magdalėną Pranckevičienę. Po Mišių vykstama į Sv. Jono kapines pašventinti naujo antkapio. Šeimos artimieji kviečiami dalyvauti.

— Per spalio mėn. bažnyčioje Rožinis šokiadieniais kalbamas po 8 v. Mišių, o sekmadienį — po 9 v. Mišių. Negalintys ateiti į bažnyčią kviečiame Rožinį kalbėti namie, jei įmanoma — kartu su visa šeima.

— Par. choro bendra repetitija — šį ketv., 7.30 v.v. muzikos studijoje.

— Jaunimo choro bendra repetitija — šį penkt., 6.30 v.v. muzikos studijoje.

T. Paulius yra išvykęs į Brooklyną dalyvauti liet. pranciškonų vadovybės posėdyje. Torontan grįš šios sav. pradžioje.

— Šį sekm. po Sumos bažnyčioje bus tretininkų susirinkimas. Mišios kongregacijos int. — 9 v.v.

— Šį sekm. par. biblioteka bus uždaryta, bet kitą sekm. ji veiks įprasta tvarka — po 10 ir 11 v. Mišių.

— Tradiciniai jaunimo sekmadieniniai šokiai vėl prasidės šį sekm. Jie laikinai bus muzikos studijoje 7.30 v.v. Visi lietuviai berniukai ir mergaitės kviečiami gausiai dalyvauti.

— Praėj. sekm. tėvelių susirinkime dėl vaikų religinių pamokų nuspręsta: a. viešųjų mokyklų 7-to ir 8-to skyrių mokiniai katechetines pamokas turės kas antradienį, 4.30 v. p.p. pas seses. Pirmą pamoką bus ateinančią savaitę, spalio 13 d.; b. viešųjų mokyklų 5-to ir 6-to sk. mokiniai — kas trečiadienį, 4.30 v. p.p. taip pat pas seses. Pirmą pamoką — ateinančią savaitę, spalio 14 d.; c. kiti vaikai, kurie, ar tai ruošis pirmajam Komunjai, ar jau priėmę Komunją lanko viešųjų mokyklų nuo pirmo iki 4-to imtinai skyrius, pamokas turės kas sekm. po 10 v. Mišių pas seses. Pirmoji pamoka — spalio 18 d.; d. vaikai, kurie pavasarį priims Sutvirtinimo sakramentą ir dabar lanko katalikiškas kanadiečių mokyklas, čia išskaičiuotose pamokose neturi pareigos dalyvauti. Jiems paruošti pamokos prasidės po Velykų. Mieluosius tėvelius maloniai prašome savo vaikus į minėtas pamokas tuoj užregistruoti, o vėliau sekti, kad jos būtų stropiai lankomos. Pamokas dėstys Nek. Pr. Marijos seserys.

— Religijos pamokos viešąsias gimnazijas lankantiems gimnazistams bus kas sekm. po 10 v. Mišių. Pirmą pamoką — spalio 18 d. Pamokas dėstys T. Kornelijus.

— Nuosirdžiai dėkojame A. Ribinskienei už padovanotą vertingų daiktų parapijai ir stovyklavietei: elektr. virtuvę, baldus, indus, gėles ir t.t. Taip pat labai dėkojame P. Misevičiui už gražiai lietuviškais raštais išpuostus rinklavių krepšelius.

— Parapijos tolimesnė statyba susidomėjimas labai didelis. Ypač ją domisi jaunimo organizacijos, nes tiek naujuosiuose, tiek ir likusiuose senosiuose pastatuose pramatoma nemaža patalpų jaunimo organizacinei veiklai. Statyba prasidės ateinančiais metais anksti pavasarį. Nors statybos vėlav dar nėra pilnai organizuotas, aukos jau plaukia.

— Kitą savaitę bus kelėdijama Etobicoke, Islington ir miesto centre šiose gatvėse: Havelock, Coolmine, St. Annes ir Muir.

St. Bužinskas su šeima rugsėjo 30 d. persikėlė gyventi į Čikagą. Atvykęs iš Australijos, Torontą išgyveno 3 metus.

Sv. Jono par. knygyne jau gauta J. Girmas naujausia knyga „Žmogus be Dievo“: 564 psl., kietais viršeliais, kaina \$75.1957 m. šis veikalas atžymėtas „Aidų“ žurnalo moksline premija. Papildomai dar gauta V. Mederno „Poetija“. Kaina \$4.75. Ved.

AL GARBENS

REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — HU. 9-1543.

DUFFERIN — COLLEGE. \$14,500 visa kaina. su žemu įmokėjimu; atskiras namas su dideliu sklypu; nauja apšildymo sistema.

DURIE — COLLEGE. \$21,000 visa kaina. įmokėti \$6,000, balansas — vienas atskiras murtis 10 metų; raudplūtį namas su 2 moderniom virtuvėmis; nauja vandeniu šildymo sistema; garažas.

GRENDIER — RONCESVALLES. \$22,900 visa kaina. įmokėti apie \$6,000; atskiras, plytų DUPLEXAS, 10 kambarių; vand. sildomas; garažas.

INDIAN RD. prie parko. Kaina \$16,900. Zemas įmok. Balansui 1 atskiras murtis 10 metų; 8 dideli kambariai; 2 modernizuotos virtuvės; vandeniu alyva apšildomas; garažai; galimybė; naujai dekoruotas.

WINDERMERE AVE. \$18,900 modernus raudplūtį plytų vienakštis (bungalow); užbaigtas rūšys; 2 prausyklos su voniom; vandeniu alyva šildomas; platus privatus įvažiavimas — garažas.

TRIPLEKSAI — TRIPLEKSAI — TRIPLEKSAI:
\$42,500 — 18 kambarių, balkonai. Įmokėti \$10,000.
\$37,900 — 17 kambarių. Įmokėti \$10,000.
\$35,500 — 17 kambarių. Įmokėti \$10,000.
\$34,900 — 17 kambarių. Įmokėti \$10,000.
\$33,000 — 17 kambarių, balkonai. Įmokėti \$10,000.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West 527 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd. **PR. KERBERIS** **J. RUKŠA**
RO 7-5454 LE 2-4404
Namų tel. LE 5-1584 Namų tel. LE 6-9165

SOUTH KINGSWAY — apie \$5.000 įmokėti, gražus 6 kambarių bungalowas, užbaigtas butas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu.

HIGH PARK — BLOOR — \$5,000 įmokėti, 8 kambarių per du aukštus atskiras mūrinis namas.

SWANSEA — BLOOR — apie \$6.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, maždaug 5 m. senumo, poilsio kambarys, garažas su privačiu įvažiavimu, 2 prausyklos, 4 kamb. 1 augstas.

DOVERCOURT RD. — BLOOR — \$8,000 įmokėti, 11 kambarių per du aukštus, atskiras mūrinis duplexas, dvigubas garažas.

JANE — BLOOR — apie \$7,000 įmokėti, puikus šiuurkščių plytų 9 kambarių atskiras namas, garažas, gražioje gatvėje.

HIGH PARK — RONCESVALLES, apie \$15,000 įmokėti, 17 kambarių originalus triplexas, vos keletu metų senumo, 3 garažai su privačiu įvažiavimu, gera nuoma.

WILCOX LAKE, apie \$9,000 įmokėti, 13 žemai įrengtų gyventi katidžių su maisto produktų krautuve, išnuomota žiemai ir vasarai, apie \$7,400 metinės nuomos, ant ežero kranto, visai netoli Toronto, geras pelnas.

PASITERAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Padėka

Už taip netikėtą ir malonų užpuolimą — „surprise party“ mūsų namuose bei gražių ir vertingą dovaną giliai dėkojame mieloms giminėms: T. V. Bačenams, V. Bačenai, V. V. Stukams; nuosirdiems mūsų draugams: p.p. G. Avižienai, A. P. Ceponiams, S. Dabkui, M. J. Jakaičiams, L. V. Količiams, E. V. Krikščiūnams, A. V. Kvedarams, S. Laurušaitienei, M. L. Leveckiams, B. J. Mažeikams, L. P. Murauskams, dr. S. Pacevičiui su Ponia, I. R. Paškauskams, K. A. Rūkams, J. Sarūnui, A. A. Smigelskiams, dr. ir dr. M. J. Uleckams.

Gražus prisiminimas ano vakaro ir Jūsų visų nuosirdumas neišsildomai paliks mūsų atmintyje —

F. V. Urbonai

Reiškiame nuosirdžią užuojautą

ANTANUI JONYNUI bei šeimai žmonos ir motinos netekus —

Irena ir Jonas Račinskai

A. + A.

KLEMENSUI DARGIUI mirus, jo žmonai p. Tatjanai Dargienei, dukterims — Aldonai Byszkiewicz, Valentinei Balsienei, sūnui dr. Vytautui Dargiui ir jų šeimoms gilią užuojautą reiškia —

Z. E. Empakeriai L. V. Kybartai
J. A. Empakeriai S. Majauskienė
J. J. Kulikauskai M. Noreikienė
V. Sadauskienė

Jei per „Tauro“ atstovą pamėginsi, daug laimėsi:

GERAS PREKES UŽSAKYSI IR DAUG BRANGAUS LAIKO UTAUPOSI...

VISAIS SIUNTIŲ REIKALAIS KREIPKITES Į „TAURO“ ATSTOVĄ ST. PRAKAPĄ — TEL RO 7-9083, 13 BROOKSIDE AVE., TORONTO 9, ONT. PASKAMBINUS ATVAŽIUOJU SU PAVYZDŽIAIS Į NAMUS.

KALEDOMS specialus siuntinis Nr. 1: 2 kost. medž. pasirinkimas iš 20 (ar apsiautos), viln. megztnis, 1 pora batelių, 2 viln. skareles — \$89. Arba galite pasirinkti pagal savo skonį ką tik norėsite. Maisto siuntiniai iš Anglijos iki 22 svarų.

LIETUVISKOS ILGO GROJIMO PLOKŠTELES — pigiau nei kitur. Liet. knygos — žymiai pigiau nei kaimais. „Kregždutės“ vadovėliai, sveikintimų kortelės ir kt. SIUNCIU PO VISA KANADA IR JUNGTINES AMERIKOS VALSTYBES.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)
Telefonai: LE. 8-4859; LE. 8-4850 Namų telefonas: BE. 3-5996

\$3,500 įmokėti, Queen — Lansdowne, atskiras, plytų, 8 alyvos dažais išdekoruoti kambariai, 2 modernios virtuvės, nauja krosnis, nauji vandentiekio įrengimai, 1 murtis, įvažiavimas.

\$3,000 įmokėti, College — Rusholme, plytų, 8 kambarių namas, 2 virtuvės, garažas, 1 murtis.

\$5,000 įmokėti, Bloor — Kingsway, vienaaukštis bungalow, 6 dideli kambariai, įrengtas poilsio kambarys, atskiras garažas, gražus didelis sklypas.

\$8,000 įmokėti, triplexas, 14 kambarių, karštu vand. šildomas, pilnai išnuomotas, dvigubas garažas, vienas murtis namas.

Turime krautinių, namų, vasarinių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygom pasloję — murtigij.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludžius

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIROS SUDETIETIS MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, stumamos mašinos, televizijos aparatai, pianiniai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17 1/2 svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sažiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA
Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadienio nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

Lietuvis LAIKRODININKAS

71 BEATY AVE. F. BOCHULIS TORONTO TEL. LE. 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, slūbinčius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sažiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių technika.

T.V. antenos statomos Parduodame varžtas ir naujas T.V. ir Hi-Fi. Sav. R. STASIULIS

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi 1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV SALES AND SERVICE

Taisome televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatus. Parduodamos lempos ir baterijos. Pritvėrę specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

yra vienas greičiausiai augančių visoje Kanadoje.
DARBO VALANDOS:
Pirm. 10-1.30 ir 4.30-7
Antr. 10-1.30
Treč. uždaros
Ketv. 10-1.30 ir 4.30-7
Penkt. 10-1.30 ir 4.30-8
Šešt. 9-12
Sekm. 9-12
999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. LE 2-3400

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę patikrinti ir pasitaisyti savo automobilį!

Bill ar Frank, kvalifikuoti mechanikai su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į
BLOOR AUTORITE GARAGE 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sažiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sažiningas ir garantuotas.
Savininkas STAN MURAS
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių "PARAMA" Kredito Kooperatyve

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupas moka nuo 4 1/2% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas — morkius — 6 1/2%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydį, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekviena diena, išskyrus sekmadienius; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

Pirkdama B/A produktus, perki geriausius!
B/A PARKDALE
Benzino stotis — Garažas

Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kit. Baterijos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų pataisymai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakeitimai. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Puiki progą pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.

• Parduodama namų šildymo alyva • Mašinos paruošiamos žiemai • • Darbų įkainavimai nemokami • Teikiama vad. "Road Service" 24 val., klausti Adam RO 6-8503.

PARKDALE B/A SERVICE STATION
1181 Queen St. West (prie Gladstone)
Tel. 535-9468
VERSILAS VEDAMAS LIETUVIŲ

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampus Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių — už \$3.09 — 200 štukų

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikit. MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite bet kokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškių mišinių, kaip trejos devynerios, ramunės, zubrėnės, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00

Darbas namų sodeliuose

Kas darytina spalio mėnesį?

V. ZIEMYS

Kaip praeitame mėnesyje esu rašęs, kad rugpjūčio ir rugsėjo mėn. yra patys tinkamiausi nuolat žaliuojančių augalų sodinimui, taip spalio mėnuo yra labai tinkamas laikas lapuočių medžių bei krūmių sodinimui.

Spalio mėn. mes vis dar turime malonų orą darbams lauke, o lapuočiai medžiai jau sustoja augti, todėl lengviau perneša persodinimo operaciją. Šiuos augalus sodinant reikia būtinai pašalinti visi lapai, nes jie garina vandenį, nes nėra smulkiųjų šaknelių vandens absorbavimui naujoje vietoje. Kadangi lapuočiai medžiai yra sodinami be žemės kamuolio prie šaknų, tad labai svarbu, kad laiko tarpas nuo iškasi-mo iki pasodinimo būtų kuo trumpiausias.

Duobės paruošimas pavėsiniams medžiams, dekoratyviniams krūmeliams ar vaismedžiams yra tas pats. Visiems šiems augalams duobės plotis turi būti bent 6 colius didesnis už šaknų skersmenį, kad jos be sunkumų būtų galima vienodai išsklaidyti naujoje duobėje. Gylio užtenka tik tokio, kad būtų galima padengti šaknis iki jų kaulėlio. (Šaknies kakleliu yra vadinama ta vieta, kur pilkoji liemenėlio žievė pereina į šviesesnę gelsvą ar rusvą šaknies spalvą). Yra labai svarbu, kad pasodinus tarp šaknų ir žemės būtų glaudus sąlytis, tad reikia žemę stipriai su kojomis sumundžioti ir duobę ne visai pilnai su žeme užpildyti, kad būtų įmanoma tuoj pat vandeniu užtvindinti. Tokiu būdu vanduo išstumia orą iš tarpelių ir tuščias vietas užpildo žeme.

Vieni vertingiausių pavėsininių medžių yra sekantys: raudonlapis klevas (Crimson King Maple), europietiškas berzelis, europietiška liepa ir šermukšnis.

Svogūninės gelės, kaip tulpės, narcizai, krokusai ir hiacintai šiuo metu taipogi turi būti pasodintos, kad spėtų prieš žiemą išsisknyti. Tulpės labai tinka sodinimui natūraliomis grupėmis tarpe nuolat žaliuojančių augalų, žydinčių krūmių bei medžių. Grupėje turi būti nemažiau kaip 12 tulpių, to pačio ūgio ir spalvos. Mažesnės grupės nesudaro gražaus išpūdžio. Hiacintai, priešingai, daug gražiau atrodo pasodinus pačius vienas formaliose ežėse. Hiacintai turi būti sodinami kuo ankščiau ir kuo daugiausiai apsaugotoje vietoje nuo šaltų vėjų. Narcizai ir krokusai, kaip ir tulpės, gražiausiai atrodo grupėse tarp medžių bei krūmių.

Svogūninių gėlių sodinimo gylis priklauso nuo žemės rūšies. Lengvesnėse žemėse sodinti giliau, sunkesnėse sekiau. Aplamai, sodinant, tris ar keturis kartus giliau nei svogūno storis, niekad didelės klaidos negalima padaryti.

Šiuo metu vejelės žolė reikia kirpti kuo trumpiausiai, kad neišnaktų "krabgrass" sėklos. Kas nesuspėjo sodinti augalų patęstų rugšėjo mėn., tai šiuo metu geriau naudoti 5-20-10 (N.P.P.) nes šios sudėties trąša lėčiau tirpsta, tad išsilaikys iki pavasario pradžiai. Nežiūrint, kad jau ruduo, bet sausras išitikus laistymas yra dar svarbesnis negu vasaros metu, nes sausoj žemėj augalai žiemos metu žūsta ne nuo šalčio, bet nuo sausros. Čia šaltis yra neteisingai apkaltinamas.

Niujorkas. — Madison Avenue stovėjo didžiulis sunkvežimis su dviem sen. Goldwaterio reklamomis. Priekiniame sunkvežimo lange matėsi ranka parašyta pastaba: "Sunkvežimio reklamos jokiū būdu neišreikšia šoferio nuomonės. Balsuok už LBJ".

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ • VAGYSCIO • VERSLO • LIGOS • BONDŲ • GYDYTOJŲ VIZITAI • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPYMAS • MENESINIS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŪNO AGENTŪRA
MEMBER LUA (13 METŲ PATIRTIS)
7 Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

A & B TAILORS — A. BERESNEVIČIUS

Klientų patogumui persikėlė į naujas ir daug didesnes patalpas. Dabar turi daug didesnę pasirinkimą vyrams ir jaunimui išeinčių bei sportinių drabužių. Taip pat priimu užsakymus ir turu labai didelį pasirinkimą importuotų naujausių medžiagų. KAINOS PASIŲTU DRABUŽIŲ TIKRAI PIGESNĖS KAIP KITUR. MALONETI IŠITIKINTI!
343 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. • LE 1-1432LIQUIFLAME
OILS LTD. ATSTOVAS
H. ROŽAITIS
Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klientams.
TELFONAS LE 3-4908STANLEY WM. FROLICK, B.A.
advokatas
notaras
80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585
Įstaigoje kalbama ir lietuviškaiInternational Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Tel. LE 2-5461
Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.A. CIZIKAS
ALFA RADIO & TV
Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.
TELFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTOVALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis erasura varymas. Sutaupau iširusius gaus ir pradedintus kilimus.
P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.STANLEY WM. FROLICK, B.A.
advokatas
notaras
80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585
Įstaigoje kalbama ir lietuviškaiATOM ELECTRIC
ELEKTROS RANGOVAS
A. ČEPONIS
Visi elektros darbai
Tel. 368-2846. Namų RO 6-8372A. CIZIKAS
ALFA RADIO & TV
Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.
TELFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

SPORTAS

..ŠYPSENOS..

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės, kaip jau buvo skelbta, vyksta penktadieniais nuo 7 v.v. Ryerson mokyklos salėje, prie Bathurst ir Dundas gt. Norintieji žaisti krepšinį kviečiami atsilankyti. Artimiausiu metu bus sudarytos komandos artėjančioms berniukų ir mergaičių pirmenybėms.

Vyru krepšinio komanda yra pakviesta krepšinio rungtynėms Hamiltono Lietuvių Dienos proga.

Moterų krepšinio treniruotė šį penktadienį 8.30 v. praves A. Klimas ir V. Zadrurskis.

Stalo tenisininkai sezono atidarymo proga suruošė klubo dešimtuko turnyrą, kuriame labai gerai pasirodė jaunoji Nešukaitytė. Dešimtuko laimėtojai išsiskyrė: 1. E. Vaicekuskas, 2. P. Gvildys, 3. J. Nešukaitis, 4. V. Nešukaitytė, 5. O. Rautinis, 6. E. Zabiela, 7. Er. Vaicekuskas, 8. E. Sabaliauskaitė, 9. A. Krašauskas. Vindasius turnyre nežaidė.

Stalo teniso treniruotės bus paskelbtos artimiausiu metu. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Ir vėl Kieve gražiai pasirodė Lietuvos lengvaatlečiai: naują Lietuvos rekordą suolyje į tolį atsieik A. Vaušas, nušokdamas 8,01 m. Taip pat Kalėdienė buvo pirmos jieties metime — 52,03 m., o A. Stanciušė antra — 51,72 m. Ilgai pirmavęs K. Orentas 5000 m. bėgime, tik krūtine baigėme pralaimėjo Baidiuiui; abu atbėgo per 13 min. 53,4 sek. Šį sezoną geriausių pasaulio šuolininkų devyntas: 1. Bostonas — 8,34 m., JAV, nušokęs 8,49 m., bet pavėjuji; 2. Davis — 8,23 m., Anglija; 3. Ter-Avanesian — 8,18 m., Sov. S.; 4. Hopkins — 8,16 m., JAV; 5. Moor — 8,09 m., JAV; 6. Barkovski — 8,03 m., Sov. S-ga; 7. Mays — 8,01 m., JAV; 8. Scheneek — 8,01 m., JAV; 9. A. Vaušas — 8,01 m., Lietuva.

Ant dirbtinio sniego žiemos sezoną pradėjo šuolininkai Vilniaus tramplinyne. Šuoliai labai kuklūs — tarp 27-29 m.m.

Kokia networka vyrauja Lietuvos sportiniame gyvenime, matyti iš Vilniaus "Sporto" nr. 110:

"Rušdamas reportažą apie Kretingos "Minijos" ir Klaipėdos "Baltijos" susitikimą, "Sporto" korespondentas paskambino Respublikinės sporto tarybos futbolvyr. treneriui V. Beniušui ir paprašė patikslinti, kur vyks minijiečių rungtynės su Kirovo-Cepeco "Trudo" vienuoliu.

Mes nutarėme šias rungtynes surengti ne Vilniuje, kaip ankščiau buvo numatyta, bet Kretingoje, — pa informavo V. Beniušis. — Tokį sprendimą priėmėme todėl, kad Vilniuje mums tektų mokėti nemažą sumą už stadiono nuomą.

Remdamasis šia informacija, "Sportas" taip pat pranešė savo skaitytojams, kad "Minijos" ir "Trudo" rungtynės įvyks šį trečiadienį Kretingoje.

Deja, jau sekancią dieną redakcija sužinojo, kad respublikos futbolio federacija vėl pakeitė savo sprendimą ir nutarė "Minijos" bei "Trudo" susitikimą vis tik šį penktadienį surengti Vilniuje. Jei dar prisiminsime, kad beveik iki paskutinės dienos nebuvo tiksliai žinoma, kur vyks finalinis "Minijos" ir "Baltijos" susitikimas, kad ir toliau yra nuolat daromos pataisos respublikos čempionato kalendoriuje, kurios jau padarė nemažą nuostolių pirmenybių dalyviams tarp aišku, kad respublikos futbolio vadovai ne visada žino ką, kaip sakoma, daro kairė, o ką — dešinė.

Todel norime paklausti: kiek ilgai dar vyraus networka mūsų futbolio padangėje?

Klaipėdietis veteranas R. Bertulaitis sunkumų kilnojimo varžybose iškėlė 290 kg. K. B.

Pajieškojimai

Petras Eismantas ir Juozas Pažmeckas arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti šiuo adresu: B. Giruckas, 62 Angas Road, Westbourne Park, South Australia.

Ona Macaitytė ieško savo brolio Petro Macaičio, kilusio iš Kuturų k. Jurbarko valsč. Gyveno 1934 m. Vakarų Kanadoj. Brojį arba apie jį žinančius prašo atsiliepti: Ona Strolis, R.R. 1, Courtland, Ontario.

Demesio!

TAISO: SALDYTUVUS, SKALBIMO MAŠINAS IR ELEKTRINES PLYTAS.
VL. SLENSYS
BE 9-1659

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130Atlieka sažiningai visus mechanikų automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus. Prieš pirkdami varotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus. Tose pačiose patalpose atliekami body ir dažymo darbai.
Sav. ANTANAS PASKEVICIUSA. CIZIKAS
ALFA RADIO & TV
Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.
TELFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

SPORTAS VISUR

Spalio 10 d. Japonijos sostinėje pradedamos olimpinės žaidynės. Sporto žurnalai mėgsta grįžti į praeitį, at- rasdami šiuos įdomesnius įvykius: Aristotelis, Demostenas, Platonas, Sokratas, Cezaris yra buvę puikius gimnastai, atlikinėje pratimus ant lygiagrečių ir skersinio. Garsusis Pitagoras pagarsėjo kaip boksininkas, nes didysis matematikas bokso kovas senovės Graikijos olimpiadose paprastai baigdavo... nokautu. 1896 m. pirmoje modernių laikų olimpiadoje disko metime laimėjo amerikietis, numesdamas įrankį 29 m. 15 cm. (šandieninis pasaulio rekordas 64 m.). Įdomiausia, kad vykdamas olimpiadą, amerikietis nežinojo net kaip vadintis diskas. Paryžiaus olimpiadą pagarsėjo ilgumu — užtruko beveik 6 mėn. ir gausiausia prancūzų komanda, sudaryta iš 745 atstovų. Jauniausia olimpiadą laimėjo buvo 13 m. amerikietis M. Gestring, laimėjęs 1936 m. suolyje į vandenį aukso medalį.

Krepšinio rungtynių pasekmės: Romoje Italija nugalėjo Europos vice-meisterį Lenkiją 60:56, austrės nugalėjo turkes 59:40, čekų vyrai austrės — 105:51 ir 102:70.

Sov. Sąjungos lauko teniso pirmenybės laimėjo estas T. Lejus.

Futbolo rungtynių įdomesnės pasekmės: Lenkija - Čekoslovakija 2:1, Bulgarija - Jugoslavija 2:1, Rytų Vokietija - Kopenhaga 2:1, Švedija - Norvegija 1:1. K. B.

Automobilių ir sunkvežimių DRAUDIMAI

— SAVININKO, VAIRUOTOJO — PRIVACIAM AR KOMERCINIAM NAUDOJIMUI.

RO 6-0811

p. Barausko

arba RO 6-0832

AGENTŪRA

Commissioner for Taking Affidavits.

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — advokatas, notaras
100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA —

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai - Notarai

35 HAYDEN ST., TORONTO (arti Bloor ir Yonge gatvių)
Tel. įstaigos: WA 4-9501
Tel. namų: BE 3-0978

George BEN, B.A.

Advokatas notaras
1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3
Telefonas LE 4-8431

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.Savas patyrimas
Kai Anita Loos buvo pagarsėjusi savo knyga "Gentlemen Prefer Blondes", korespondentas paklausė apysakos rašytoją: — Iš ko tamsta sprendžiate apie vyrų skonį? — Aš tą gerai žinau, nes pati esu brunetė... — atsakė rašytoja.Vargai su kalbomis
Daugeliui mūsų lietuvių netaip lengvai sekasi su anglų kalbos tarsena.

Bet už tai ir anglams arba amerikiečiams nebūtų lengviau su lietuviškais žodžiais. Stai, kad ir tokius žodžius, kaip "laiskų dėžutė" — "laishkoo dehzooteh". Arba "laukiamasis kambarys" — anglo būti ištariamas: "loukiahmahsees kahmbahrees..."

Kaimietis užėjo
— Ar jūs norite mane apgauti? Koks čia kambarys! Už tokį pinigų aš nemokėsiu.
Tarnautojas: Čia ne jūsų kambarys. Čia keltuvas...Nesuderintas žmogus
Didžiam humanistui Erazmui Roterdamiečiui buvo prie- kaistaujama, kad jis nesilaiko pasniko.— Nieko negaliu padaryti! — jis teisinosi. — Aš pats esu geras katalikas, bet negaliu suvaldyti skrandžio, kuris, atrodo, yra užsispyręs protestantas...
Parinko Pr. AL.

DR. E. ZUBRIENE DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., ant- radieniais, ketvirtadieniais ir penk- tadieniais 9-5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451 DR. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (į rytus nuo Dufferin St.)

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių de- fektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevigumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

draudimai NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga AL DUDA

ATSTOVAJAMOS KANADOS, J.A.V.-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

24 val. pat. RO 9-4612
Darbo val. RO 9-4131
Namų RO 6-7132

X KANADOS LIETUVIŲ DIENA HAMILTONE

spalio 10 ir 11 dienomis -- Padėkos Dienos savaitgalyje

Programoje:

Šeštadienį, spalio 10 d., 2 val. p.p., SPORTO RUNGTYNĖS, Westdale Collegiate salėje, 700 Main St. W. Dalyvauja: Hamiltono "Kovas", Čikagos "Aras" ir Toronto "Vytis".

7 val. vak. SUSIPAŽINIMO VAKARAS – ŠOKIAI didžiulėje kareivinių salėje, James Street Armouries, 200 James Street N. Groja Vyt. Babecko orkestras. Turtingas bufetas, loterija ir kitos įvairenybės. Šokių salė bus atidara nuo 5 v.v.

SEKMADIENI, spalio 11 d., 9.30 val. ryto, iškilmingos pamaldos evangelikams, latvių ev. liut. bažnyčioje, 20 Victoria Ave. S.

1 val. 15 min. iškilmingos pamaldos katalikams. St. Mary's bažnyčioje, Mulberry ir Park Street North kampas.

SEKMADIENI,
spalio 11 dieną, 6 val. vak.

"Delta" kino salėje, 1292 King St. E.
(King ir Main gatvių kampas)

**iškilmingas aktas
ir koncertas.**

Pagrindinis kalbėtojas — prof. dr. A. Musteikis.
Sveikinimai ir rezoliucijos.

Prof. dr. ANT. MUSTEIKIS

Meninė dalis:

Sol. D. STANKAITYTĖ, sol. V. VERIKAITIS, akompaniatorius ST. GAILEVIČIUS; Hamiltono AV parapijos choras, Waterbury tautinių šokių grupė ir Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvataras".

Visi mielai laukiami tradicinėje šventėje.

Informacijos reikalais tomis dienomis kreiptis pas: K. Mikšį (18 Barton St. W.) tel. JA 9-8593 arba — P. Lukošų (14 Arthur Ave. S.) tel. 529-6619.

Sol. D. STANKAITYTĖ

Sol. V. VERIKAITIS

Akomp. ST. GAILEVIČIUS

TORONTONT

Toronto kronika, studentų, skautų, ateitininkų žinios 8 psl.

"Paramos" susirinkimas. — Liet. Kredito Kooperatyvo "Parama" valdyba šaukia specialų visuotinį narių susirinkimą š. m. lapkričio 1 d., 3 v. p.p. Ukrainiečių Kultūrinio Centro salėje, 83 Christie St. (ten pat, kur buvo praeitis susirinkimas).

- Darbotvarkė:
1. Susirinkimo atidarymas,
  2. Pranešimai:
    - a) valdybos pirmininko,
    - b) valdybos išdininko,
    - c) revizoriaus,
    - d) priežiūros komiteto pirm.
  3. Diskusijos dėl pranešimų.
  4. Istatų papildymas.
  5. Susirinkimo uždarymas.

Valdyba

Prisikėlimo parapijos bankelis Padėkos Dieną, pirmadienį — spalio 12 d., bus uždarytas.

Tradicinis bazaras-loterija LV Namų skoloms mažinti buvo numatytas rengti lapkr. 14 d. Dėl technišku kliūčių jis perkeltas į spalio 31 d., šeštadienį, ir sujungiamas su Prisikėlimo katalikų moterų parengimu.

Laišką iš Lietuvos, adresuotą A. Jankauskaitei 147 Quebec Ave., atsiimti "T.Z." adm. Laiškų siuntėjas gyvena Šiauliuose, Vilniaus gt.

Socialinės Pagalbos Informacijos Biuras pradeda vėl veikti ši ketvirtadienį, spalio 8 d., nuo 7.30 iki 9.30 v.v. L. Vaikų Namų raštinėje, 57 Sylvan gt. Biuras bus atidarytas tik kas antrą ketvirtadienį, tad sekanti darbo diena bus spalio 22 d. Biuras teikia patarimus visiems Toronto gyv. lietuviams įvairiais socialiniais reikalais: vaikų, jaunuolių, suaugusių, šeimos — vedybų, alkoholio, informuoja valdžios pašalpu klausimais, senelių ir pensijų klausimais, psichinės ligos atvejais ir t.t. Biure dirba liet. profesionalai socialinės srities darbuotojai, socialinius mokslus baigę Kanados universitetuose ir tarnaujant valdžios įstaigose. Biuro tel. LE 4-5773. Kadangi šis telefono nr. yra LV Namų ir seselių, biuro interesantai prašomi juo skambinti tik nustatytomis dienomis ir darbo valandomis. Kitu laiku biuras neatsiliepia.

KLK Moterų Dr-jos c. valdyba Jūrų Skautijos Neringos tuntas prašo pranešti: organizuojama nauja jūrų skautų valtis 12-16 m. berniukams. Tėvai, norintieji įrašyti savo vaikus į jūrų skautus, prašomi skambinti tunto adjutantui J. Kuprevičiui telef. 249-0310.

Kvietimai į muz. St. Gailevičiaus pagerbtuves lapkričio 14 d. gaunami parapijų spaudos kioskuose, "Dainos" krautuvėje ir pas platintojus. Pagerbtuvių komiteta sudaro 18 asmenų; pirm. J. Račys; tel. 533-8685.

"Varpo" choro pirmoji bendra repeticija — spalio 14 d., trečiadienį, 7.30 v.v. Liet. Namuose. Vėliau repeticijos bus: pirmadieniais — moterims ir trečiadieniais — vyrams. Kviečiame visus varpiečius — senus ir naujus dalyvauti pirmoje repeticijoje. Valdyba.

K.L. Katalikų Moterų Dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus v-ba praneša, kad siuvimo kursai prasidės spalio 13 d., 7.30 v.v., L.V. Namuose, 57 Sylvan Ave. Užsirašiusius ir norinčius lankyti kursus kviečiame atsilankyti. Valdyba.

Lituanistinio seminaro reikalu vyksta pasitarimai. Jieškoma metodų, kaip geriau pravesti seminara, kad jis turėtų pasisekima. Artimiausioje ateity bus šaukiamas tuo tikslu platesnis pasitarimas.

Socialinės gerovės kursas yra dėstomas Ryerson Politechnical Institute. Kursas pradėtas rugšio mėn. ir truks dvejus metus. Tuo būdu bus ruošiami socialinės gerovės darbuotojai. Kursas yra akademinio ir praktinio pobūdžio. Ontario prov. vyriausybė padeda finansiškai norintiems tą kursą lankyti. Dirbusieji savivaldybių ar vaikų dr-jų socialinės gerovės ar panašioje srityje gali gauti pašalpą \$285 mėn., be to, mokslapinių. Nedirbantieji socialinės gerovės srityje gali gauti \$125 mėn. ir mokslapinių. Sel-piamieji turi pasižadėti, kad baigę kursą dirbs Ontario prov. social. gerovės srityje bent vienerius metus. C. Sc.

A.a. Klemensas Dargis, 75 m., mirė spalio 4 d. savo bute. Velionis pašarvotas Turner ir Porter laidojimo namuose; laidojamas trečiadienį, spalio 7 d., 9.30 v. r. iš Sv. Jono Kr. bažnyčios Sv. Jono liet. kapinėse. Velionis kilimu mažiekitis. Neprik. Lietuvoje buvo notaru. Jo žmona ir dvi dukros gyvena Toronto, o sūnus — JAV.

Vakariniai kursai pradėjo veikti įvairiose vietose. Kuriems labai sekasi gimnazijos mokslas, ir suaugusiems, kurie nori pakeisti profesiją ir geresnes, verta susidomėti praktinio pobūdžio mokyklomis: The Provincial Institute of Trades, 21 Nassau St., prie Spadina Ave.; Central Technical School, 275 Lippincott St.; Reyerson Politechnic Institute; Toronto University extension klasės. Apie sąlygas geriausia pasisiunčiuoti tų mokyklų raštinėse.

Atitaisydas. "T.Z." 1964. X. 1, nr. 40 "Toronto sešt. mokyklos rūpesčiai" skiltyje "Aukoms duosius... Gydytojų S-ga" turi būti "Inžinierių S-ga". Inžinierių S-ga labai atsiprašau. J. J.

Reikalinga moteris vaikui prižiūrėti 5-6 val. į dieną, 5 dienas savaitėje. Bičiūnas, tel. 767-3848.

Reikalingas pardavėjas ja maisto krautuvei savaitgaliams. Gali būti studentas. Smambinti tel. LE 5-1258.

Išnuomojamas butas iš trijų kambarių ir virtuvės; be baldų. Yra ir atskiras prausyklos kambarys. 36 Concord Ave., prie College St.

Lietuvos pašto ženklai siunčiami jūsu pasirinkimui (on approval). Rašyti: Baltic Stamps, P.O. Box 127, Toronto 19, Ont.

ORKESTRAS visokiems parengimams. Patyręs groti vestuvėms arba mažoms parengimams. Europietiška muzika. Senas telefonas LE 5-0466. Dabar naujas telefonas 767-7084. A. ZAREMBA

Montrealio AV šeštad. mokykla jau pradėjo darbą. Keista, kad vaikų skaičius nepadidėjo, bet sumažėjo. Labai kviečiame tėvus leisti savo vaikus į šią mokyklą, kur jie tikrai naudingai praleis laiką ir daug ko išmoks. Jei nepadidės mokinių skaičius, reikės sumažinti mokytojų skaičių. To reikalauja valdžia.

Nuosavybių pirkimo ir pardavimo reikalais kreiptis: **ST. DARGIS, EXTRA REALTY LIMITED, 1043 Bloor St. West, Toronto 4, Ont. Tel. LE 1-1161, namų tel. RO 6-8759**

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni **PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telef. WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.**

ROYAL - LONDON & LANCASHIRE
APDRAUDOS BENDROVĖS
yra atstovaujamos:
Adamonis Insurance Agency Inc.
Quebec Insurance Brokers Association nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472

GAISRAS — AUTOMOBILIAI ATSAKOMYBĖ — GYVYBĖ
Tikslus ir greitas patarnavimas
Sąskaitos "Lite" Nr. D-752

District Estate Brokers Inc.
Montreal Real Estate Board nariai
3907 Rosemont Blvd.
TEL. 722-2472
NAMAI, ŽEMĖ, PASKOLOS
A. GRAZYS 739-9328
P. JASUTIS — LA 2-7879
10 METŲ PATIRTIS

TAUPYK IR SKOLINKIS "LITAS" savo Kredito Kooperatyve
Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827
Santapos apdraustos vienam milijonui dolerių. Mirties atveju pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2,000.00 išmokamos dviguba suma. Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4.5%. Už asmenines paskolas imama 7.6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6.5%. Pigus paskolų draudimas skoliniojo mirties ir invalidumo atvejais.
BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve — sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 val.; dieną — antradienį, trečiadienį, ketvirtadieniais nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sv. Kazimiero parapijos salėje: sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.30 val. 3907 Rosemont Blvd. (tel. 722-2472) trečiadienį 7-9 v.v. ir penktadieniais 1-6 val. ir nuo 7-9 val. vak.

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero par. žinios

— Sv. Mišios kiekvieną dieną: 7.15 v. ir 7.45 v.r.; sekmadieniais: 9, 10, 11 ir vakare 5 val.
— Sv. Onos Dr-jos susirinkimas spalio 11 d., tuojau po Sumos. Tai pirmas susirinkimas po vasaros atostogų. Kviečiamas narės ir viešnios, kurios dar nepriklausos, išsirašyti į šią draugiją.

— Studentų ir moksleivių linksmavakaris — 10 spalio, šeštadienį, parapijos salėje.

— Spalio 23 d., 7.15 v. prasideda 40 valandų atlaidai. Vakare 8 val. pamokslas ir Mišios. Spalio 24, šeštadienį, Mišios 7.15 v. ir Sventčiausiojo išstatymas. Vakare 8 val. pamokslas. Spalio 25 d., sekmadienį, Sventčiausias išstatymas 7 v.r. Vakare 5 val. Mišios ir 40 valandų atlaidų užbaiga. Visi parapijiečiai kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti.

— Parapijiečių lankymas prasideda nuo spalio 5 d.

— Spalio 8, ketvirtadienį, I grupė: Molson, Mallet; II grupė: Fabre, Marquette, Chabot.

— Spalio 9, penktadienį, I grupė: Rosemount 1st ir 2nd Ave.; II grupė: Bordeaux, Tillemont, De Lormier.

— Spalio 10, šeštadienį, I gr.: Rosemount 3-rd, 4-th, 5-th, 6-th ir 7-th Ave.; II gr.: Sherbrooke E, Parthenais St., Rouen, Lafontaine, Lalonde, Kent.

— Spalio 12, pirmadienį, I gr.: Rosemount 9-th ir 10 th Ave. numeriai: 5250, 5270, 5324; II gr.: Logan, Fullum.

— Spalio 13, antradienį, I gr.: Rosemount 10-th Ave. nuo 5824 iki 6571 nr.; II grupė: Iberville, žemiau Sherbrook, Frontenac.

Serga mokytoja M. Arlauskaitė ir negalės eiti savo pareigų bent dvi savaites. Gd.

AV parapijiečių lankymas. T. K. Pečys ketvirtadienį ir penktadienį: Jacques Cartier ir kt. T. S. Kulbis ketvirtadienį: Verduna nuo Stephens gatvės; T. J. Vaisnys: La Salle; ketvirtadienį ir penktadienį stengsis aplankyti Strathyre, Stirling, Highlands, Monette, Magog, Eastman ir Central gt.

Prez. A. Smetonos minėjimas — spalio 18 d. AV par. salėje; 5v.v. Mišios AV par. bažnyčioje, po to — akademija par. salėje.

Seselių bazarui lapkričio 15 d. sparciai rengiamasi. Rengėjai prašo priminti, kad fantai priimami seselių namuose. Tikimasi, kad seselių sunkią piniginę būklę ir jų kilnų darbą mūsų kolonijoje suprantantys montrealiečiai ir ši kartą bus duosnūs.

Vaikų choras AV bažnyčioje giedantis jau eilę metų per 10 v. pamaldas, po vasaros atostogų vėl pradėjo giedoti. Chora veda ir tvarko N. Pr. Marijos seserys. Vargonais chorą palydi ses. M. Bernadeta.

Seselių namų klausimas privaciai lietuvių tarpe dažnai diskutuojamas. Kitos tautybės šiuo reikalu žymiai toliau yra pažengusios. Stai "The Gazette" rugšio 29 d. laidojo randame nuotrauką iš lenkų senelių namų sklypo šventinimo iškilnių. Namai bus baigti ateinančių rudeni Belanger ir Dickson gt. kampe; Rosemount; kainuos \$500.000 ir galės priimti 64 lenkų senelius. Kvebeko valdžia padengia 90% kainos ir tik 10% duoda "The Canadian-Polish Welfare Institute". Ar tai ne lengvai įgyvendinamas projektas būtų ir lietuviams?

Lietuviško radio pusvalandžio pirmųjų metų sukaktis buvo paminėta pr. sekmadienio radio transliacijoje. Vedėjas L. Stankevičius dėkojo visiems remėjams ir klausytojams, kurių dėka pusvalandis gali gyvuoti ir gyvuos, jei ir toliau remėjai naudosis jo teikiama patarnavimais. Kuklios sukakties proga vedėjas sveikina: KLB kr. valdybos vardu pirm. dr. P. Lukoševičius, AV par. kleb. T. K. Pečys, SJ, dr. H. Nagys. Kalbėtojai išskėlė lietuviško radio reikšmę kolonijose gyvenime ir linkėjo vedėjui L. Stankevičiui toliau tęsti gražiai pradėtą darbą. —v—

Šiam savaitgaliui speciali kaina:

Skilandinė dešra ..... 79 ct. svaras
Kaimiškos rinkutės ..... 89 ct. svaras
Šviežia lydeka ..... 29 ct. svaras

Saltam orui atėjus vėl pradėdame prekiauti šviežiom žuvim.
SALDYTUVO FREEZER mėsa: pirmos rūšies jautienos ketvirtadalis: priekinė dalis ¼ po 39 ct. svaras; užpakalinė dalis ¼ po 59 ct. svaras. Supjaustome mėsą pagal jūsų pageidavimą. Taip pat turime didelį pasirinkimą įvairių šviežių ir rūkytų mėsų, paukštienos, importuotų maisto gaminių, šviežių daržovių ir vaisių, lietuviškų sūrių, palaido sviesto, silkių ir jaunų paršiukų.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS.

PARKSIDE MEAT MARKET

Sav. Edvardas ir Irena Punkriai

335 Roncesvalles Avenue. Tel. LE 5-1258

Lankydami Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuven

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.